

Latvijas publiskās bibliotēkas un internets: tehnoloģijas, pakalpojumi un ietekme

1.-9. klašu skolēnu aptauja

2011.gada maijs

Saturs

1.-4.klašu skolēnu aptaujas tehniskā informācija	3
1.-4.klašu respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums	4
5.-9.klašu skolēnu aptaujas tehniskā informācija	5
5.-9.klašu respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums	6
1.-4.klašu skolēnu aptaujas galvenie rezultāti	7
1. Attieksme pret grāmatu lasīšanu	8
2. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi un uzskati par bibliotēku	11
2.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi	16
2.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi	21
2.3. Attieksme pret bibliotēku un bibliotekāriem	23
3. Datora un interneta izmantošana	25
3.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi	29
3.2. Konsultēšana datora un interneta lietošanā	33
3.3. Zināšanas par drošību internetā	34
5.-9.klašu skolēnu aptaujas galvenie rezultāti	36
1. Brīvā laika pavadīšanas paradumi	37
2. Attieksme pret grāmatu lasīšanu	41
3. Uzskati par publiskām bibliotēkām un to pakalpojumu izmantošana	44
3.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi	48
3.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi	49
3.3. Uzskati par publiskām bibliotēkām	51
3.4. Pozitīvie/ negatīvie bibliotēkas aspekti	52
4. Datora un interneta izmantošana	54
4.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi	63
4.2. Datorprasmju pašvērtējums	70
4.3. Konsultēšana datora un interneta lietošanā	72
4.4. Uzskati par drošību internetā	74
4.5. Informētība par datora un interneta izmantošanas iespējām bibliotēkā	76
4.6. Uzskati par interneta izmantošanu bibliotēkā	79
Aptaujā izmantotās anketas	81

1.-4.klašu skolēnu aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
MĒRĶA GRUPA	Vispārizglītojošo skolu skolēni 1.- 4.klase
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 skolēni
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1028 skolēni
IZLASES METODE	Ligzdveida izlase
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Anketēšana klasēs nodarbību laikā (iepriekš sazinoties ar skolas direktoru, saņemot piekrišanu veikt skolā aptauju, un vienojoties par konkrētās klases anketēšanas laiku).
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 28.04.2011. līdz 23.05.2011.

SASNIEGTĀS IZLASES RAKSTUROJUMS

	Respondentu skaits	Procentuālais dalījums
KOPĀ	1028	100.0

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ATRAŠANĀS VIETA (reģions)

Rīga	332	32.3
Pierīga	111	10.8
Vidzeme	110	10.7
Kurzeme	121	11.8
Zemgale	236	23.0
Latgale	118	11.5

APDZĪVOTAS VIETAS TIPS

Rīga	332	32.3
Lielās pilsētas	379	36.9
Citas pilsētas	207	20.1
Lauki	110	10.7

SADALĪJUMS PA KLASĒM

1. klase	252	24.5
2. klase	257	25.0
3. klase	260	25.3
4. klase	259	25.2

SKOLĒNA DZIMUMS

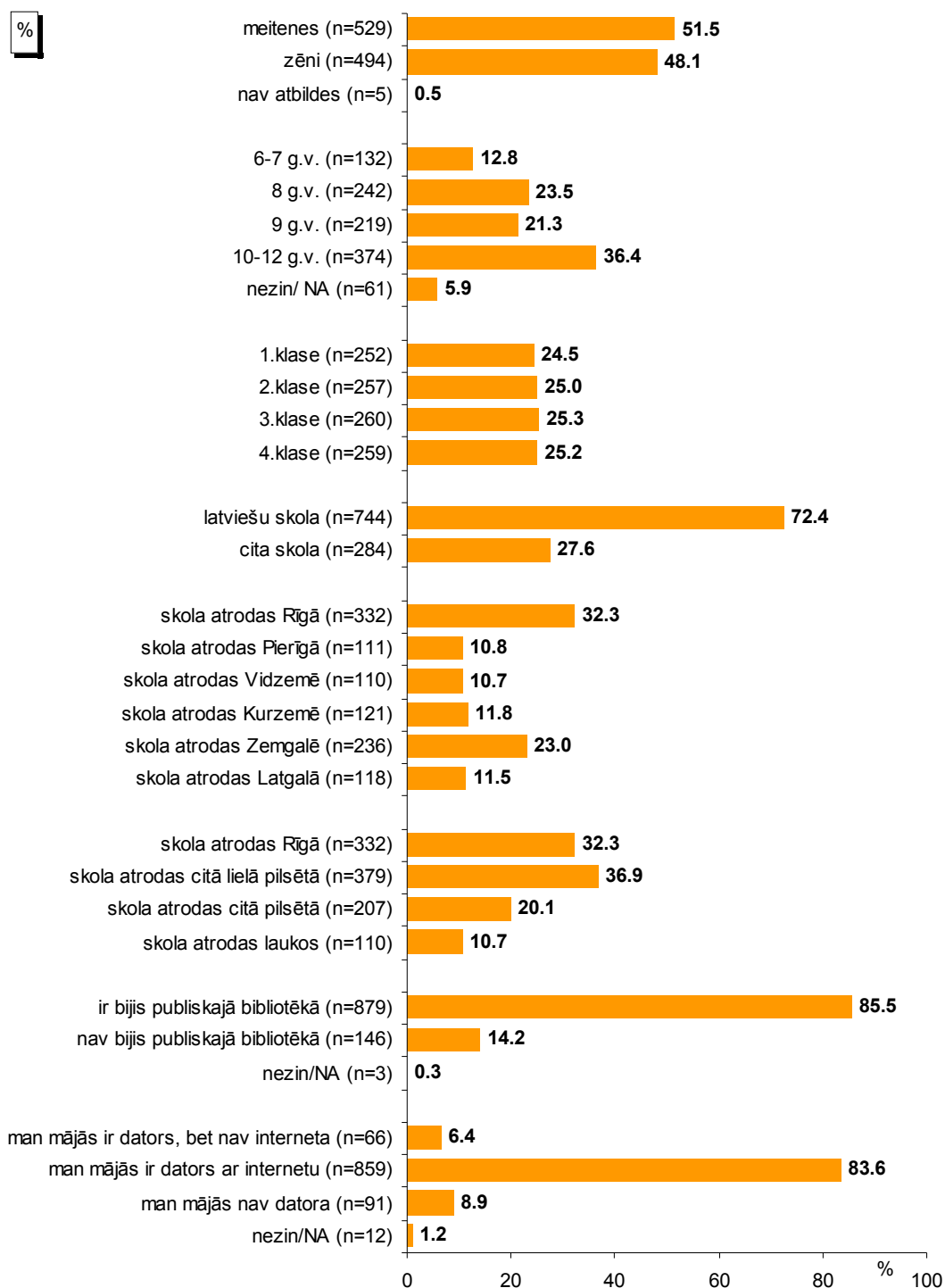
Meitene	529	51.5
Zēns	494	48.1

MĀCĪBU VALODA SKOLĀ

Latviešu	744	72.4
Krievu	284	27.6

Projekta vadītāja	Ieva Strode
Materiālu sagatavoja	Inese Ilmere, Jūlija Ponomarjova, Natalja Kovaļova, Anna Sovina
Aptauju vadīja	Vineta Zeiferte
Datu masīvu veidoja	Liene Līvmane
Konsultēja	Daina Pakalna
Pētījuma metodoloģiju sagatavoja	Kristīne Pabērza

1.-4.klašu respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

5.-9.klašu skolēnu aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
MĒRĶA GRUPA	Vispārizglītojošo skolu skolēni 5.- 9.klase
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 skolēni
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1048 skolēni
IZLASES METODE	Līdzdveida izlase
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Anketēšana klasēs nodarbību laikā (iepriekš sazinoties ar skolas direktoru, saņemot piekrišanu veikt skolā aptauju, un vienojoties par konkrētās klases anketēšanas laiku).
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 28.04.2011. līdz 23.05.2011.

SASNIEGTĀS IZLASES RAKSTUROJUMS

	Respondentu skaits	Procentuālais dalījums
KOPĀ	1048	100.0

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ATRAŠANĀS VIETA (reģions)

Rīga	350	33.4
Pierīga	116	11.1
Vidzeme	126	12.0
Kurzeme	164	15.6
Zemgale	194	18.5
Latgale	98	9.4

APDZĪVOTAS VIETAS TIPS

Rīga	350	33.4
Lielās pilsētas	319	30.4
Citas pilsētas	188	17.9
Lauki	191	18.2

SADALĪJUMS PA KLASĒM

5. klase	233	22.2
6. klase	226	21.6
7. klase	220	21.0
8. klase	213	20.3
9. klase	156	14.9

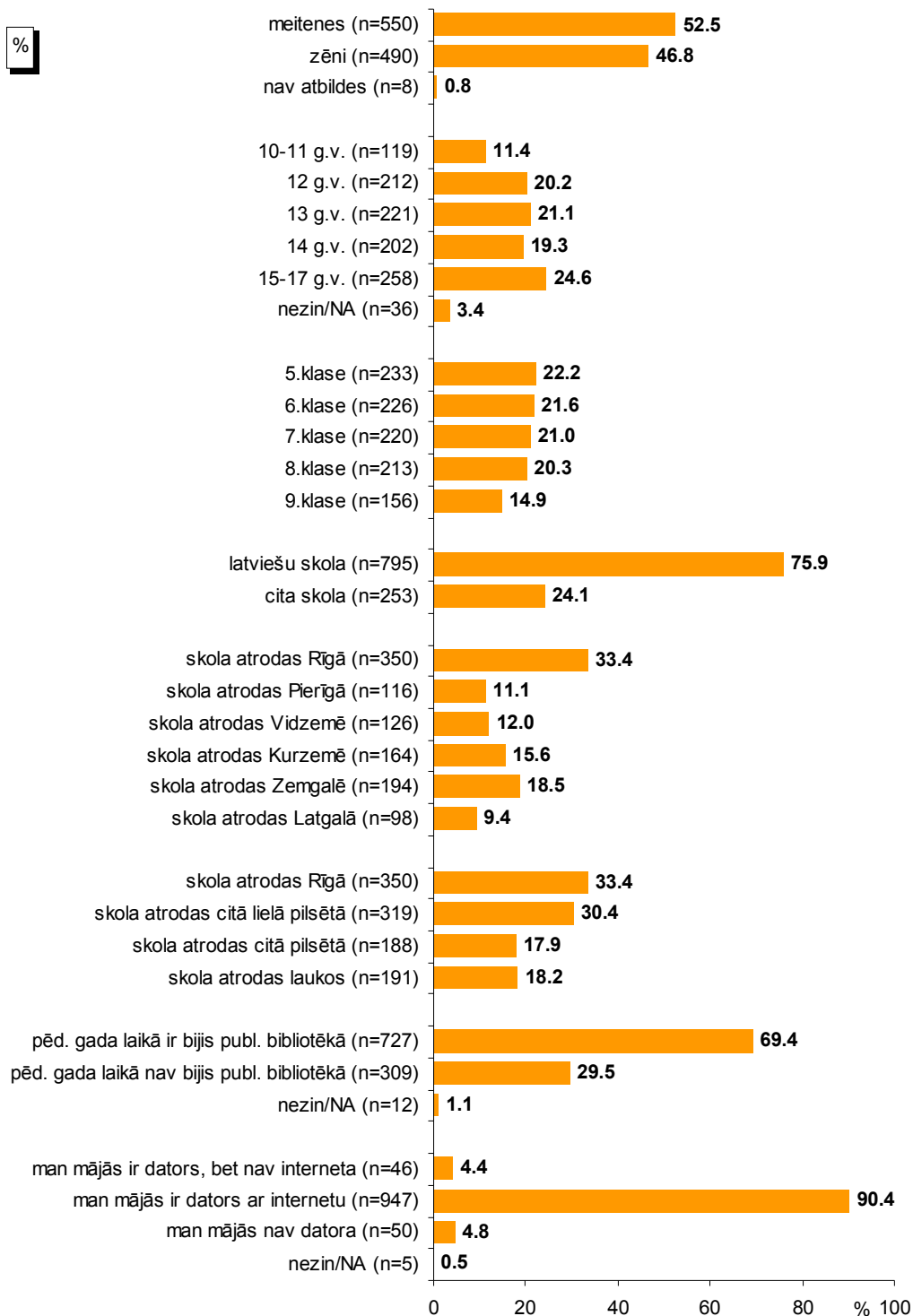
SKOLĒNA DZIMUMS

Meitene	550	52.5
Zēns	490	46.8

MĀCĪBU VALODA SKOLĀ

Latviešu	795	75.9
Krievu	253	24.1

5.-9.klašu respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

Bāze: 5.-9. klašu skolēni kopumā, n=1048

1.-4.klašu skolēnu aptaujas galvenie rezultāti

1. Attieksme pret grāmatu lasīšanu

2011.gada aptaujas ietvaros aptaujātie 1.-4.klašu skolēni atbildēja uz jautājumiem par to, kāda ir viņu attieksme pret grāmatu lasīšanu – bērni raksturoja, vai viņiem patīk lasīt, kā arī cik daudz grāmatu viņiem ir mājās.

Kā liecina iegūtie dati, vairākums bērnu puda pozitīvu **attieksmi pret grāmatu lasīšanu**. To, ka viņiem *“ļoti patīk”* lasīt, atzīmēja 34%, un vēl nedaudz vairāk kā puse aptaujāto skolēnu norādīja, ka viņiem *“patīk”* to darīt (54%). Noraidošu attieksmi puda aptuveni 1/10 – 9% *“nepatīk”*, bet 2% *“ļoti nepatīk”* lasīt grāmatas.

Meitenes biežāk nekā zēni norādījušas, ka viņām *“ļoti patīk”* lasīt grāmatas. Arī jaunāki bērni (vecumā no 6 līdz 8 gadiem) biežāk nekā bērni, kam ir 9 līdz 12 gadi, norādīja, ka viņiem lasīt ļoti patīk.

Ja salīdzina ar 2007.gada aptaujas rezultātiem, bērnu attieksme pret lasīšanu ir uzlabojusies. Ir pieaudzis to respondentu īpatsvars, kuriem *“ļoti patīk”* lasīt – no 26% līdz 34%. Savukārt nepatika pret lasīšanu pausta retāk nekā iepriekš: kopējais negatīvi noskaņoto bērnu īpatsvars 2007.gadā bija 17% (summētas atbildes *“nepatīk”* un *“ļoti nepatīk”*), bet 2011.gadā: 11%.

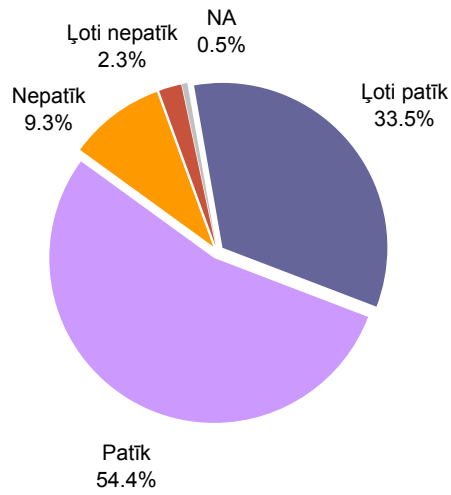
Aptuveni 2/3 bērnu, raksturojot, **cik daudz savu grāmatu viņiem ir mājās**, norādīja, ka viņiem ir *“vairāk kā 20 grāmatas”* (66%). 14% atzīmēja, ka viņiem ir 11-20 grāmatas, bet 17% minēja, ka 1-10 grāmatas. Atbildi *“man nav nevienas savas grāmatas”* atzīmēja retais no respondentiem (2%).

Ja salīdzina dažādu sociāldemogrāfisko grupu atbildes, vērojams, ka atkarībā no dzimuma būtiskas atšķirības nav vērojamas. Visbiežāk to, ka mājās viņiem ir vairāk kā 20 savu grāmatu, norādīja 9 gadus vecie bērni, 2.klases skolēni, kā arī Pierīgā un Vidzemē dzīvojošie. Savukārt Zemgalē un Latgalē dzīvojošie bērni biežāk nekā citi norādīja, ka viņiem ir salīdzinoši neliels (1 līdz 10) savu grāmatu skaits mājās.

Salīdzinot ar 2009.gadu, ir pieaudzis to bērnu īpatsvars, kuriem mājās ir vairāk kā 20 savas grāmatas (51% 2009.gadā un 66% 2011.gadā). Retāk kā iepriekš bērni atzīmējuši, ka viņiem ir salīdzinoši maz (1 – 10) grāmatu mājās: ja 2009.gadā to atzīmēja 30%, tad 2011.gadā – 17%. Tiesa, iespējams, ka ietekmi atstāja izmaiņas jautājuma formulējumā. 2009.gadā atbilžu variantiem bija pievienoti paskaidrojumi (piemēram, *“ļoti daudz – vairāk nekā 20 grāmatas”*), kas 2011.gadā netika darīts.

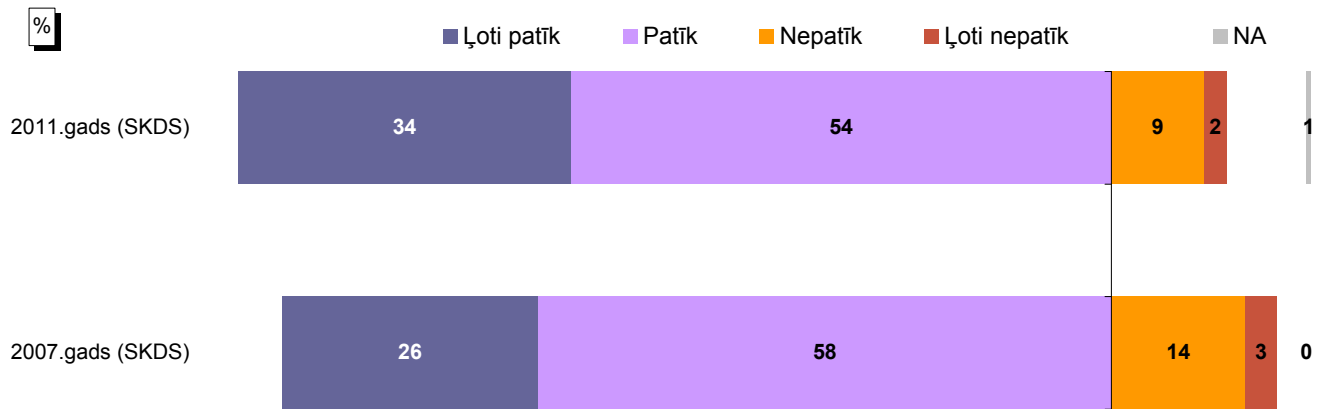
1. Attieksme pret grāmatu lasīšanu

"Vai Tev patīk lasīt grāmatas?"

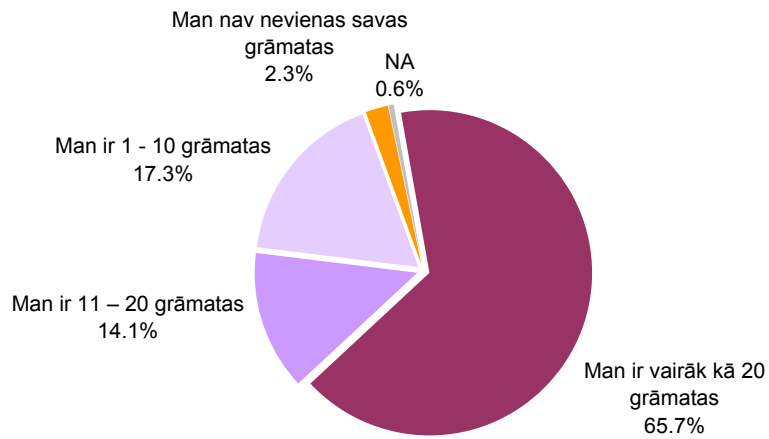
Bāze: visi respondenti, n=1028

2007. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

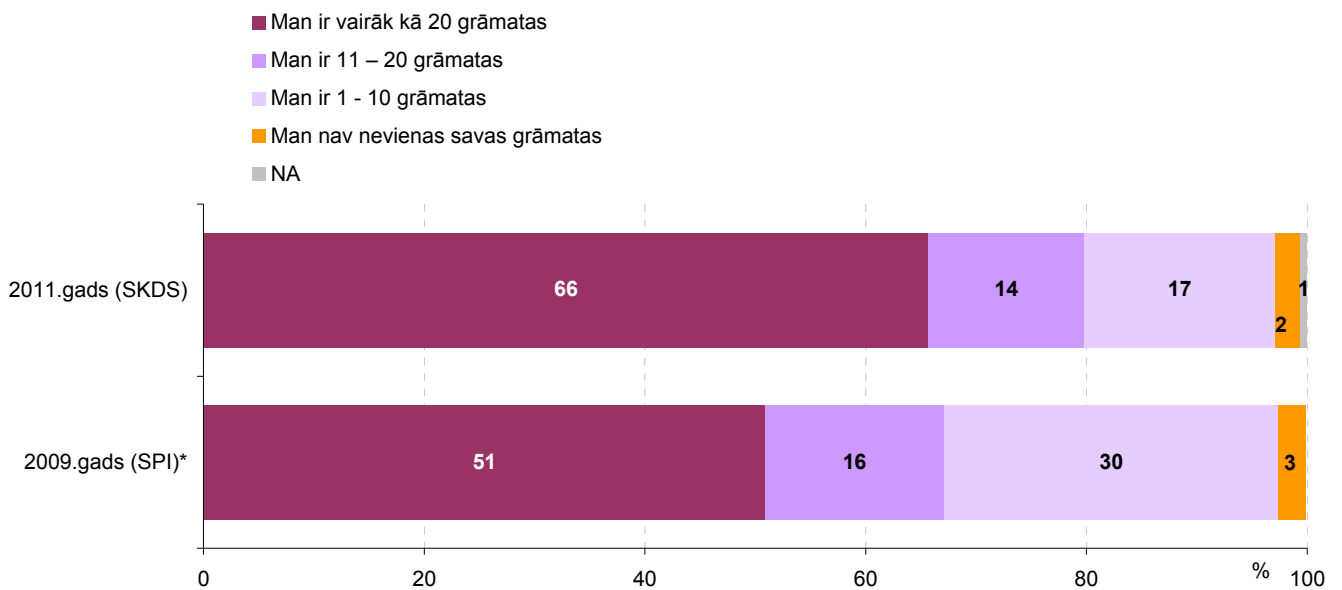
Bāze: visi respondenti

"Vai Tev mājās ir savas grāmatas? Un kā Tu vērtē, cik daudz savu grāmatu Tev ir?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

*2009.gadā SPI pētījumā tika piedāvāta skala: "ir ļoti daudz bērnu grāmatu - vairāk nekā 20", "ir daudz grāmatu - vairāk nekā 10 bērnu grāmatas", "ir nedaudz - aptuveni kādas 10 bērnu grāmatas", "ir dažas - 1-5 bērnu grāmatas", "nav nevienas savas grāmatas".

2. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi un uzskati par bibliotēku

Pētījuma ietvaros bērniem tika uzdoti vairāki jautājumi ar mērķi noskaidrot bibliotēku apmeklēšanas paradumus un attieksmi pret bibliotēku. Bērni raksturoja, vai un cik bieži viņi ir apmeklējuši bibliotēku ārpus skolas, ar ko kopā viņi to apmeklēja pirmajā reizē un ar ko apmeklē ikdienā, kādus pakalpojumus viņi bibliotēkā izmanto un vai viņiem patīk bibliotēka un bibliotekāre.

2.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi

Saskaņā ar pētījuma datiem lielākā daļa 1.-4.klašu skolēnu (86%) **ir apmeklējuši pilsētas/ pagasta bibliotēku**. To, ka citā bibliotēkā (t.i., neskaitot skolas bibliotēku) nav bijuši, norādīja 14% aptaujāto bērnu.

Visbiežāk to, ka ir bijuši bibliotēkās ārpus skolas, norādīja vecāki bērni – ja no 6-7 gadus vecajiem citu bibliotēku bija apmeklējuši 71%, tad no tiem, kam ir 8 gadi un vairāk, to atzīmēja 85%-90%.

Atšķirības arī vērojamas atkarībā no reģiona, kurā atrodas skola. Vidzemē, Kurzemē un Latgalē vairāk kā 9/10 1.-4.klašu skolēnu ir apmeklējuši citu (ne skolas) bibliotēku. Pārējos reģionos aptaujātie to atzīmēja nedaudz retāk. Turklāt Rīgā un pārējās lielajās pilsētās dzīvojošie bērni bibliotēku ārpus skolas apmeklējuši retāk nekā tie bērni, kas dzīvo mazākās pilsētās un lauku apvidos.

Ja salīdzina atbildes atkarībā no mācību valodas, vērojams, ka būtisku atšķirību nav: ja no tiem, kuri apmeklē skolu ar latviešu mācību valodu, pilsētas/pagasta bibliotēku ir apmeklējuši 86% bērnu, tad no tiem, kas apmeklē skolu ar citu mācību valodu, to atzīmēja 84%.

Arī 2007.gadā un 2009.gadā vairākums pētījuma dalībnieku norādīja, ka ir bijuši citā bibliotēkā. Tiesa, toreiz tas tika minēts retāk kā 2011.gadā: 67% 2007.gadā un 78% 2009.gadā. To bērnu īpatsvars, kuri citās bibliotēkās nav bijuši, ir samazinājies no aptuveni 1/3 2007.gadā (33%) līdz 14% 2011.gadā.

Raksturojot, kad **pēdējo reizi ir bijuši pilsētas/pagasta bibliotēkā**, aptuveni 1/5 aptaujāto bērnu (22%) teica, ka bibliotēkā ārpus skolas pēdējo reizi bijuši pēdējās nedēļas laikā. Pēdējā mēneša laikā to ir apmeklējuši 15%, un vēl 25% - šī mācību gada laikā. Retāk bērni norādīja, ka bibliotēku ārpus skolas ir apmeklējuši pagājušajā vasarā (10%) vai vēl senāk (9%). Jāatzīmē gan, ka aptauja notika pašās mācību gada beigās.

Tie bērni, kas mācās 3.-4.klasē un ir no 10 līdz 12 gadus veci, biežāk nekā jaunāki bērni atzīmējuši, ka bibliotēku ārpus skolas pēdējo reizi apmeklējuši pēdējās nedēļas vai mēneša laikā. Arī meitenes nedaudz biežāk nekā zēni atzīmēja, ka bibliotēku ārpus skolas apmeklējušas salīdzinoši nesen. Biežāk nekā caurmērā to, ka bibliotēku (ne skolas) apmeklējuši pēdējās nedēļas laikā, norādīja arī Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī citās (ne lielajās) pilsētās un lauku apvidos dzīvojošie.

2009.gadā bērni nedaudz biežāk atzīmēja, ka bibliotēku ārpus skolas pēdējo reizi ir apmeklējuši pēdējās nedēļas vai mēneša laikā. Tomēr jāpiebilst, ka to bērnu īpatsvars, kuri bibliotēku ārpus skolas ir apmeklējuši salīdzinoši sen (pagājušajā vasarā vai vēl senāk), nav būtiski samazinājies.

Lūgti raksturot, **cik bieži viņi apmeklē bibliotēkas ārpus skolas**, aptuveni puse aptaujāto bērnu norādīja, ka dara to vismaz reizi mēnesī vai biežāk – 11% bibliotēku ārpus skolas apmeklē katru vai gandrīz katru dienu, 21% to apmeklē vismaz vienu reizi nedēļā, un vēl 18% to dara vismaz reizi mēnesī. Retāk kā reizi mēnesī bibliotēkas ārpus skolas apmeklē 25% aptaujāto, 9% norādīja, ka ir to darījuši tikai vienu reizi, bet 15% - ka nekad.

Līdzīgi, kā analizējot atbildes uz jautājumu par pēdējā bibliotēkas apmeklējuma laiku, arī atbildes uz šo jautājumu liecina, ka aktīvāki ārpus skolas bibliotēku apmeklētāji ir Vidzemē, Kurzemē un Latgalē. Dati arī liecina, ka Rīgā dzīvojošie bērni retāk apmeklē bibliotēku ārpus skolas nekā bērni citās pilsētās un laukos. Jāpiebilst, ka meitenes biežāk nekā zēni apmeklējušas bibliotēku ārpus skolas: atbildes „*katru vai gandrīz katru dienu*” un „*vismaz reizi nedēļā*” atzīmēja kopumā 36% meiteņu un 28% zēnu. Atšķirības vērojamas arī atkarībā no valodas plūsmas – tie bērni, kuri mācās skolās ar latviešu mācību valodu, biežāk apmeklējuši ārpus skolas bibliotēkas nekā tie, kuri mācās skolās ar citu mācību valodu. Te gan jāatzīmē, ka lielāks skolu skaits, kurā mācības notiek krievu valodā, ir Rīgā, kur kopumā bibliotēka tiek apmeklēta nedaudz retāk, līdz ar to secinājumi par atbildēm atkarībā no mācību valodas skolā izdarāmi piesardzīgi.

Salīdzinot ar 2009.gadu, to bērnu īpatsvars, kuri apmeklē bibliotēku ārpus skolas katru vai gandrīz katru dienu, nav būtiski mainījies (2009.g.: 12%, 2011.g.: 11%). 2011.gadā biežāk nekā iepriekš bērni norādījuši, ka bibliotēku ārpus skolas apmeklē retāk kā reizi mēnesī (15% 2009.gadā un 25% 2011.gadā), savukārt retāk atzīmējuši, ka to apmeklē vismaz reizi nedēļā (29% un 21%).

Pētījuma ietvaros bērni atbildēja arī uz jautājumu **"Ar ko Tu kopā pirmo reizi aizgāji uz bibliotēku ārpus skolas?"** Saskaņā ar iegūtajiem datiem visbiežāk bērni norādījuši, ka pirmo reizi bibliotēku ārpus skolas apmeklējuši kopā ar vecākiem (32%). Atbildi „*ar draugu/draugiem*” atzīmēja 16%, un aptuveni tikpat bieži arī norādīts, ka pirmo reizi ārpus skolas bibliotēku bērni apmeklējuši vieni paši (16%).

Retāk respondenti minējuši, ka bibliotēku ārpus skolas pirmo reizi apmeklējuši kopā ar brāli vai māsu (10%), ekskursijas ar bērnudārza grupu vai klasi laikā (8%), vai kopā ar vecvecākiem (5%).

Zēni nedaudz biežāk kā meitenes norādīja, ka uz bibliotēku pirmo reizi aizgāja vieni paši. To, ka uz bibliotēku pirmo reizi aizgāja ar draugiem, bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem norādīja biežāk nekā jaunāki bērni. Jāpiebilst, ka visjaunākie aptaujas dalībnieki (6-7 gadi) biežāk nekā caurmērā bibliotēku ārpus skolas vēl nebija apmeklējuši.

Interesanti, ka Zemgalē dzīvojošie bērni gandrīz vienlīdz bieži norādīja, ka bibliotēku ārpus skolas pirmo reizi apmeklējuši ar draugiem (23%) vai vecākiem (21%). Pārējos reģionos aptaujātie atbildi "*ar mammu/tēti*" minēja biežāk (32%-45%). To, ka uz bibliotēku ārpus skolas pirmajā reizē aizgāja vieni paši, biežāk nekā caurmērā atzīmēja Latgalē un laukos dzīvojošie.

Savukārt, raksturojot, **ar ko viņi parasti iet uz bibliotēku ārpus skolas**, bērni visbiežāk norādījuši, ka to dara vieni paši (35%), iet kopā ar mammu/tēti (34%) vai ar draugiem (32%). Citas atbildes minētas retāk – 13% apmeklē bibliotēku ārpus skolas ar brāli vai māsu, un 8% to dara kopā ar vecmāmiņu vai vectētiņu.

Atbilžu sadalījums atkarībā no dzimuma liecina, ka meitenes biežāk bibliotēku apmeklē kopā ar kādu (ar vecākiem, draugiem, brāļiem vai māsām), bet zēni nedaudz biežāk kā meitenes atbildēja, ka bibliotēku ārpus skolas mēdz apmeklēt vieni paši.

Arī bērni, kuriem ir 9 un vairāk gadu, biežāk nekā jaunāki bērni atbildēja, ka bibliotēku apmeklē vieni paši, bet tie, kuriem ir 10-12 gadi, salīdzinoši biežāk norādīja, ka bibliotēku apmeklē arī kopā ar draugiem.

Dati par atbildēm atkarībā no apdzīvotas vietas tipa liecina, ka bērni, kas dzīvo lauku apvidos un nelielās pilsētās, biežāk nekā caurmērā bibliotēku ārpus skolas apmeklē vieni vai kopā ar draugiem. Savukārt Rīgā dzīvojošie visbiežāk norādījuši, ka to dara kopā ar vecākiem.

Arī iepriekšējās aptaujās bērni visbiežāk atzīmēja, ka bibliotēku ārpus skolas parasti apmeklē vieni paši, tomēr, ja 2009.gadā un 2011.gadā to norādīja 35%, tad pirms tam – 2007.gadā – 46%. Tiesa, 2007.gadā jautājumā netika uzsvērts, ka ir domāta tieši bibliotēka ārpus skolas.

Ir pieaudzis to bērnu īpatsvars, kuri bibliotēku ārpus skolas apmeklē ar vecākiem – 2007.gadā un 2009.gadā to norādīja attiecīgi 23% un 24%, bet 2011.gadā: 34%. Savukārt ir vērojama tendence, ka retāk bibliotēka ārpus skolas tiek apmeklēta kopā ar draugiem (no 57% 2007.gadā līdz 32% 2011.gadā).

2.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi

Atbildot uz jautājumu, ko viņi **parasti dara bibliotēkā**, 1.-4.klašu skolēni visbiežāk atbildēja, ka ņem uz mājām grāmatas (59%). Citus pakalpojumus bērni izmanto retāk: 30% norādīja, ka lasa uz vietas žurnālus un grāmatas, 23% - spēlē spēles uz datora, 21% - iet internetā, 20% - "sēž Draugos" (draugiem.lv, one.lv u.c.).

To, ka uz bibliotēku parasti atnāk līdz draugam, atzīmēja 14%, un gandrīz tikpat bieži bērni arī norādījuši, ka izmanto tādus bibliotēkas pakalpojumus kā iespēju tur mācīties (14%), spēlēt parastās spēles (13%), rakstīt uz datora (12%), bet 11% atbildēja, ka parasti uz bibliotēku atnākt līdz vecvecākiem, brāļiem vai māsām.

Mazāk kā 1/10 minēja citus bibliotēkā parasti izmantotos pakalpojumus, kuru dēļ apmeklē bibliotēku ārpus skolas (vēstuļu un īsziņu sūtīšana, sarunas Skype, brīvā laika pavadīšana, filmu skatīšanās vai piedalīšanās pasākumos).

Meitenes biežāk nekā zēni norādīja, ka pārsvarā ņem uz mājām vai lasa uz vietas grāmatas un žurnālus, kā arī nāk līdz draugiem vai vecākiem. Zēni nedaudz biežāk atzīmējuši, ka bibliotēkās ārpus skolas spēlē datorspēles vai izmanto Skype. Tiesa, jāpiebilst, ka arī zēnu visbiežāk izmantotais bibliotēku pakalpojums ir grāmatu ņemšana uz mājām.

Bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem biežāk nekā jaunākie skolēni atzīmēja, ka bibliotēkās ārpus skolas ņem grāmatas uz mājām, lasa uz vietas, izmanto internetu, mācās vai ir atnākuši līdz draugiem.

Skolēni skolās ar latviešu mācību valodu lielāko daļu pakalpojumu atzīmēja biežāk nekā bērni, kas apmeklē skolu ar citu mācību valodu (pēdējā grupā nedaudz biežāk minētas tikai atbildes "*lasu žurnālus un grāmatas uz vietas*" un "*mācos*").

Vidzemē un Kurzemē aptaujātie biežāk nekā caurmērā atzīmēja, ka lieto lielāko daļu no piedāvātajiem bibliotēku pakalpojumiem (šajos reģionos bija visaugstākais to bērnu īpatsvars, kuri ir apmeklējuši bibliotēku ārpus skolas). Tiesa, Rīgā biežāk nekā citos reģionos aptaujātie teikuši, ka bibliotēkā mācās.

Salīdzinot atbildes atkarībā no apdzīvotas vietas tipa, jāsecina, ka visur visbiežāk izmantotais bibliotēku pakalpojums bērnu vidū ir grāmatu ņemšana uz mājām, tomēr vērojams, ka mazākās pilsētās un laukos dzīvojošie biežāk nekā Rīgā un citās lielajās pilsētās izmanto iespēju bibliotēkās lietot datoru un internetu dažādiem mērķiem. Arī tie bērni, kuriem nav mājās datora, biežāk nekā caurmērā atzīmēja dažādus pakalpojumus saistībā ar datoru un internetu.

Arī 2007.gada un 2009.gada aptaujās visbiežāk bērni norādīja, ka bibliotēku apmeklē, lai ņemtu uz mājām grāmatas, tomēr, ja 2007.gadā to atzīmēja aptuveni 2/3 aptaujāto (67%), tad 2011.gadā tas atzīmēts retāk (59%). Kopš 2007.gada samazinājies arī to respondentu īpatsvars, kuri bibliotēkā ārpus skolas mācās, pavada brīvo laiku vai piedalās pasākumos.

2011.gadā nedaudz biežāk kā iepriekšējos gados bērni minējuši tādas bibliotēku pakalpojumus kā spēles uz datora un interneta izmantošana (t.sk. draugiem.lv).

2.3. Attieksme pret bibliotēku un bibliotekāriem

Lielākā daļa bērnu, atbildot uz jautājumu, **vai viņiem patīk bibliotēkā**, sniedza pozitīvu atbildi – 37% tajā "*ļoti patīk*" un vēl – ka 42% "*patīk*". Negatīvu attieksmi pauda neliela daļa respondentu – tikai 4% bibliotēkā "*nepatīk*" un 2% "*ļoti nepatīk*".

Biežāk nekā caurmērā to, ka viņiem patīk bibliotēkā, norādīja meitenes, bērni vecumā no 8 līdz 12 gadiem, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī mazajās pilsētās un lauku apvidos aptaujātie.

Ja salīdzina ar 2007.gada un 2009.gada aptauju datiem, vērojams, ka arī iepriekš vairāk kā 3/4 bērnu norādīja, ka viņiem patīk (summētas atbildes "*patīk*" un "*ļoti patīk*")

bibliotēkā – šādu atbilžu īpatsvars laika posmā no 2007.gada līdz 2011.gadam ir svārstījies robežās no 77% līdz 86%. Savukārt to bērnu īpatsvars, kuriem kopumā nepatīk bibliotēkā, ir bijis 5% - 6%.

Lielākā daļa bērnu aptaujas ietvaros arī norādīja, ka viņiem **patīk bibliotekāre** bibliotēkā ārpus skolas. To, ka viņiem bibliotekāre *“ļoti patīk”*, atzīmēja 26%, un vēl gandrīz puse (48%) norādīja, ka viņiem bibliotekāre *“patīk”*.

1/10 bērnu bibliotekāri vērtēja negatīvi – 7% viņa *“nepatīk”* un 3% *“ļoti nepatīk”*.

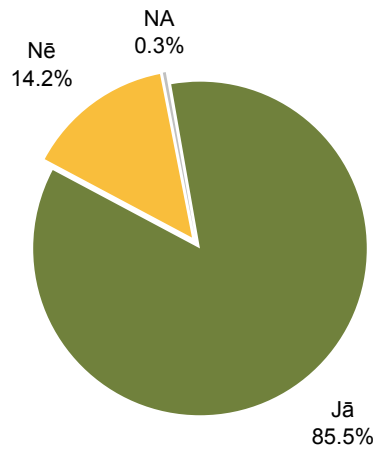
Meitenes biežāk nekā zēni norādīja, ka viņām bibliotekāre patīk. Biežāk nekā caurmērā to minēja arī bērni, kuriem ir 9 līdz 12 gadi, Vidzemē un Kurzemē aptaujātie, kā arī mazajās pilsētās un lauku apvidos dzīvojošie.

Kaut arī to bērnu īpatsvars, kuriem bibliotekāre patīk, joprojām ir augsts, 2007.gadā un 2009.gadā bērni nedaudz biežāk sniedza atzinīgu vērtējumu. 2007.gadā atbildes *“patīk”* un *“ļoti patīk”* minēja 81%, 2009.gadā – 77%, bet 2011.gadā – 75%.

2. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi un uzskati par bibliotēku

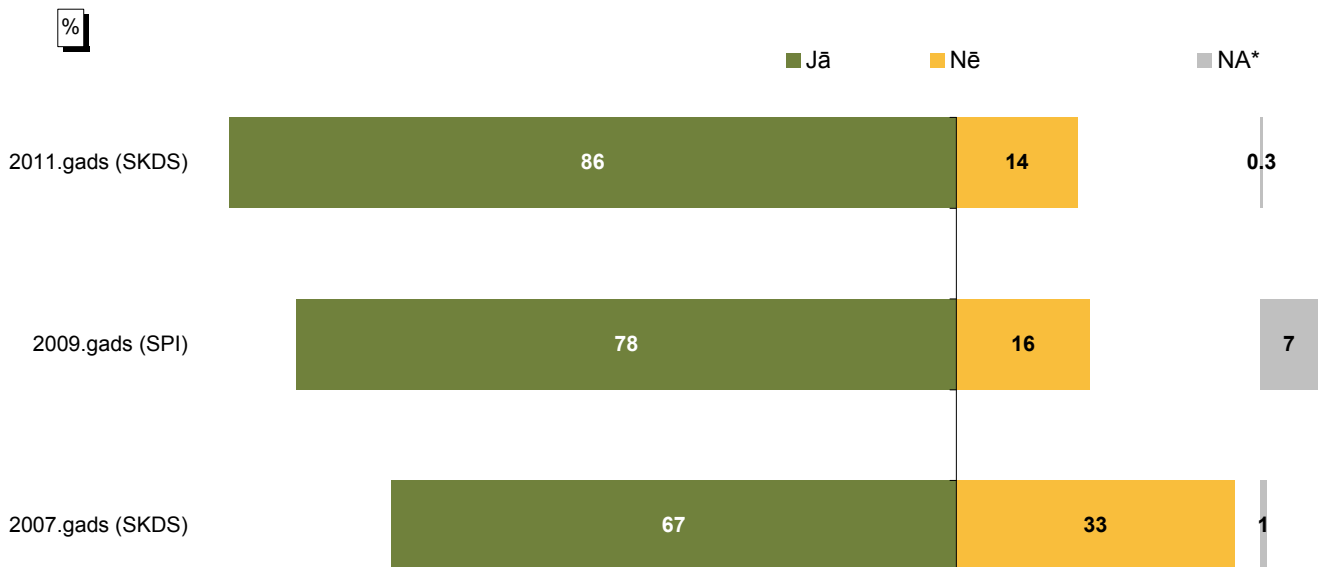
2.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi

"Vai Tu esi bijis kādā citā bibliotēkā, izņemot skolas bibliotēku?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

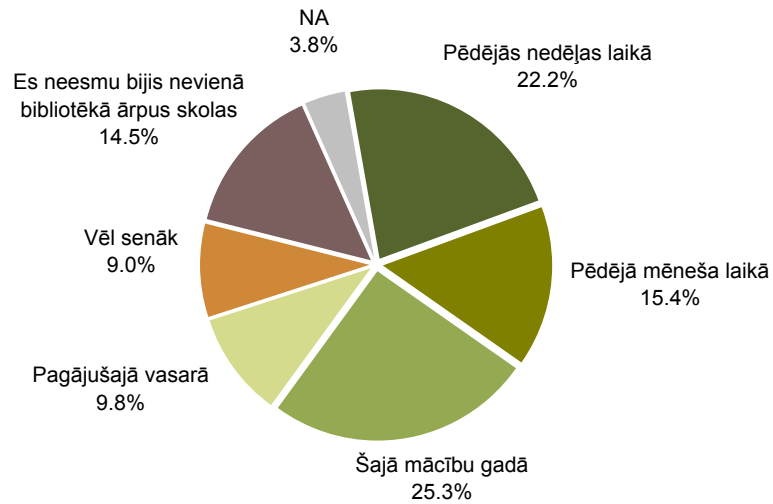
2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

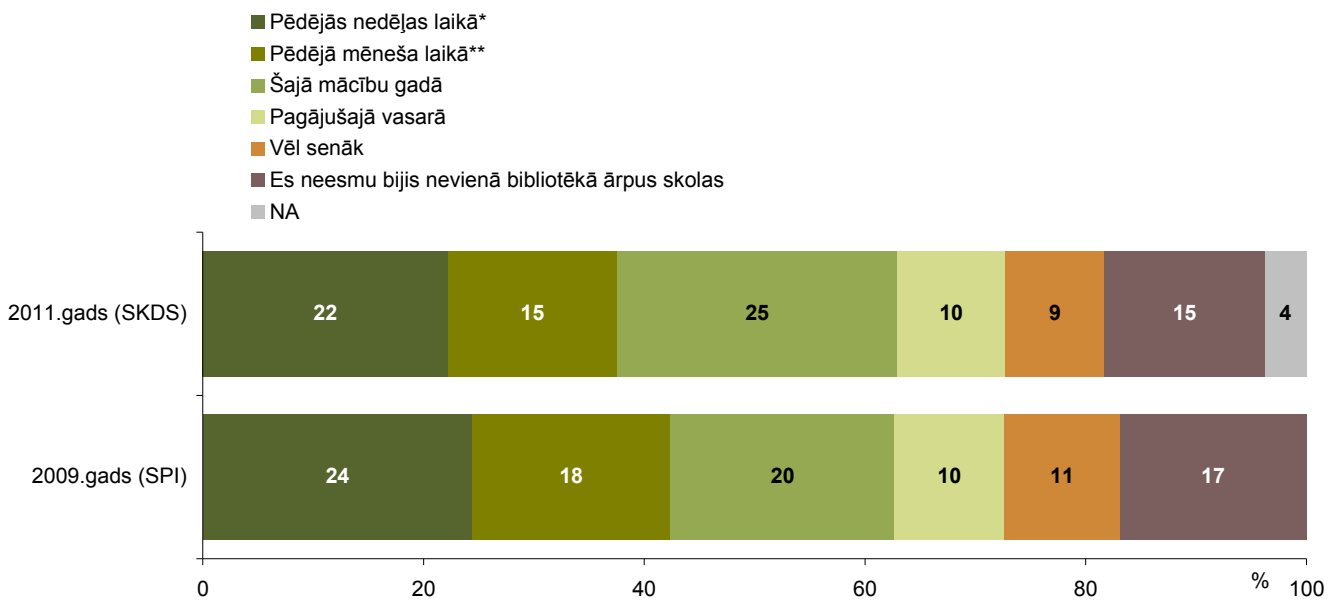
*2009.gada SPI pētījumā atbilžu variants "saka, ka nav bijis, bet visticamāk ir bijis".

"Kad Tu biji bibliotēkā ārpus skolas pēdējo reizi?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

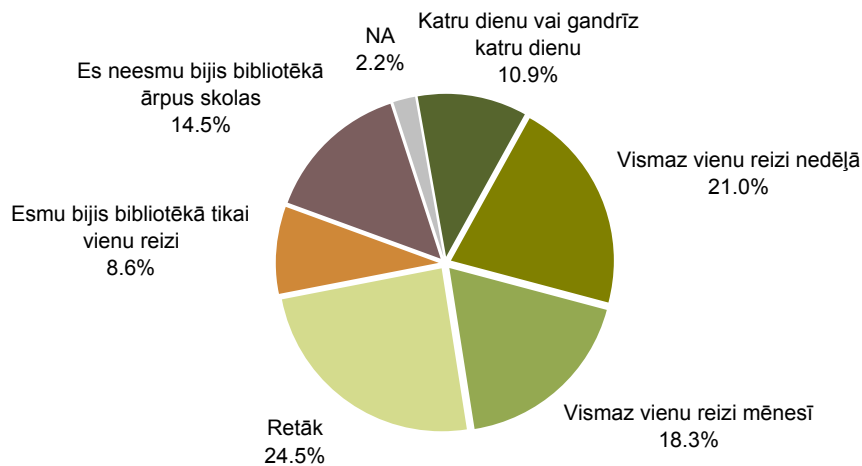

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI pētījumā tika piedāvāta atbilde "šonedēļ vai pagājušā nedēļā".

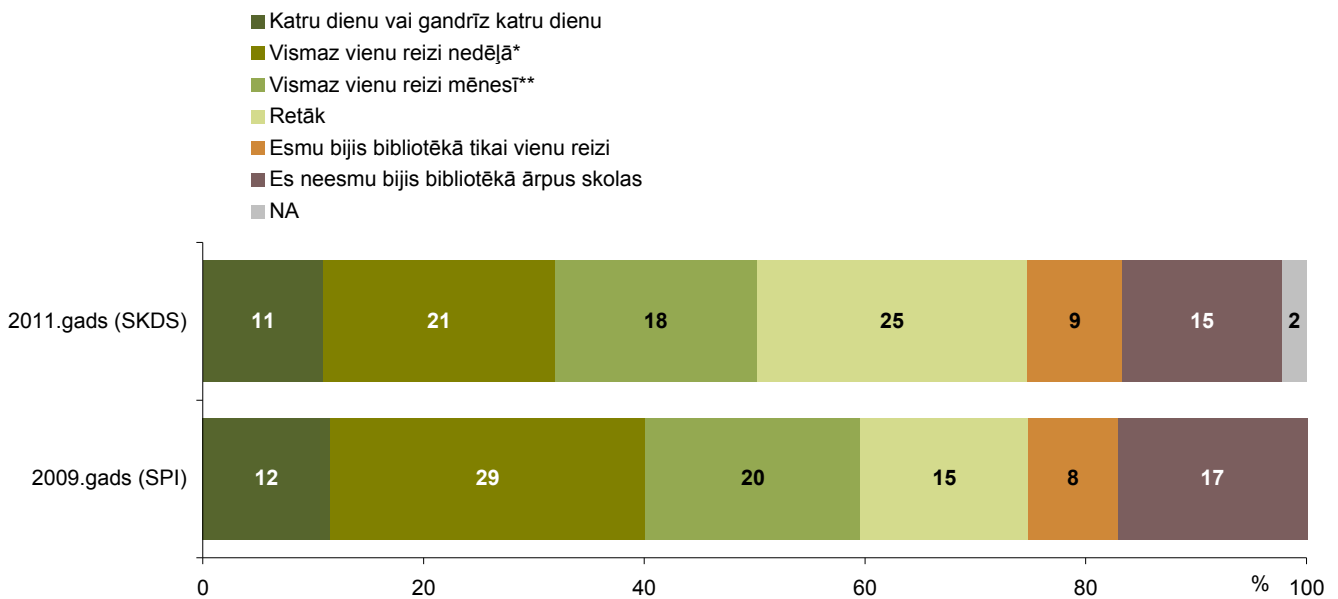
**2009.gada SPI pētījumā tika piedāvāta atbilde "šajā mēnesī".

"Cik bieži Tu apmeklē bibliotēku ārpus skolas?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

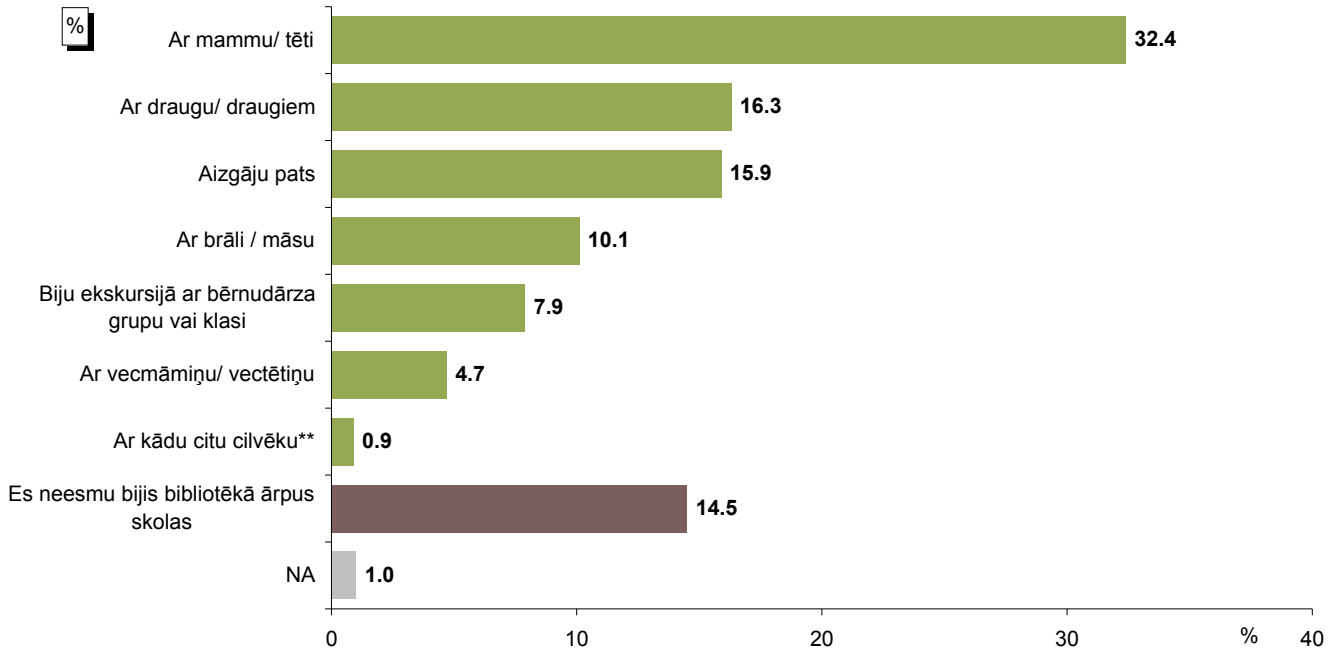

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI pētījumā tika piedāvāti atbilžu varianti "vairākas reizes nedēļā" un "vismaz vienu reizi nedēļā".

**2009.gada SPI pētījumā tika piedāvāti atbilžu varianti "apmēram divas - trīs reizes mēnesī" un "vismaz reizi mēnesī".

"Ar ko Tu kopā pirmo reizi aizgāji uz bibliotēku ārpus skolas?"

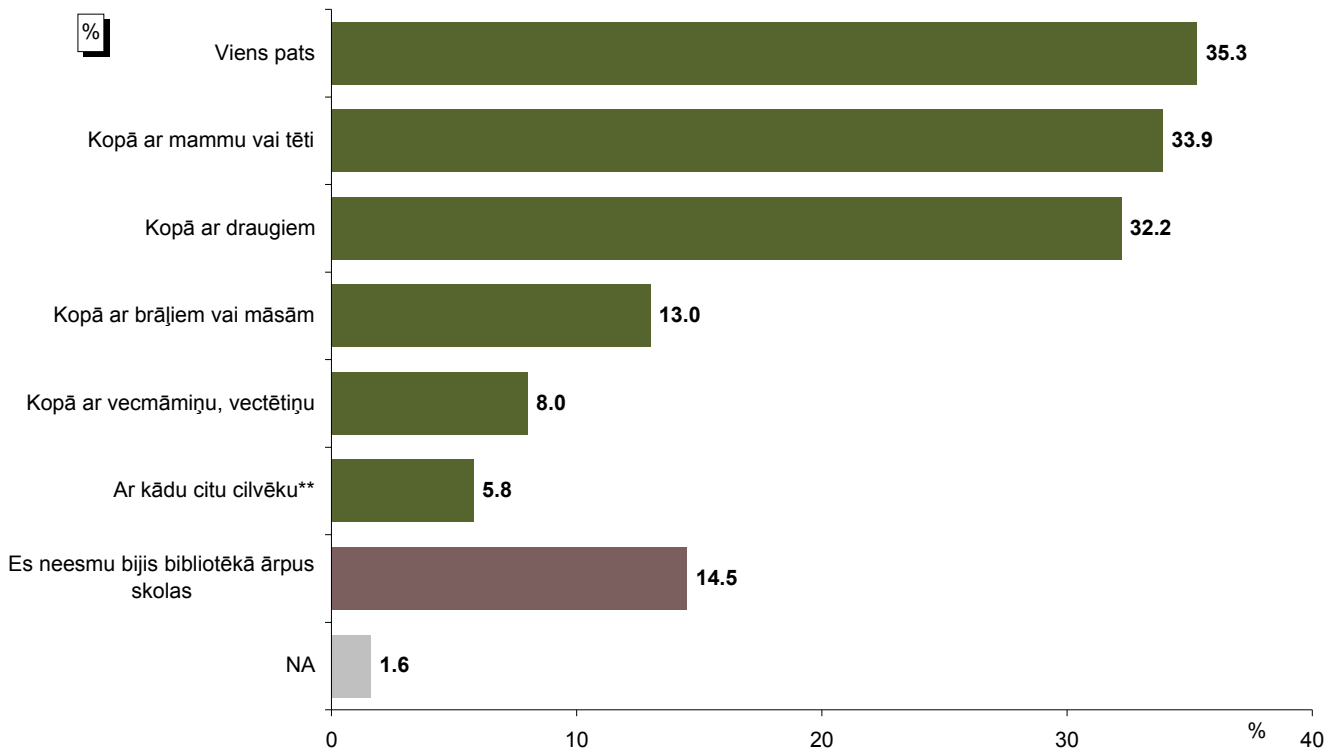

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Ar kādu citu cilvēku" minēts: "ar auklīti" (minēts 2 reizes); "ar māsiņu" (minēts 2 reizes); "ar skolotāju" (minēts 2 reizes); "ar ģimeni" (minēts 1 reizi).

"Ar ko Tu parasti kopā ej uz bibliotēku ārpus skolas?"

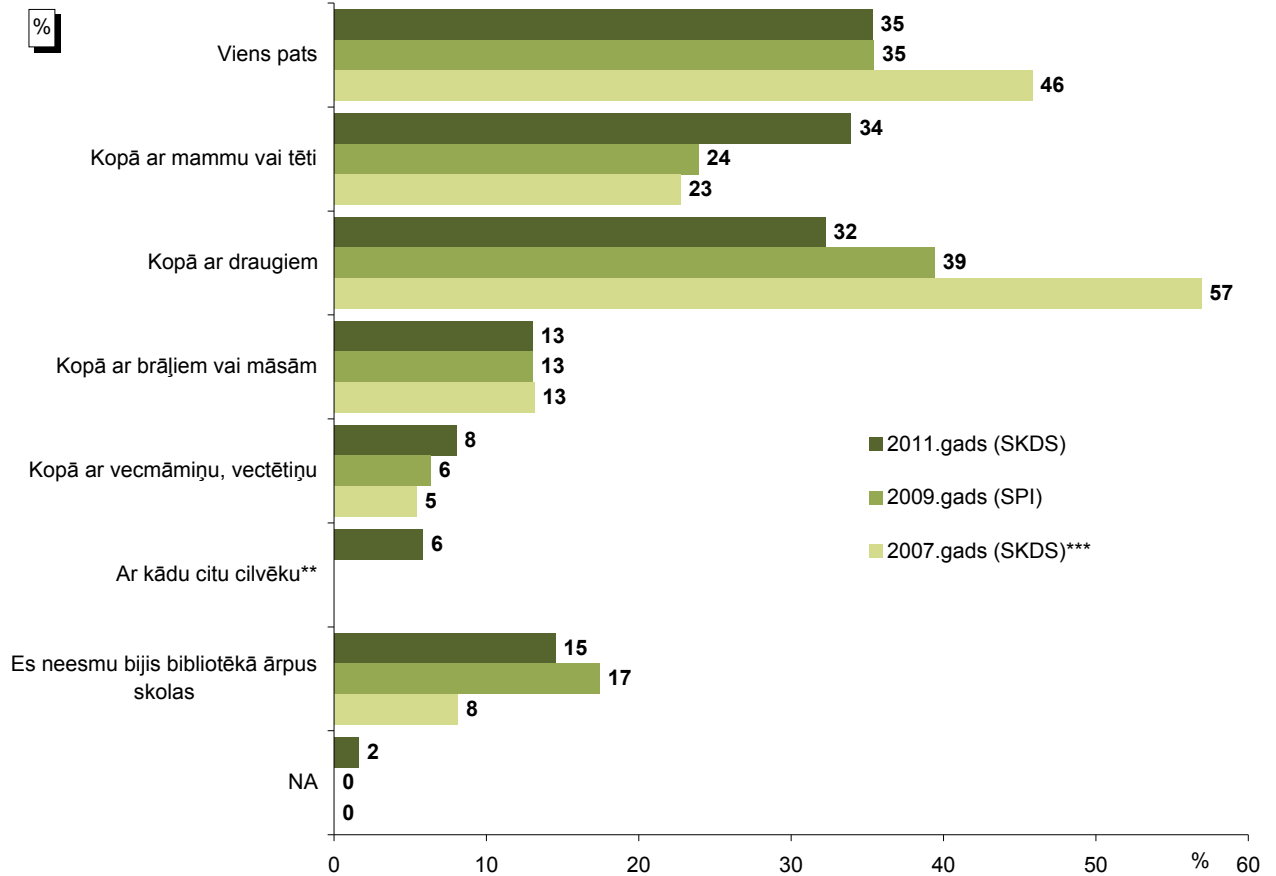

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Ar kādu citu cilvēku" minēts: "ar skolotāju" (minēts 24 reizes); "ar klasi" (minēts 10 reizes); "ar māsiņu" (minēts 8 reizes); "ar krustmāti" (minēts 6 reizes); "ar brālēnu" (minēts 3 reizes); "ar auklīti" (minēts 2 reizes); "ar bērnodārzu" (minēts 1 reizi); "ar ģimeni" (minēts 1 reizi).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums
 "Ar ko Tu parasti kopā ej uz bibliotēku ārpus skolas?"

Bāze: visi respondenti

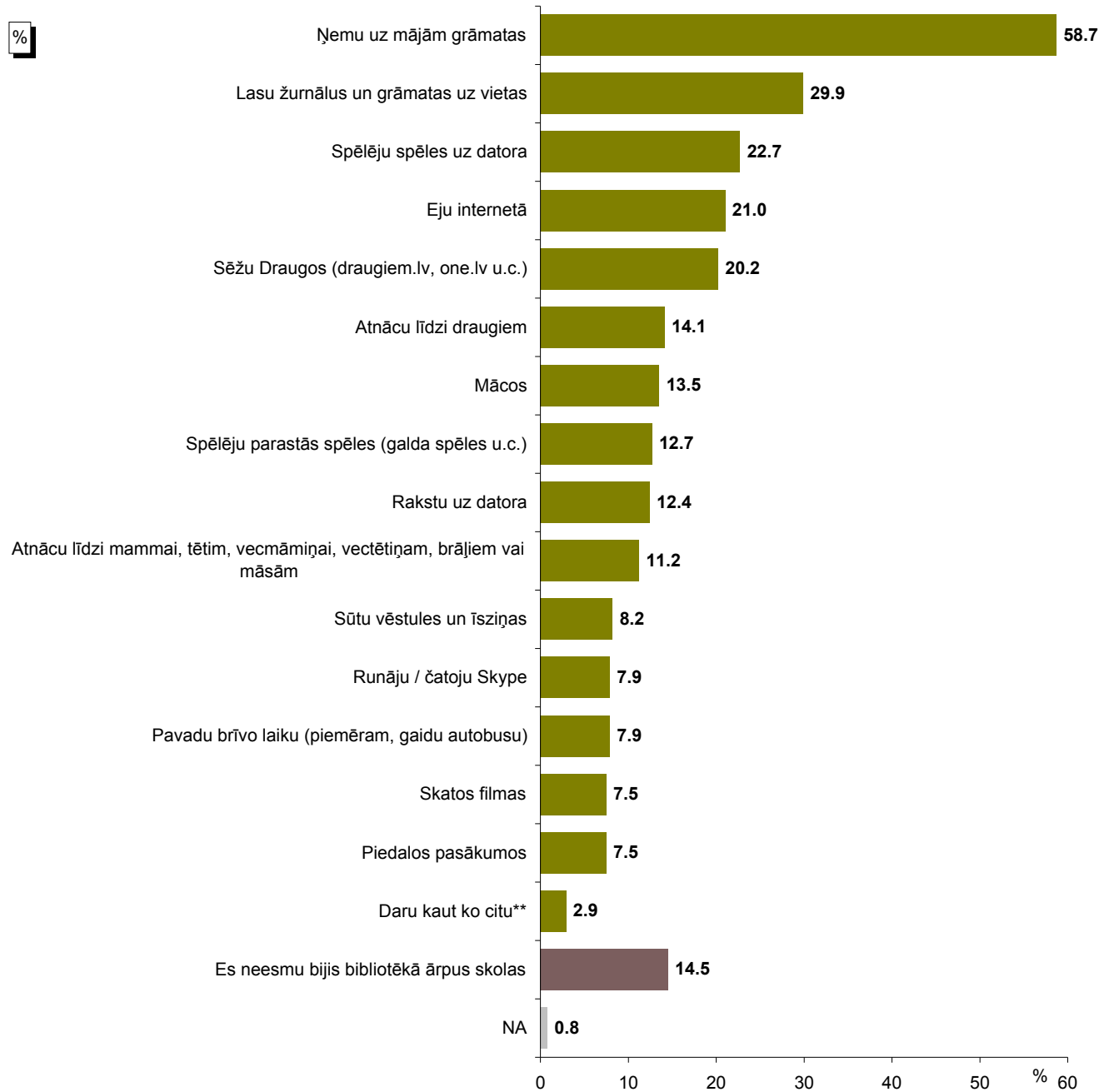
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2007. un 2009.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

***2007.gada SKDS aptaujā atbilžu tika jautāts: "Ar ko Tu parasti kopā ej uz bibliotēku?"

2.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi

"Ko Tu parasti dari bibliotēkā ārpus skolas?"

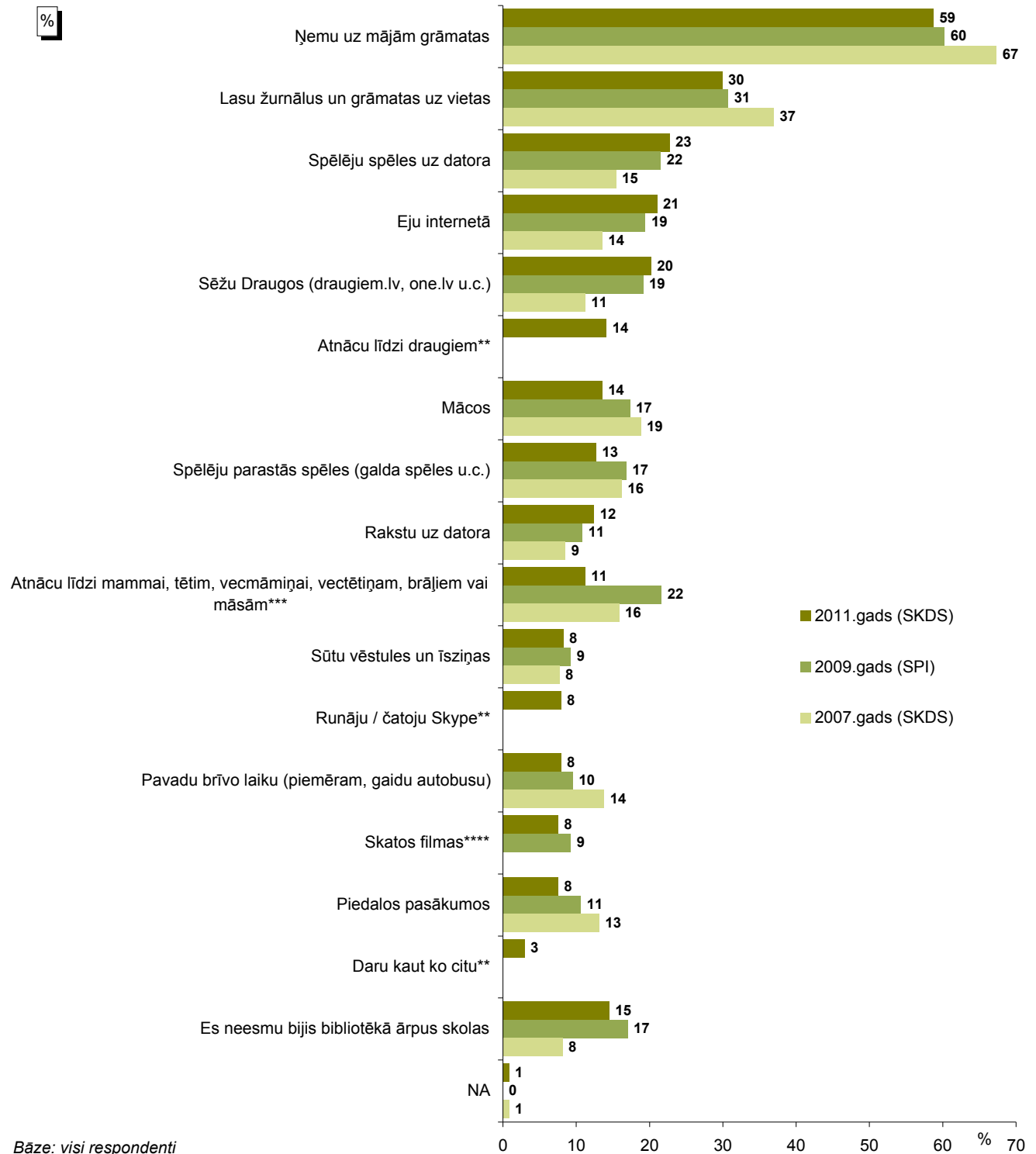
Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Daru kaut ko citu" minēts: "sarunājos" (minēts 4 reizes); "esmu bijis ekskursijā ar skolotāju" (minēts 3 reizes); "spēlējos" (minēts 2 reizes); "atpūšos" (minēts 1 reizi); "gāju pulciņā "damkler" bibliotēkā" (minēts 1 reizi); "klausos, ko saka" (minēts 1 reizi); "kopēju" (minēts 1 reizi); "piedalos dažādos uzdevumos ar bibliotekāri" (minēts 1 reizi); "skatos" (minēts 1 reizi); "spēlējos bērnu laukumā" (minēts 1 reizi); "spēlēju Bakugan" (minēts 1 reizi); "spēlēju ķeriņas" (minēts 1 reizi); "spēlēju mobilajā telefonā" (minēts 1 reizi); "spēlēju spēles" (minēts 1 reizi); "šūpojos, griežos karuseli" (minēts 1 reizi); "zīmēju" (minēts 1 reizi).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

"Ko Tu parasti dari bibliotēkā ārpus skolas?"

Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

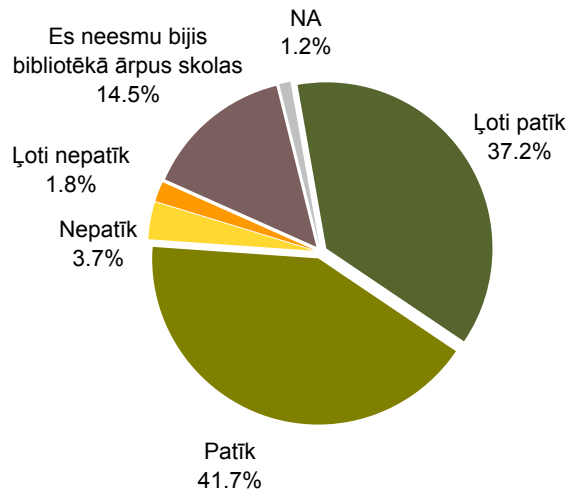
**2007. un 2009.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

***2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāta atbilde "ar ģimenes locekļiem".

****2007.gada SKDS aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

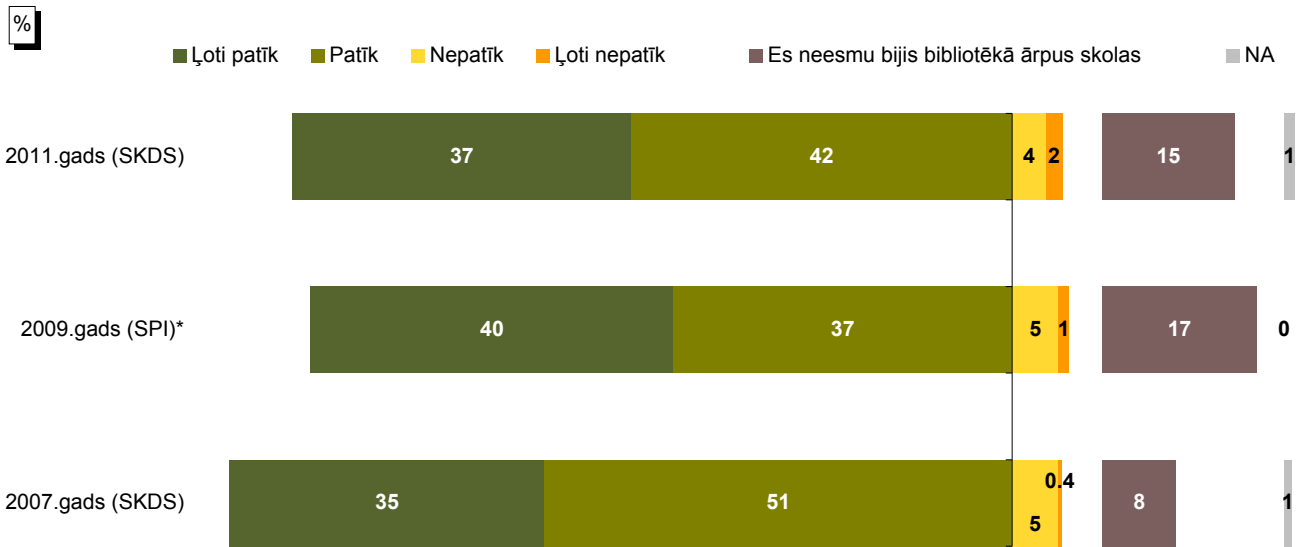
2.3. Attieksme pret bibliotēku un bibliotekāriem

"Vai Tev patīk bibliotēkā?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

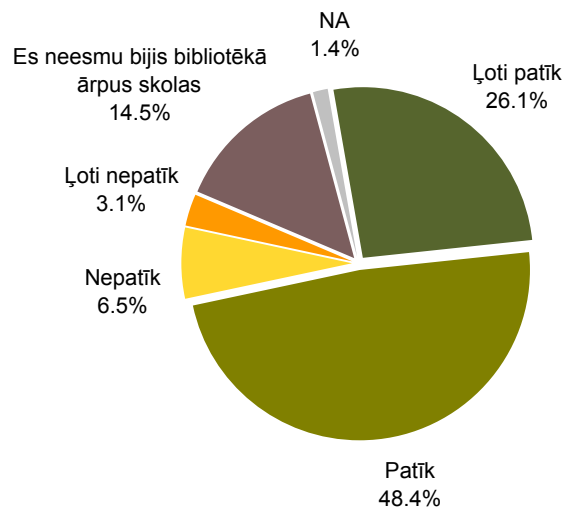
2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

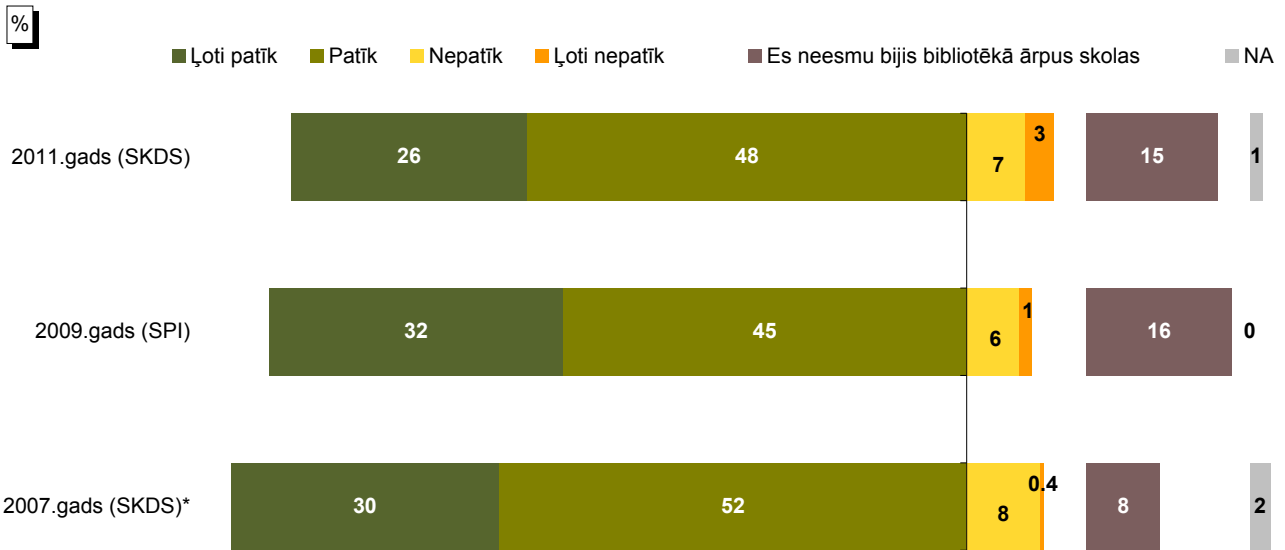
*2009.gada SPI aptaujā tika jautāts "Vai tev patīk bibliotēkā ārpus skolas?"

"Vai Tev patīk bibliotekāre bibliotēkā ārpus skolas?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

*2007.gada SKDS aptaujā tika jautāts "Vai tev patīk bibliotekārē?"

3. Datora un interneta izmantošana

Aptaujas gaitā bērniem tika uzdoti vairāki jautājumi par to, kā viņi ikdienā izmanto datoru un internetu. Pētījuma dalībnieki raksturoja, vai viņiem mājās ir pieejams dators ar internetu, kur viņi visbiežāk lieto internetu, kā arī kādiem mērķiem viņi to izmanto. Bērni atbildēja arī uz jautājumiem par to, kas viņus ir konsultējis jautājumos par datora lietošanu un vai ar viņiem ir apspriesta droša interneta lietošana.

3.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi

Saskaņā ar pētījuma datiem vairāk kā 4/5 bērnu, kas mācās no 1. līdz 4.klasei, **ir dators ar internetu mājās** (84%). To, ka ir dators bez interneta pieslēguma, norādīja 6% bērnu, bet 9% atzīmēja, ka viņiem mājās nav datora.

Ja salīdzina bērnu atbildes atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas tipa, vērojams, ka visbiežāk dators ar internetu mājās ir Rīgā, Pierīgā un Kurzemē aptaujātajiem. Savukārt to, ka mājās nav datora, visbiežāk norādīja bērni Vidzemē, Zemgalē un Latgalē, kā arī mazajās pilsētās un laukos aptaujātie. Tomēr arī šajās grupās aptuveni 3/4 bērnu mājās ir dators ar interneta pieslēgumu.

2009.gadā bērniem tika uzdots līdzīgs jautājums par to, vai viņiem mājās ir dators (nejautājot par interneta pieslēgumu). Arī toreiz vairāk kā 4/5 aptaujāto bērnu atbildēja apstiprinoši, savukārt to bērnu īpatsvars, kuriem mājās nav datora, ir samazinājies (no 16 līdz 9%).

Likumsakarīgi lielākā daļa bērnu (85%), **raksturojot interneta izmantošanas vietu**, norādīja, ka internetu izmanto mājās. Gandrīz 2/5 (38%) atzīmēja, ka internetu izmanto pie draugiem, bet trešā biežāk norādītā atbilde bija "*bibliotēkā*" – tajā internetu lieto 25% bērnu.

Retāk bērni minējuši, ka izmanto internetu pie vecākiem darbā (21%), mobilajā telefonā (20%) vai skolā (13%). Mazāk kā 1/10 norādīja, ka izmanto internetkafejnīcas (4%) vai internetu nelieto vispār (4%).

Visās sociāldemogrāfiskajās grupās vairākums aptaujāto atzīmēja, ka internetu izmanto mājās. Zēni nedaudz biežāk kā meitenes norādīja, ka to lieto arī pie draugiem vai mobilajā telefonā.

Detalizētāk analizējot bibliotēkās pieejamā interneta lietošanas izplatību, vērojams, ka visbiežāk to izmanto vecāki bērni (9 gadi un vairāk), 3.klases un 4.klases skolēni, kā arī bērni, kas mācās skolās ar latviešu mācību valodu. Dati par atbildēm atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas tipa liecina, ka Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē, kā arī laukos un mazajās pilsētās bērni biežāk nekā citos apvidos norādījuši, ka izmanto internetu bibliotēkā. Šīs grupas nedaudz biežāk kā citās arī norādīja, ka internetu izmanto skolā.

Salīdzinot ar 2009.gadu, bērni biežāk norādījuši, ka izmanto internetu mājās – toreiz to norādīja 73% (2011.gadā: 85%). Savukārt retāk nekā iepriekš bērni atzīmējuši, ka lieto internetu skolā. Ja 2009.gadā to norādīja 24%, tad 2011.gadā – 13%.

Atbildot uz jautājumu **"Ko Tu parasti dari pie datora?"**, bērni visbiežāk norādījuši, ka spēlē spēles (77%), izmanto internetu (57%) un "sēž Draugos" (draugiem.lv, one.lv u.c.) (57%).

Aptuveni puse bērnu atzīmējuši, ka skatās Youtube video (50%) vai klausās mūziku (45%). Retāk bērni norādījuši, ka parasti datorā skatās filmas (39%), raksta (33%), sūta vēstules un īsziņas (32%) vai runā/čato Skype (30%).

Zēni nedaudz biežāk kā meitenes norādīja, ka pie datora parasti spēlē spēles, skatās Youtube video un runā/čato Skype, bet meitenes biežāk kā caurmērā "sēž Draugos", klausās mūziku un raksta uz datora. Bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem biežāk nekā caurmērā atzīmēja, ka veic lielāko daļu minēto darbību pie datora.

Arī iepriekšējās – 2007.gada un 2009.gada veiktajās – aptaujās bērni visbiežāk norādīja, ka parasti datorā spēlē spēles (šīs atbildes minēšanas biežums ir robežās no 74% līdz 77%).

Nedaudz biežāk kā iepriekš bērni norādījuši, ka parasti lieto internetu (52% 2007.gadā un 2009.gadā, bet 57% - 2011.gadā), "sēž Draugos" (44%, 48% un 57%) vai sūta vēstules un īsziņas (27%, 24% un 32%).

Bērniem lūdza arī norādīt, **ko viņi darīja internetā, kad pēdējoreiz tur darbojās**. Šis bija t.s. atvērtais jautājums, kur aptaujas dalībnieki paši brīvi formulēja atbildes, kas vēlāk tika apkopotas lielākās grupās. Visbiežāk bērni atbildēja, ka ir meklējuši, spēlējuši vai lejupielādējuši spēles (45%). Otrs biežāk minētais laika pavadīšanas veids internetā ir sociālo tīklu (piemēram, draugiem.lv) apmeklēšana (30%).

Citas nodarbes nosauktas ievērojami retāk. 7% internetu pēdējoreiz izmantoja informācijas meklēšanai, 6% teica, ka meklēja, klausījās vai lejupielādēja mūziku. Aptuveni tikpat bieži aptaujātie skolēni teikuši arī, ka apmeklējuši vietni www.youtube.com (6%). To, ka darbojušies ar video, nekonkretizējot vietni, norādīja vēl 2%. 5% norādīja, ka meklēja, skatījās vai lejupielādēja filmas, seriālus vai multfilmās (1%). Jāatzīmē, ka internets ticis izmantots arī komunikācijai – 5% teica, ka pēdējoreiz esot internetā, sarakstījās, čatoja, sūtīja vai pārbaudīja vēstules, un vēl 4% ir komunicējuši caur Skype. Savukārt mācībām vai ar skolu saistītām lietām internets ticis izmantots salīdzinoši reti – 5% norādīja, ka darījuši kaut ko mācībām (piemēram, gatavojuši projektus, meklējuši informāciju skolas darbiem), 1% teica, ka izmantoja e-klasi un atsevišķi respondenti teica arī, ka apmeklēja skolas mājas lapu. Interesanti, ka aptuveni tikpat bieži, cik lejupielādējuši vai skatījušies multfilmās (1%) vai darbojušies ar bildēm (1%), 1.-4.klašu skolēni arī apmeklējuši Drošā Todo mājaslapu (1.-6.klašu skolēnu drošības kampaņas ietvaros izmantota mājaslapa) vai meklējuši par to informāciju (1%). Atsevišķi respondenti teikuši arī, ka, pēdējoreiz apmeklējot internetu,

meklējuši vai lasījuši grāmatas vai dzejoļus (1%), ziņas vai jaunumus (1%), rakstījuši Īsziņas (1%) vai meklējuši draugus vai klasesbiedrus (1%).

3.2. Konsultēšana datora un interneta lietošanā

Kā liecina pētījuma dati, **situācijās, kad bijuši vajadzīgi padomi par datora lietošanu**, bērni visbiežāk tos prasījuši mammai vai tētim (67%), brāļiem vai māsām (30%), kā arī draugiem un klasesbiedriem (24%).

Aptuveni 1/10 aptaujāto norādīja, ka padomu datorlietošanā ir prasījuši bibliotekārei (11%), bet visretāk bērni atzīmēja, ka šādos jautājumos vērsušies pie vecvecākiem (8%) vai skolotājiem (8%). Jāpiebilst, ka 10% minēja, ka šādos jautājumus nav vērsušies ne pie viena.

Meitenes biežāk nekā zēni norādīja, ka ir vērsušās pie kāda (vecākiem, māsas vai brāļa, draugiem u.c.) pēc padoma, bet zēni biežāk atzīmēja, ka padomu nav prasījuši (tiesa, arī zēnu vidū lielākā daļa tomēr kādam ir prasījuši palīdzību).

Bērni vecumā no 6 līdz 8 gadiem biežāk nekā caurmērā padomus par datora lietošanu prasījuši vecākiem, bet bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem biežāk nekā jaunāki bērni konsultējušies ar draugiem, klasesbiedriem un arī bibliotekāriem.

Pie bibliotekāriem biežāk nekā caurmērā jautājumos par datora lietošanu vērsušies arī Vidzemē un Zemgalē aptaujātie, kā arī mazajās pilsētās dzīvojošie.

Ja salīdzina ar 2007.gadu un 2009.gadu, vērojams, ka nedaudz biežāk kā iepriekš bērni norādījuši, ka padomu prasījuši vecākiem (iepriekš: 62% un 61%, 2011.gadā: 67%). Savukārt nedaudz retāk minētas tādas atbildes kā *“pie draugiem un klasesbiedriem”* (attiecīgi 27%, 25% un 24%) un *“skolotājiem”* (10%, 10% un 8%), tomēr atšķirības ir nelielas.

Pētījuma ietvaros bērni arī atbildēja uz jautājumu, **vai bibliotekāre bibliotēkā ārpus skolās viņiem ir mācījusi lietot datoru**. Nedaudz mazāk kā 1/5 atbildēja apstiprinoši (18%), bet lielākā daļa bērnu - noraidoši (64%).

Biežāk nekā caurmērā to, ka bibliotēkā ārpus skolas bibliotekāre ir mācījusi lietot datoru, norādīja jaunāki bērni (vecumā no 6 līdz 7 gadiem), Vidzemē, Zemgalē un Latgalē dzīvojošie, kā arī mazajās pilsētās aptaujātie.

3.3. Zināšanas par drošību internetā

Saskaņā ar pētījuma datiem vairākums bērnu ir **informēti par drošu interneta lietošanu** – 73% norādīja, ka par šādiem jautājumiem viņiem ir stāstīts mājās, un 31% ir skolā pārrunājuši drošību internetā. Retāk bērni norādīja, ka par šādiem jautājumiem viņiem ir stāstīts bibliotēkā (12%) vai kur citur (15%). Tiesa, 15% bērnu atbildēja, ka šādus jautājumus neviens nekur ar viņiem nav pārrunājis.

Visbiežāk to, ka ar viņiem ir runāts par drošību internetā (mājās, skolā vai citur), norādīja bērni vecumā no 9 līdz 12 gadiem. Jaunāki bērni vecumā no 6 līdz 8 gadiem biežāk atzīmēja, ka ar viņiem par to nav runāts.

Bērni, kuri apmeklē skolu ar citu (ne latviešu) mācību valodu, biežāk nekā caurmērā par drošību internetā runājuši mājās, bet tie, kuri apmeklē skolu ar latviešu mācību valodu – skolā vai bibliotēkā.

Arī tie 1.-4.klašu skolēni, kuri dzīvo Vidzemē un Zemgalē, kā arī nelielās pilsētās dzīvojošie biežāk nekā caurmērā atzīmēja, ka par drošu interneta lietošanu ir uzzinājuši bibliotēkā.

Bērniem tika uzdots arī t.s. atvērtā tipa jautājums par to, **no kā, viņuprāt, internetā būtu jāuzmanās**. Visbiežāk bērni teikuši, ka jāuzmanās no vīrusiem (37%), kā arī no svešiniekiem vai sliktiem cilvēkiem (29%), tajā skaitā – no hakeriem (5%), krāpniekiem, noziedzniekiem (4%), maniakiem un pedofiliem (2%), kā arī no dažādiem viltvārziem, nepatiesiem profiliem (1%).

Citas lietas nosauca mazāk nekā 1/10 aptaujāto. 6% teica, ka, lietojot internetu, jāuzmanās no nezināmām, bīstamām mājas lapām vai nepazīstamām programmām. Runājot par citiem ar interneta saturu saistītiem draudiem, 4% minēja, ka jāuzmanās no dažādām spēlēm (arī azartspēlēm), no mājas lapām ar seksuālu, nepieklājīgu saturu (1%) vai no sliktām bildēm, filmām (1%).

Bērni minējuši arī ar pašu datoru kā elektrisku ierīci saistītus draudus: 4% norādīja, ka, lietojot internetu, jāuzmanās no vadiem un elektrības, no sprādziena vai aizdegšanās (1%), no ūdens lietošanas blakus datoram (0.4%). 4% norādīja arī, ka, strādājot internetā, būtu jāuzmanās no datora uzkāšanās vai nepareizo pogu spiešanas.

Skolēni norādīja arī uz draudiem, kas saistīti ar pārlietri ilgu laika pavadīšanu internetā: 4% teikuši, ka jāuzmanās no redzes bojāšanas, 3% norādīja, ka uzmanīties vajadzētu no atkarības vai „datorslimības” un no ilgās sēdēšanas internetā vai pie datora kopumā (3%).

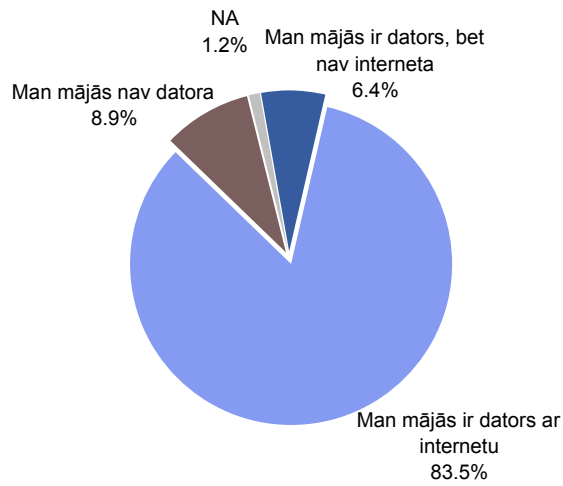
Uzmanīties, pēc jaunāko klašu skolēnu domām, vajadzētu arī no dažādām ar interneta komerciālu izmantošanu saistītām lietām, piemēram, no spama, reklāmām, izlecošiem baneriem (3%), kā arī no dažādiem pirkumiem, piedāvājumiem, akcijām u.tml. (1%).

1% atzina, ka uzmanīties vajadzētu no personīgo datu izpaušanas, kā arī no draudu vēstulēm un aizvairošanas (1%). Savukārt to, ka internetā ne no kā nav jāuzmanās, norādīja kopumā 3% bērnu.

3. Datora un interneta izmantošana

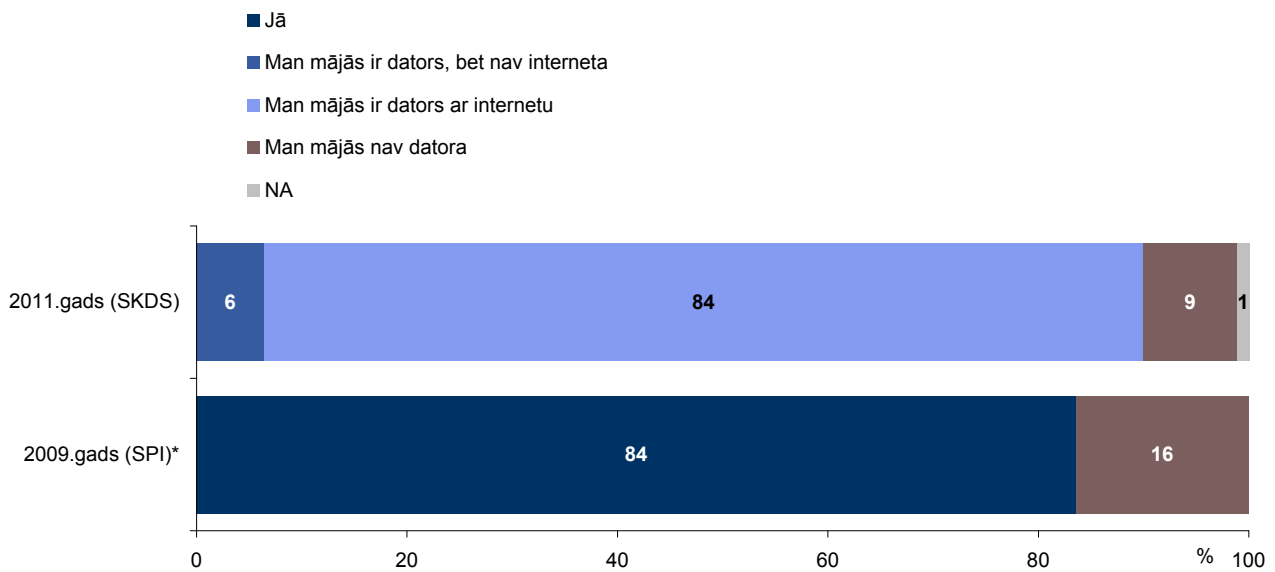
3.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi

"Vai Tev mājās ir dators?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

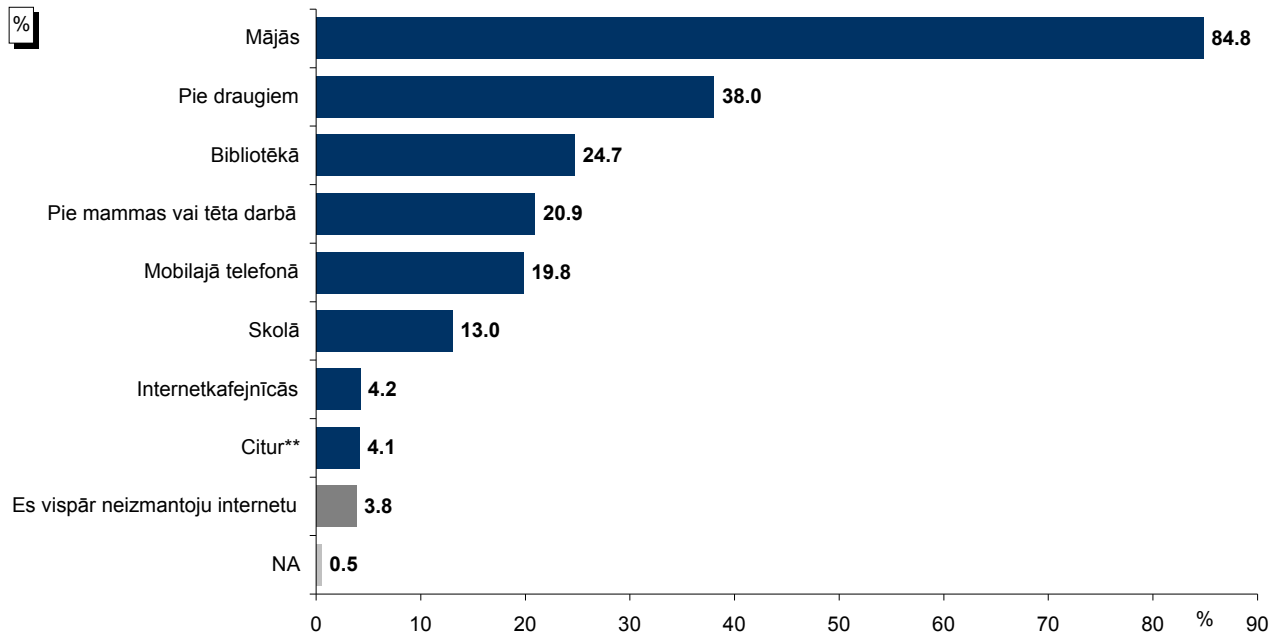
2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāti atbilžu varianti "jā" un "nē".

"Kur Tu izmanto internetu?"

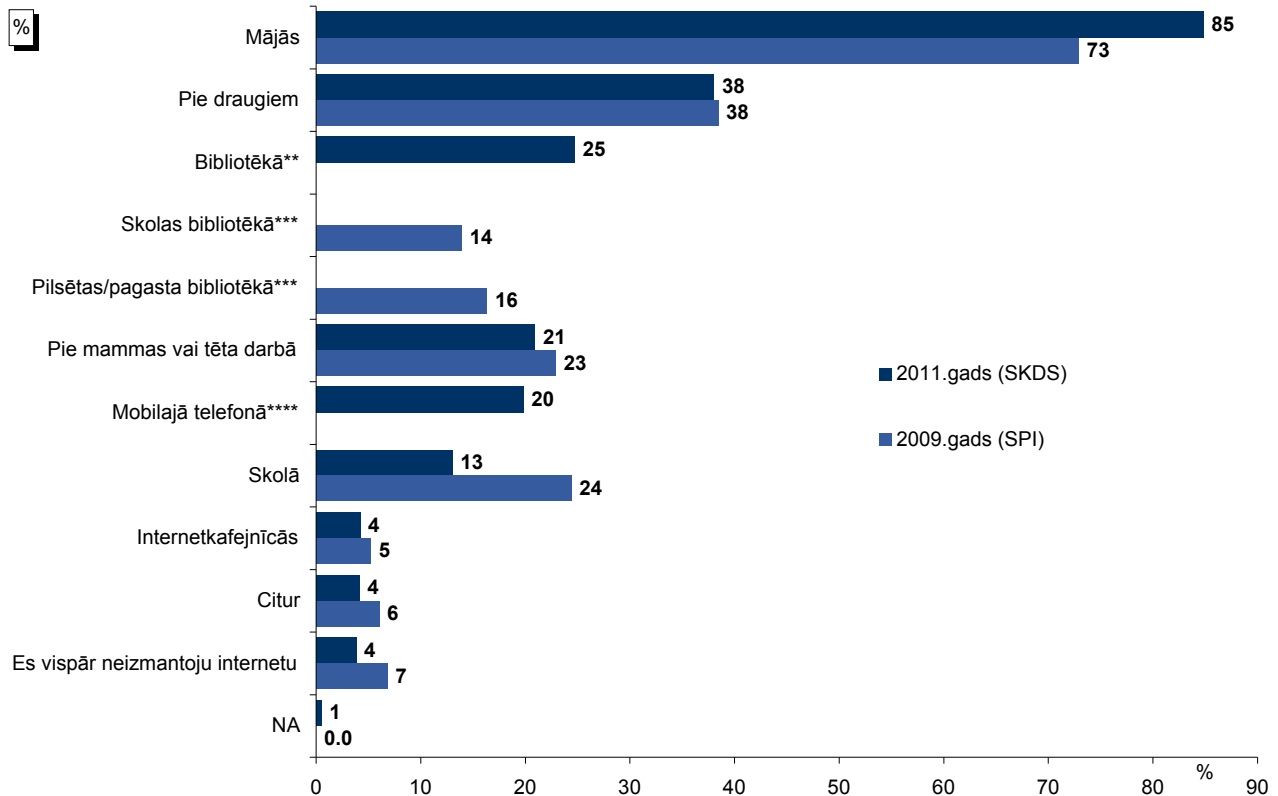

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Citurs" minēts: "pie radniekiem (pie vecvecākiem, brālēniem, māsiņām, krustmātes, u.c.)" (minēts 28 reizes); "dienas centrā" (minēts 2 reizes); "institūtā" (minēts 1 reizi); "kabatas plaukstdatorā" (minēts 1 reizi); "PSP - PlayStation Portable" (minēts 1 reizi); "šķūnī" (minēts 1 reizi); "Valkā" (minēts 1 reizi).

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

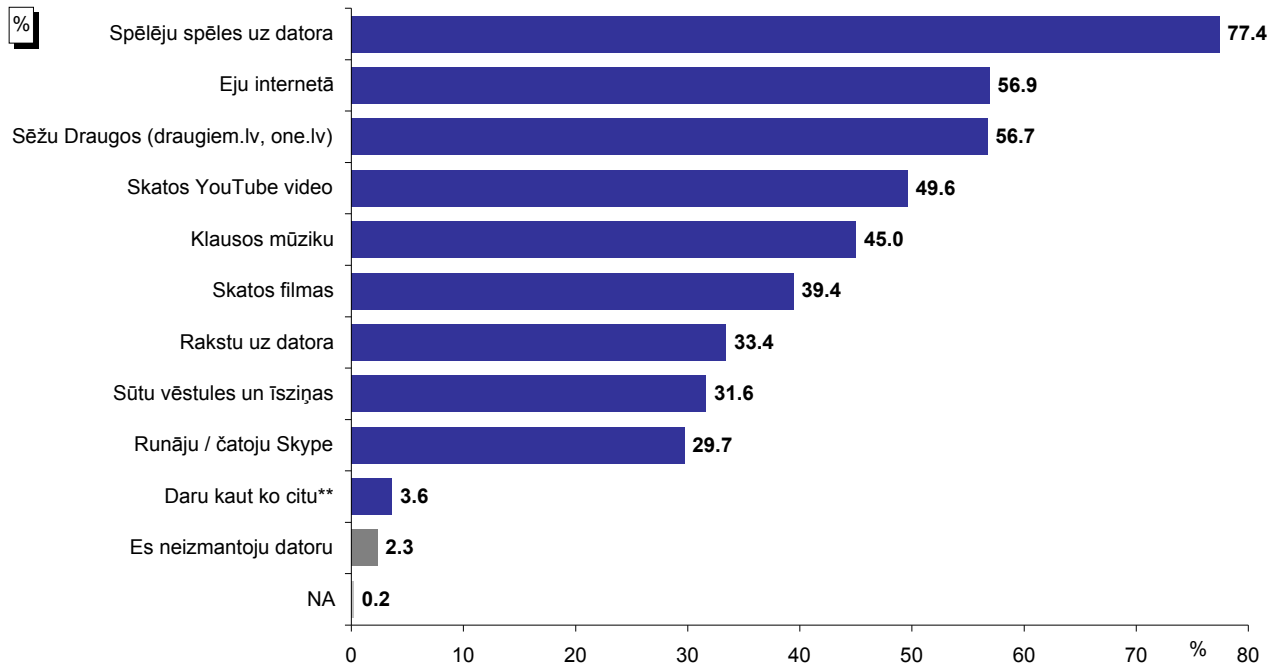
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

***2011.gada SKDS aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

****2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

"Ko Tu parasti dari pie datora?"

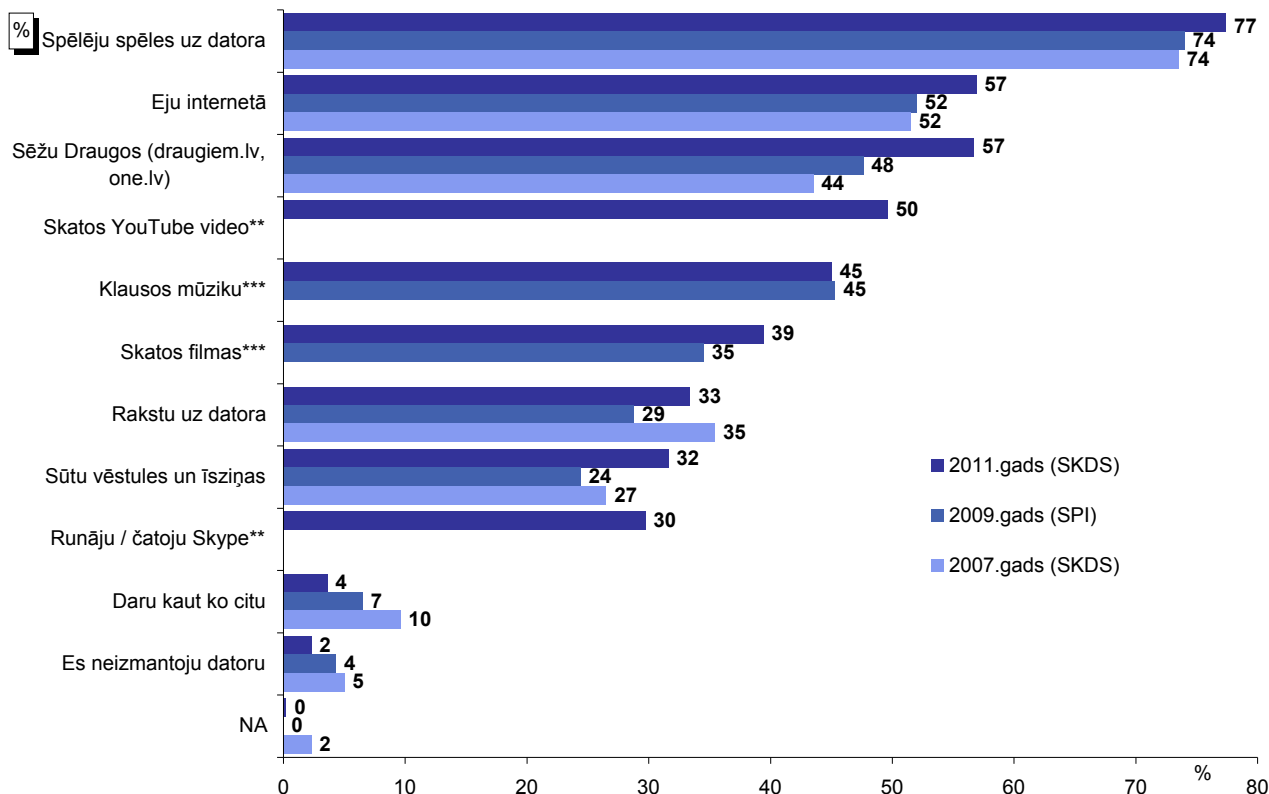

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Daru kaut ko citu" minēts: "zīmēju, zīmēju bildītes" (minēts 5 reizes); "gatavoju projektus" (minēts 2 reizes); "mācos" (minēts 2 reizes); "skatos bildes" (minēts 2 reizes); "skatos klipus" (minēts 2 reizes); "kopēju" (minēts 1 reizi); "lasu grāmatas" (minēts 1 reizi); "līeku CSDD" (minēts 1 reizi); "molbertā" (minēts 1 reizi); "skatos" (minēts 1 reizi); "skatos animācijas" (minēts 1 reizi); "skatos programmas" (minēts 1 reizi); "veidoju saiti" (minēts 1 reizi); "veidoju video" (minēts 1 reizi).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

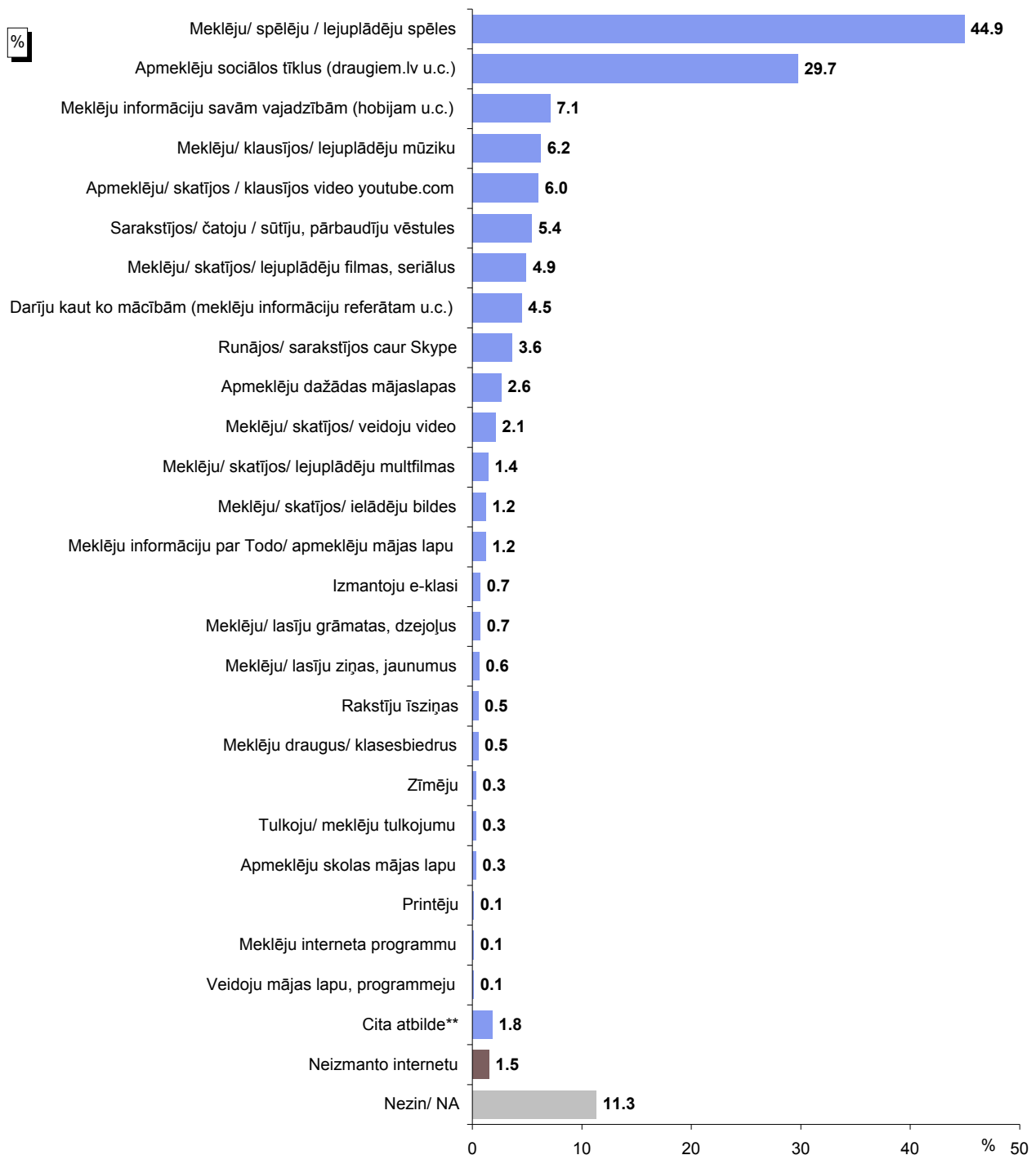
Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2007. un 2009.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

***2007. gada aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

"Runājot par pēdējo reizi, kad Tu darbojies internetā, lūdzu, raksturo, ko Tu meklēji / darīji internetā?"

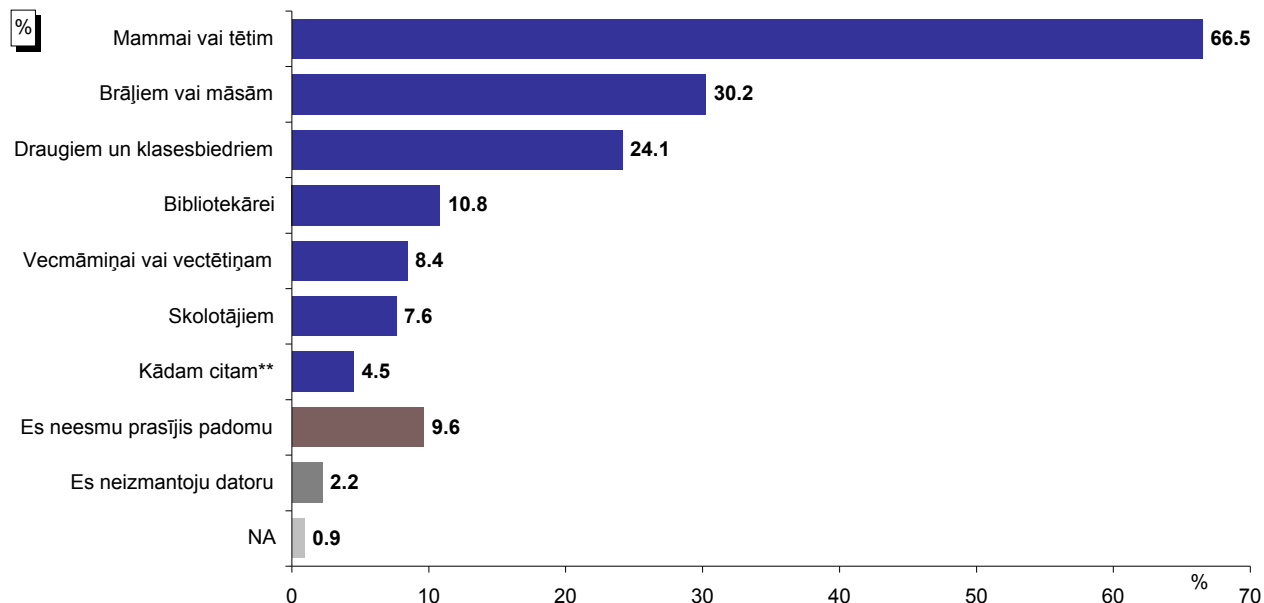
Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "sacerēju pasaku" (minēts 2 reizes); "apskatīties laika ziņas datorā" (minēts 1 reizi); "braukāju ar mašīnu" (minēts 1 reizi); "es bieži sēžu pie datora, jo es negribu daudz spēlēt datoru" (minēts 1 reizi); "es ļoti daudz biju bibliotēkā" (minēts 1 reizi); "es meklēju" (minēts 1 reizi); "es palūdzu bibliotekārei, lai man palīdz" (minēts 1 reizi); "es taisīju "Microsoft Word" lietas, kas man ļoti interesē" (minēts 1 reizi); "es taisīju savu failu un strādāju" (minēts 1 reizi); "iegāju Power Point" (minēts 1 reizi); "lasīju" (minēts 1 reizi); "Neo Nenariam" (minēts 1 reizi); "nosūtīju citiem dāvanīgas" (minēts 1 reizi); "pulveri" (minēts 1 reizi); "rakstīju" (minēts 1 reizi); "rakstīju programmas koncertam" (minēts 1 reizi); "skatījos dažādus rakstus" (minēts 1 reizi); "skatos "Lego"" (minēts 1 reizi).

3.2. Konsultēšana datora un interneta lietošanā

"Ja Tev ir bijuši jautājumi par datora lietošanu, kam Tu esi prasījis padomu? "

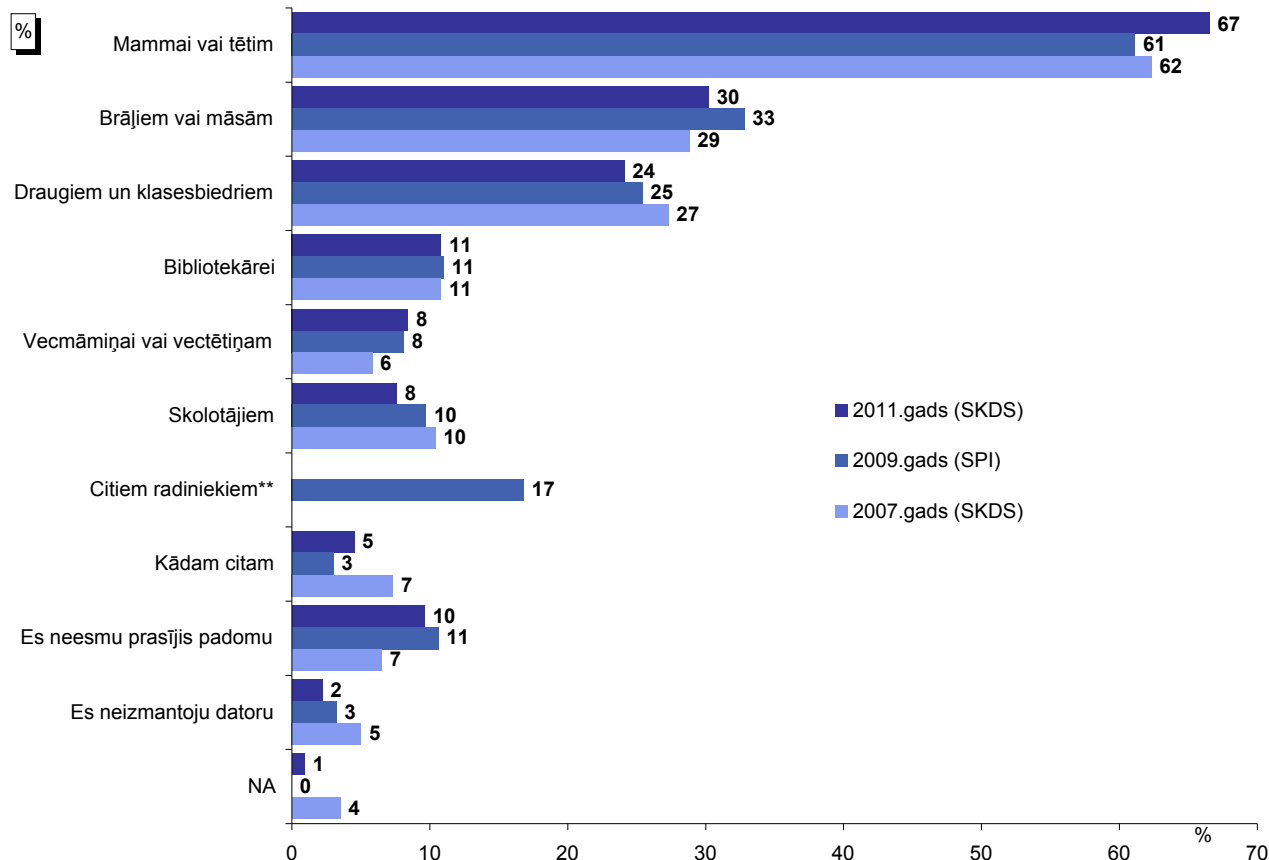

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Kādam citam" minēts: "ģimenes locekļiem, radniekiem (brālēnam, māsiņai, krustmātei, u.c.)" (minēts 28 reizes); "speciālistam, datorīķim" (minēts 3 reizes); "kaimiņam" (minēts 2 reizes); "meklēju padomu internetā (Google, Draugiem)" (minēts 1 reizi); "Dacei" (minēts 1 reizi); "draugu vecākiem" (minēts 1 reizi); "Maksim" (minēts 1 reizi); "Vadimam" (minēts 1 reizi).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

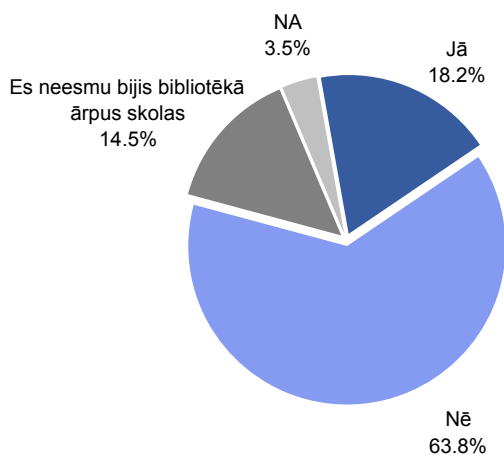

Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2007. un 2011.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

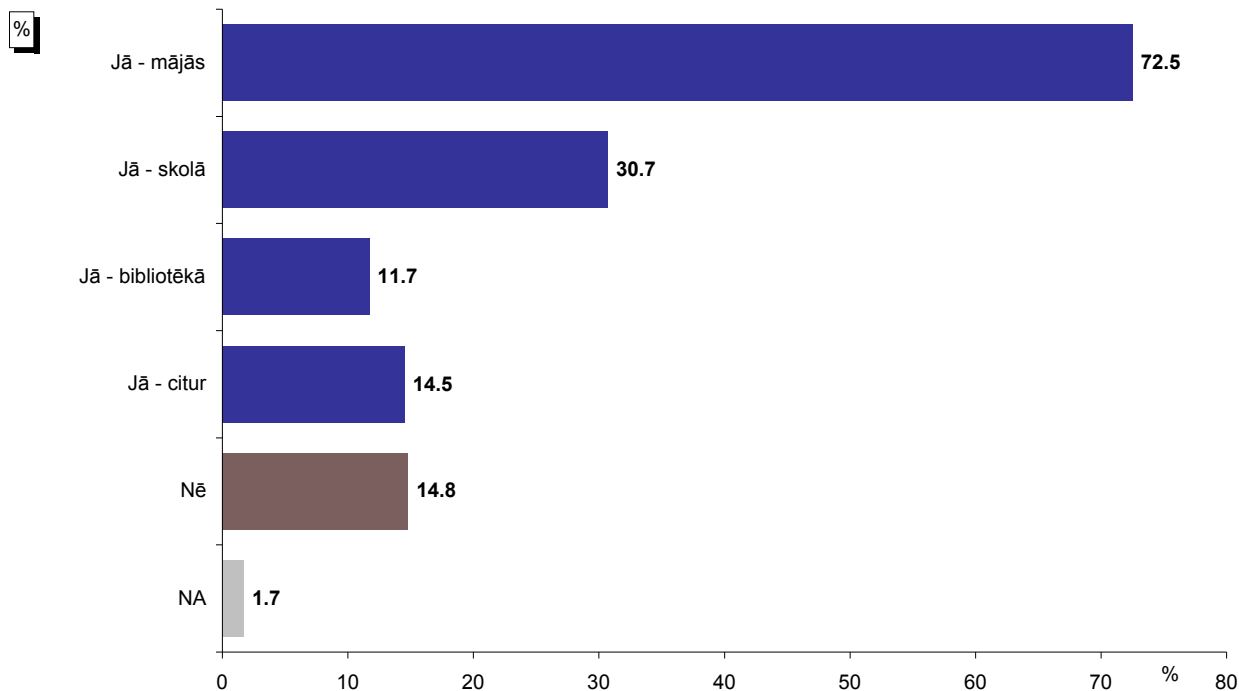
"Vai bibliotēkā bibliotēkā ārpus skolas Tev ir mācījusi, kā izmantot datoru un internetu?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

3.3. Zināšanas par drošību internetā

"Vai Tev kāds ir stāstījis, no kā Internetā ir jāuzmanās un kas ir drošība internetā?"

Bāze: visi respondenti, n=1028

"No kā, Tavuprāt, internetā ir jāuzmanās?"

Minēšanas
biežums %

No vīrusiem	36.8
No svešiniekiem, sliktiem cilvēkiem (t.sk. zemāk minētās grupas)	29.2
No hakeriem	4.5
No krāpniekiem, noziedzniekiem utml.	3.7
No maniakiem, pedofiliem utml.	1.8
No viltvāržiem, nepatiesiem profiliem utml.	0.7
No nezināmam, bīstamām mājas lapām/ nepazīstamām programmām	5.8
No elektrības, vadiem	4.1
No redzes bojāšanās	4.1
No datora uzkāšanās/ nepareizu pogu spiešanas	3.8
No spēlēm, azartspēlēm	3.5
No atkarības, datorslimības	3.0
No ilgas sēdēšanas internetā/ pie datora	2.6
No spama, reklāmām, izlecošiem baneriem u.c.	2.5
No personīgo datu izpaušanas	1.1
No dažādiem pirkumiem, piedāvājumiem, akcijām u.c.	1.1
No mājas lapām ar seksuālu, nepieklājīgu saturu	1.0
No sliktām bildēm/ filmām	1.0
No sprādziena, aizdegšanās	0.9
No draudu vēstulēm, aizvainošanas	0.8
No starojuma	0.5
No ūdens lietošanas blakus datoram	0.4
No bīstamām, pirātiskām lejupielādēm	0.2
Cita atbilde**	3.0
Ne no kā nav jābaidās	2.9
Nezin/ NA	12.6
Neizmanto internetu	0.4

Bāze: visi respondenti, n=1028

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "nepalikt dumjam" (minēts 2 reizes); "ja bibliotēkā atstāj datoru ieslēgtu, dators sakarsīs" (minēts 1 reizi); "jāuzmanās no interneta, jo var kaut kas notikt" (minēts 1 reizi); "jāuzmanās no nevajadzīgas informācijas" (minēts 1 reizi); "jāuzmanās no policijas" (minēts 1 reizi); "lai neietu cita vēstulēs" (minēts 1 reizi); "lai nesmukus vārdus" (minēts 1 reizi); "lai, kad sēdētu, nebūtu Windows" (minēts 1 reizi); "mācībām" (minēts 1 reizi); "mācībām, darbam" (minēts 1 reizi); "meklēju dažādu informāciju" (minēts 1 reizi); "no interneta jāuzmanās, nedrīkst iet citos internetos" (minēts 1 reizi); "neaiztikt drošību" (minēts 1 reizi); "nepazaudēt apziņu" (minēts 1 reizi); "no bīstamām situācijām" (minēts 1 reizi); "no datora" (minēts 1 reizi); "no drošības" (minēts 1 reizi); "no interneta" (minēts 1 reizi); "no jautājumiem" (minēts 1 reizi); "no mapēm" (minēts 1 reizi); "no mikrobiem" (minēts 1 reizi); "no nepatikšanām" (minēts 1 reizi); "no nezināmā" (minēts 1 reizi); "no sarunām uz naudu" (minēts 1 reizi); "no sliktiem vārdiem" (minēts 1 reizi); "no svešām lietām" (minēts 1 reizi); "no veselības, ko bojā internets" (minēts 1 reizi); "no visa" (minēts 1 reizi); "no visuma" (minēts 1 reizi); "sēdēt ar taisnu muguru" (minēts 1 reizi).

5.-9.klašu skolēnu aptaujas galvenie rezultāti

1. Brīvā laika pavadīšanas paradumi

Pētījuma ietvaros aptaujātie 5.-9.klašu skolēni raksturoja, **kā viņi mēdz pavadīt brīvo laiku**. Respondentiem tika piedāvāts saraksts ar dažādām aktivitātēm, un viņi atzīmēja, cik bieži ar tām nodarbojas.

Analizējot iegūtos datus, sākotnēji jāatzīmē, ka iešana uz bibliotēku nav starp populārākajiem brīvā laika pavadīšanas veidiem – to, ka uz bibliotēku iet reizi nedēļā vai biežāk norādīja kopumā 26% (t.sk. 9% gandrīz katru dienu un 17% vismaz reizi nedēļā).

Savukārt visbiežāk bērni skatās televizoru – 81% to dara “*gandrīz katru dienu*” un vēl 12% “*vismaz reizi nedēļā*”, vai pavada laiku kopā ar draugiem – attiecīgi: 75% gandrīz katru dienu un 19% vismaz reizi nedēļā.

Nākamās izplatītākās aktivitātes bērnu vidū ir brīvā laika pavadīšana internetā (66% to dara gandrīz katru dienu un 26% – vismaz reizi nedēļā) un sociālo tīklu izmantošana internetā (66% gandrīz katru dienu un 22% – vismaz reizi nedēļā).

To, ka gandrīz katru dienu aktīvi nodarbojas ar sportu, atzīmēja 37%, un vēl aptuveni tikpat daudz bērnu (35%) to dara vismaz reizi nedēļā. Pastaigās (pa ielām, parkos, veikalos utt.) bez noteikta iemesla gandrīz katru dienu dodas 33%, bet vismaz reizi nedēļā – 34%.

Gandrīz 1/3 bērnu (32%) norādīja, ka gandrīz katru dienu spēlē datorspēles, un vēl 27% to dara vismaz reizi nedēļā.

Ar dažādām citām aktivitātēm reizi nedēļā vai biežāk nodarbojas mazāk kā puse aptaujāto – 48% (t.sk. 25% gandrīz katru dienu un 23% vismaz reizi nedēļā) nodarbojas ar mūziku vai mākslu, 34% (t.sk. 14% gandrīz katru dienu un 20% vismaz reizi nedēļā) lasa grāmatas savam priekam (ne mācību grāmatas).

Savukārt visretāk aptaujātie teikuši, ka darbojušies kādā neformālā interešu/domubiedru grupā (katru vai gandrīz katru dienu: 7%, vismaz reizi nedēļā: 10%) vai jauniešu organizācijā (katru vai gandrīz katru dienu: 6%, vismaz reizi nedēļā: 10%). Par šīm aktivitātēm nedaudz vairāk kā puse 5.-9.klašu skolēnu norādīja, ka “*nekad*” tajās nav piedalījušies (attiecīgi 54% un 51%).

Ja analizē datus dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, vērojams, ka uz bibliotēku biežāk nekā caurmērā katru vai gandrīz katru dienu iet Zemgalē, lauku apvidos dzīvojošie, kā arī tie skolēni, kuriem mājās nav datora vai arī kuriem ir dators, bet nav interneta.

Savukārt bērni vecumā no 12 līdz 13 gadiem un Vidzemē dzīvojošie biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka gandrīz katru dienu skatās televizoru. Tomēr arī pārējās analizētajās grupās to norādīja 3/4 aptaujāto un vairāk. Gan zēni, gan meitenes gandrīz vienlīdz bieži atzīmējuši, ka gandrīz katru dienu pavada laiku ar draugiem, un šajā jautājumā nav vērojamas arī būtiskas atšķirības dažādu vecumu grupu sniegtajās atbildēs. Savukārt, salīdzinot atbildes atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas tipa, vērojams, ka visbiežāk laiku ar draugiem pavada bērni Zemgalē, laukos un citās (ne lielajās) pilsētās.

Jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem biežāk nekā jaunāki bērni brīvo laiku pavada internetā. Arī Rīgā dzīvojošie biežāk nekā citos reģionos un apdzīvotās vietās aptaujātie sniedza šādu atbildi.

Meitenes biežāk nekā zēni izmanto sociālos tīklus internetā. Arī jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem ir aktīvāki sociālo tīklu lietotāji nekā bērni vecumā no 10 līdz 14 gadiem. Jāpiebilst, ka dažādās apdzīvotās vietās visaktīvāk sociālos tīklus izmanto bērni laukos.

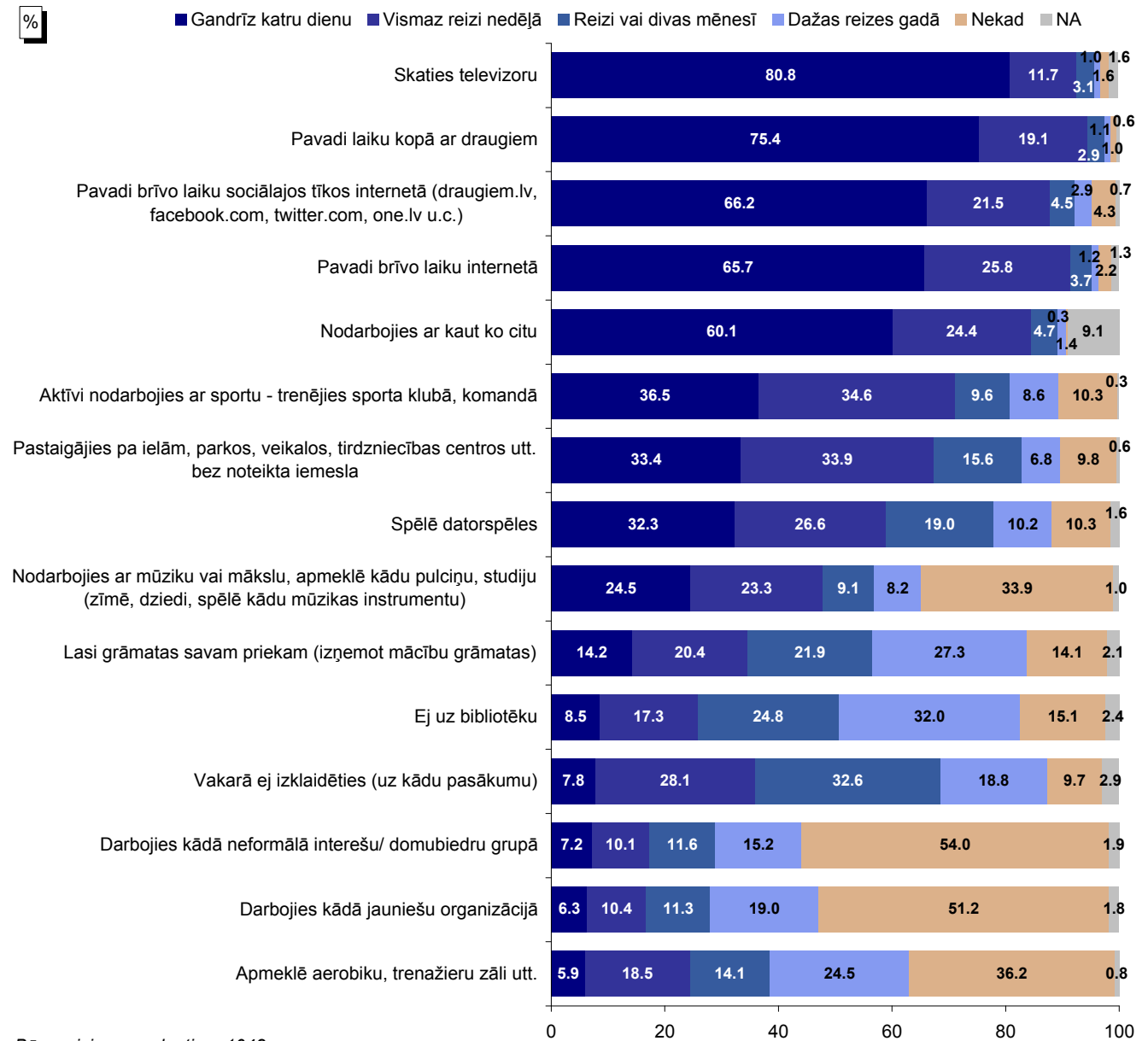
Ar sportu biežāk nodarbojas zēni un bērni vecumā no 10 līdz 11 gadiem, kā arī Rīgā un pārējās lielajās pilsētās dzīvojošie.

Arī 2009.gadā izplatītākās brīvā laika aktivitātes bērnu vidū bija TV skatīšanās (atbildi "*gandrīz katru dienu*" atzīmēja 83% 2009.gadā un 81% 2011.gadā), laika pavadīšana ar draugiem (78% un 75%), kā arī "sērfošana" internetā (61% un 66%).

Salīdzinot 2011. un 2009.gada aptauju datus, jāsecina, ka 2011.gadā aptaujātie biežāk atzīmēja, ka katru vai gandrīz katru dienu pavada brīvo laiku internetā (2009.gadā: 61%, 2011.gadā: 66%). Biežāk norādīts arī tas, ka katru vai gandrīz katru dienu nodarbojas ar sportu: ja 2009.gadā tā teica 33% aptaujāto, tad 2011.gadā: 37%, kā arī tas, ka nodarbojas ar mūziku vai mākslu: 2009.gadā katru vai gandrīz katru dienu to dara 20%, bet 2011.gadā: 25%. Jāpiebilst, ka arī darbošanās kādā jauniešu organizācijā, lai arī joprojām reti, tomēr 2011.gadā starp aktivitātēm, ar kurām nodarbojas katru vai gandrīz katru dienu, minēta nedaudz biežāk (2009.gadā: 2%, 2011.gadā: 6%).

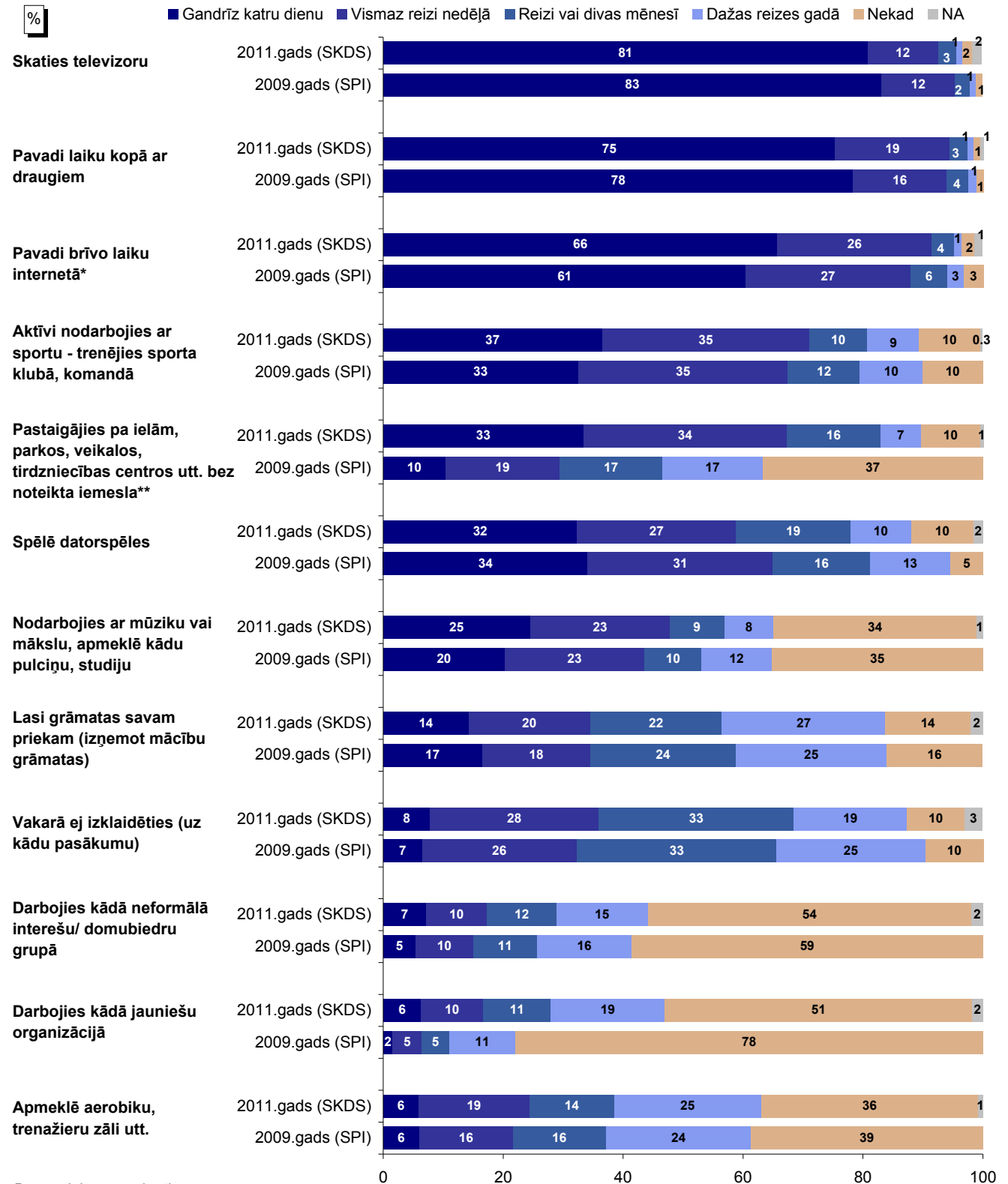
1. Brīvā laika pavadīšanas paradumi

"Kā Tu pavadi savu brīvo laiku? Cik bieži Tu nodarbojies ar zemāk minēto?"

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

"Kā Tu pavadi savu brīvo laiku? Cik bieži Tu nodarbojies ar zemāk minēto?"

*2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstošs variants "Sērfo internetā brīvā laika aizpildīšanai"

**2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstošs variants "Klīsti pa ielām, parkos utt. bez noteikta iemesla, uzturies tirdzniecības centros"

2. Attieksme pret grāmatu lasīšanu

Kā liecina pētījuma dati, lielākajai daļai 5.- 9.klašu skolēnu patīk lasīt grāmatas un viņiem ir salīdzinoši daudz savu grāmatu mājās.

Nedaudz vairāk kā puse aptaujāto pauda pozitīvu **attieksmi pret grāmatu lasīšanu** – 11% to *“ļoti patīk”* darīt un 47% *“patīk”* lasīt. Tiesa, arī negatīva attieksme pausta visai bieži. Gandrīz puse jauniešu izteica nepatiku pret grāmatu lasīšanu, tai skaitā 31% atzīmēja, ka viņiem *“nepatīk”* to darīt, un 11% *“ļoti nepatīk”*.

Meitenes ievērojami biežāk nekā zēni norādīja, ka viņām patīk lasīt grāmatas. Arī jaunākie respondenti vecumā no 10 līdz 12 gadiem caurmērā biežāk pauda patiku nekā skolēni vecumā no 13 līdz 17 gadiem. Interesanti, ka bērni, kuri mācās skolā ar citu (ne latviešu) mācību valodu, bija nedaudz pozitīvāk noskaņoti pret grāmatu lasīšanu, nekā bērni no latviešu plūsmas skolām. Savukārt, salīdzinot atbildes atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas tipa, jāsecina, ka visbiežāk atzinīgu attieksmi šajā jautājumā pauda Vidzemē, kā arī citās pilsētās (ne republikas nozīmes) dzīvojošie.

Ja salīdzina ar 2009.gadu, vērojams, ka nav būtiski mainījies to bērnu īpatsvars, kuriem *“ļoti patīk”* vai *“ļoti nepatīk”* lasīt grāmatas – arī iepriekš pilnībā pozitīvi un negatīvi noskaņoto respondentu īpatsvars svārstījās ap 1/10. Bet ir nedaudz samazinājies to bērnu īpatsvars, kuriem *“nepatīk”* lasīt – no 34% līdz 31%.

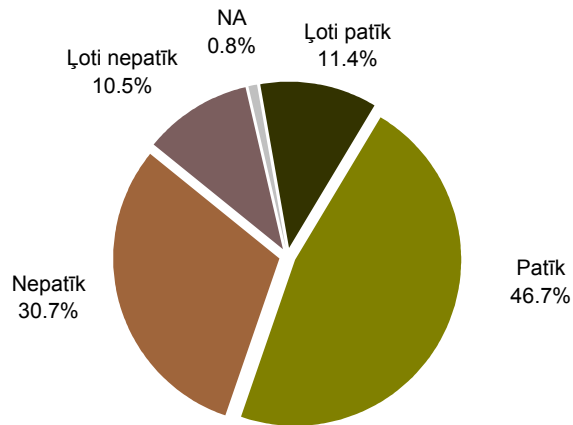
Atbildot uz jautājumu, **vai un cik daudz savu grāmatu viņiem ir mājās**, tikai 5% jauniešu norādīja, ka viņiem nav savu grāmatu. Aptuveni puse aptaujāto (52%) atzīmēja, ka viņiem ir vairāk kā 20 grāmatas. Mazāku skaitu grāmatu bērni minēja retāk: 29% ir 1-10 grāmatas, un 14% ir 11-20 savu grāmatu mājās.

Analizējot dažādu sociāldemogrāfisko grupu atbildes, vērojams, ka to, ka nav nevienas savas grāmatas mājās, atzīmēja 2%-7% respondentu, un nedaudz biežāk kā caurmērā to norādīja zēni, kā arī Zemgalē un Latgalē dzīvojošie. Savukārt to, ka ir mājās vairāk kā 20 savas grāmatas, visbiežāk minēja meitenes, bērni vecumā no 10 līdz 11 gadiem un tie, kam ir 14 gadi, Rīgā un pārējās lielajās pilsētās dzīvojošie, kā arī Vidzemē un Kurzemē aptaujātie.

2009.gadā bērni biežāk minēja mazāku skaitu grāmatu. Tiesa, toreiz jautājums un atbilžu varianti tika formulēti citādi – 23% toreiz norādīja, ka viņiem mājās ir ļoti daudz jauniešu grāmatu (vairāk nekā 20), bet kopumā 54% atzīmēja, ka viņiem *“ir dažas - 1-5 jauniešu grāmatas”* vai *“ir nedaudz - aptuveni kādas 10 jauniešu grāmatas”*. Jāatzīmē, ka izmaiņas varētu būt radījis arī tas, ka 2009.gadā tika jautāts tieši par „jauniešu” grāmatām.

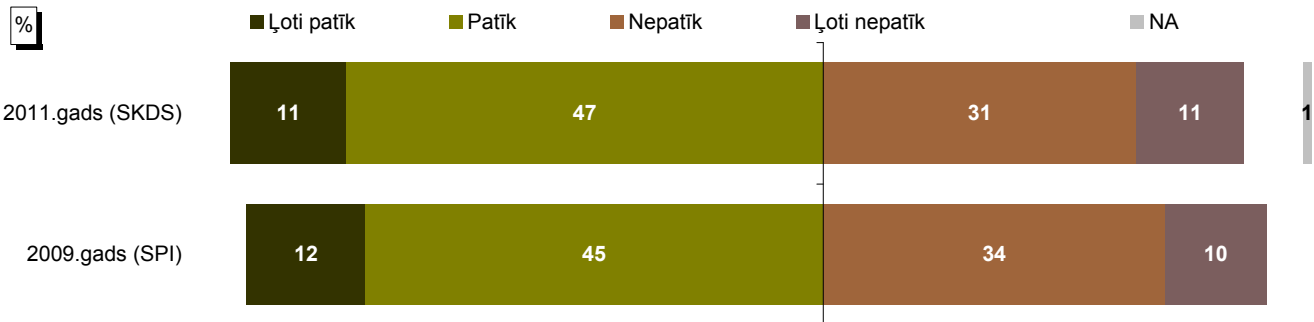
2. Attieksme pret grāmatu lasīšanu

"Vai Tev patīk lasīt grāmatas?"

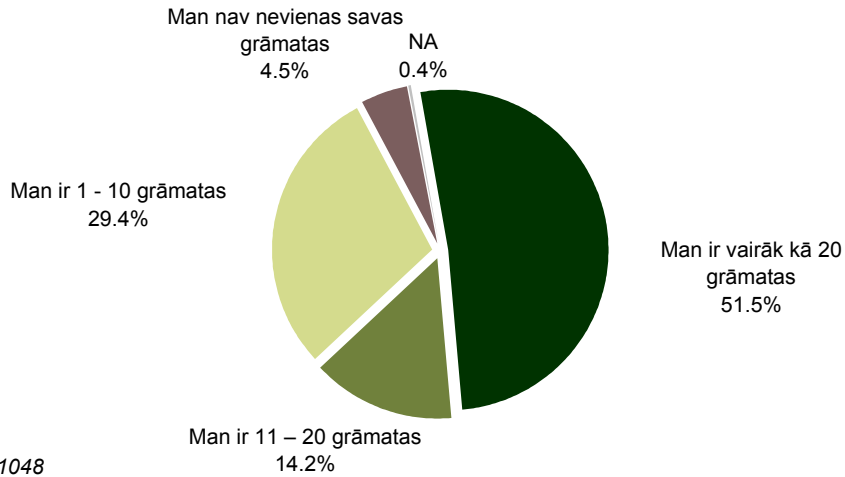
Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

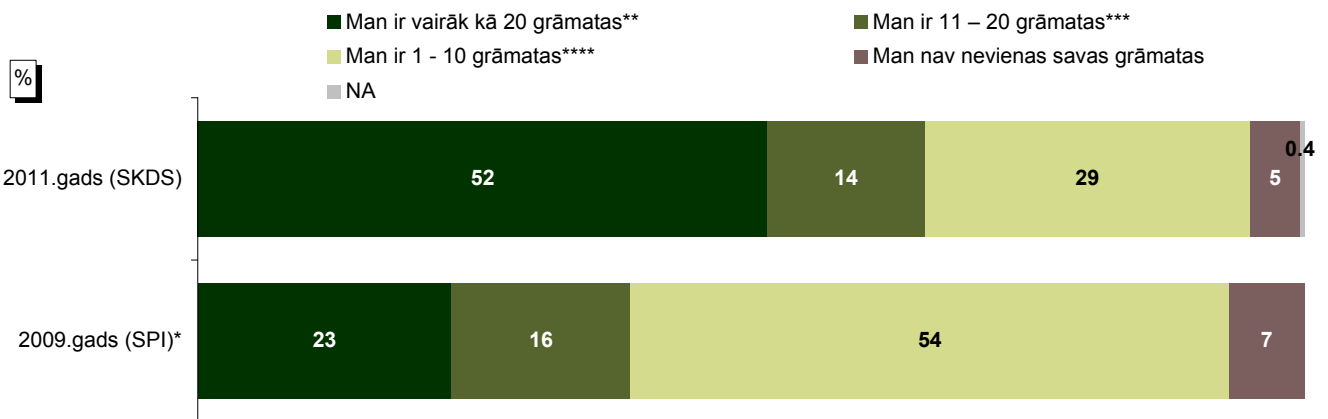
Bāze: visi respondenti

"Vai Tev mājās ir savas grāmatas? Un kā Tu vērtē, cik daudz savu grāmatu Tev ir?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI aptaujā tika jautāts: "Vai Tev mājās ir savas - jauniešu/ bērnu grāmatas? Un kā Tu vērtē, cik daudz savu grāmatu Tev ir?"

**2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilžu variants "ir ļoti daudz jauniešu grāmatu - vairāk nekā 20".

***2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilžu variants "ir daudz grāmatu - vairāk nekā 10 jauniešu grāmatas".

****2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāti atbilžu varianti "ir dažas - 1-5 jauniešu grāmatas" un "ir nedaudz - aptuveni kādas 10 jauniešu grāmatas".

3. Uzskati par publiskām bibliotēkām un to pakalpojumu izmantošana

Pētījuma ietvaros 5.-9.klašu skolēni atbildēja uz vairākiem jautājumiem par publiskajām bibliotēkām. Viņi raksturoja savus bibliotēkas apmeklēšanas paradumus un to, kādus pakalpojumus tajās mēdz izmantot, vērtēja dažādu apgalvojumu atbilstību saviem uzskatiem par bibliotēkām, kā arī nosauca dažādus pozitīvos un negatīvos bibliotēku aspektus.

3.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi

Saskaņā ar pētījuma datiem nedaudz vairāk kā 2/3 5.-9.klašu skolēnu ir **apmeklējuši publisko** (pilsētas, pagasta vai bērnu) **bibliotēku** pēdējā gada laikā, tai skaitā 37% to ir darījuši vismaz reizi mēnesī un biežāk (8% vairākas reizes nedēļā, 9% vismaz reizi nedēļā, 7% vismaz reizi divās nedēļās un 12% vismaz reizi mēnesī). Nedaudz vairāk kā 1/10 bērnu (13%) pēdējā gada laikā publisko bibliotēku ir apmeklējuši vismaz reizi trijos mēnešos, bet 19% to ir darījuši vēl retāk.

To, ka pēdējā gada laikā nav apmeklējuši publisko bibliotēku, norādīja 19%, bet atbildi “*es nekad neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas*” – 11%.

Biežāk nekā caurmērā to, ka publisko bibliotēku pēdējā gada laikā ir apmeklējuši vismaz reizi mēnesī un biežāk, atzīmēja meitenes, bērni vecumā no 10 līdz 13 gadiem, Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē dzīvojošie, kā arī mazajās pilsētās un laukos aptaujātie.

Tiem skolēniem, kuri norādīja, ka pēdējā gada laikā vai vispār bibliotēku nav apmeklējuši, lūdza precizēt, kāpēc. Jāpiebilst, ka šis bija t.s. atvērtais jautājums, kur jaunieši paši varēja formulēt atbildes, kas datu apstrādes procesā tika apvienotas lielākās grupās. Kā liecina aptaujas dati, visbiežāk jaunieši bibliotēku neapmeklēja, jo viņiem neesot tādas vajadzības (23%). Otrs biežāk minētais iemesls (18%) ir laika trūkums (skolēni atzīmēja, ka viņiem daudz jāmācās, ka viņi apmeklēja daudzus pulciņus).

Kā iemeslu bibliotēkas neapmeklēšanai jaunieši minējuši arī to, ka pastāv dažādas alternatīvas bibliotēkas pakalpojumiem: 13% aptaujāto norādīja, ka bibliotēku neapmeklēja tāpēc, ka viņiem mājās ir daudz pašiem savu grāmatu vai pastāv iespēja tās aizņemt no draugiem un paziņām, 8% teica, ka vajadzīgo informāciju atrod internetā, 7% atzina, ka izmanto skolas bibliotēku un vēl 3% minēja, ka vajadzīgās grāmatas nopērk.

Salīdzinoši bieži jaunieši teikuši arī, ka uz bibliotēku neiet, jo viņiem nepatīk lasīt (13%), nepatīk pati bibliotēka (7%) vai vienkārši nav vēlmes vai intereses to apmeklēt (12%).

Jāatzīmē, ka 3% jauniešu norādīja, ka uz bibliotēku neiet, jo tā ir pārāk tālu, bet citus iemeslus nosauca mazāk nekā 1% aptaujāto.

3.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi

Lūgti atbildēt uz jautājumu, ko viņi parasti dara bibliotēkā, vairāk kā puse aptaujāto 5.-9.klašu skolēnu norādīja, ka **ņem uz mājām grāmatas** (57%). Otrais populārākais bibliotēku pakalpojums bija iespēja izmantot **internetu** (45%). To, ka mēdz nākt līdzī

klasesbiedram/draugam, minēja 38%, nedaudz retāk aptaujātie norādīja, ka lasa žurnālus un grāmatas uz vietas bibliotēkā (31%) vai mājās (26%).

Aptuveni 1/5 jauniešu publiskajās bibliotēkās parasti sūta vēstules un īsziņas (22%), raksta uz datora (22%), nāk līdz kādam no ģimenes locekļiem (19%) vai spēlē datorspēles (19%). 17% norādīja, ka publiskajās bibliotēkās izmanto Skype, tikpat bieži (17%) pavada brīvo laiku, piemēram, gaidot autobusu, bet salīdzinoši retāk aptaujātie norādīja, ka piedalās pasākumos (14%) un spēlē galda (vai citas) spēles (13%).

Meitenes biežāk nekā zēni minēja lielāko daļu no minētajiem bibliotēku pakalpojumiem, un vislielākās atšķirības vērojamas tādu pakalpojumu minēšanas biežumā kā grāmatu ņemšana uz mājām (72% meiteņu un 41% zēnu), kā arī grāmatu un žurnālu lasīšana uz vietas (attiecīgi 38% un 24%). Meitenes arī ievērojami biežāk norādījušas, ka uz bibliotēku parasti nāk līdz klasesbiedriem vai draugiem (51% un 35%). Zēni savukārt biežāk atzīmēja, ka nekad nav bijuši bibliotēkā (7% meiteņu un 15% zēnu) vai spēlē tajā datorspēles (14% meiteņu, 24% zēnu) vai citas (galda u.c.) spēles (10% meiteņu un 16% zēnu)

Salīdzinot dažādu vecuma grupu sniegtās atbildes, vērojama tendence, ka lielāko daļu ar internetu un datoru saistīto pakalpojumu biežāk nekā caurmērā izmantojuši skolēni vecumā no 12 līdz 13 gadiem.

Savukārt analizējot dažādos reģionos aptaujāto atbildes, secināms, ka Kurzemē un Zemgalē dzīvojošie biežāk nekā caurmērā atzīmējuši vairākumu piedāvāto pakalpojumu, bet Rīgā un Pierīgā aptaujātie biežāk nekā citos reģionos atzīmēja, ka nekad nav bijuši publiskajā bibliotēkā.

Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju datiem, vērojams, ka 2007.gadā jaunieši biežāk norādīja, ka no publiskajām bibliotēkām ņem uz mājām grāmatas (72%, 2011.gadā: 57%). 2009.gadā, kad atšķīrās jautājuma formulējums, 50% bērnu atzīmēja, ka ņem grāmatas lasīšanai (ne mācību grāmatas) un 11% - ņem mācību grāmatas.

Biežāk nekā iepriekšējās aptaujās 5.-9.klašu skolēni norādījuši, ka izmanto interneta pakalpojumus bibliotēkā (2007.g.: 26%, 2009.g.: 41%, 2011.g.: 45%) un atnāca līdz klasesbiedram/draugam (2009.g.: 33%, 2011.g.: 43%).

3.3. Uzskati par publiskajām bibliotēkām

Lūgti **paust savu attieksmi pret dažādiem apgalvojumiem, kas saistīti ar bibliotēkām**, lielākā daļa 5.- 9.klašu skolēnu piekrita tam, ka bibliotekāri parasti palīdz apmeklētājiem, ja tas nepieciešams (61% *“piekrīt”* un 23% *“drīzāk piekrīt”*) un bibliotekāri ir laipni un draudzīgi (attiecīgi 52% un 31%).

Tam, ka bibliotēkā ir labi datori, piekrita 20% un vēl 33% tam drīzāk piekrita. Savukārt tam, ka tajā ir ātrs internets, piekrita 16% un drīzāk piekrita 31%.

Retāk jaunieši pauduši atbalstu apgalvojumiem, ka bibliotēkā jūtas labi, tajā var satikties ar citiem cilvēkiem un draugiem, tā ir stilīga un populāra vieta. Šiem apgalvojumiem vairāk kā puse bērnu nav piekrituši (atbildes *“nepiekrītu”* un *“drīzāk nepiekrītu”*). Visbiežāk noraidoša attieksme pausta pret to, ka bibliotēka respondenta draugu lokā tiek uzskatīta par stilīgu

vietu (tam nepiekrīt 49% un 33% - drīzāk nepiekrīt) un tā ir populāra vieta, kur pavadīt brīvo laiku (nepiekrīt 43% un drīzāk nepiekrīt 33%).

Kopumā pozitīvu attieksmi pret bibliotēkām (biežāk nekā caurmērā ir piekrists vismaz četriem no piedāvātajiem astoņiem apgalvojumiem) pauda meitenes, bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem, respondenti Vidzemē, Kurzemē un Latgalē, kā arī laukos dzīvojošie. Interesanti, ka jaunāki aptaujātie (10, 11 un 12 gadi) biežāk nekā citas vecuma grupas piekrituši, ka viņu draugu vidū bibliotēka ir vieta, kur satikties ar citiem cilvēkiem un draugiem, kā arī viņi tur jūtas labi. Savukārt tam, ka bibliotēkā ir labi datori un ātrs internets, biežāk nekā caurmērā piekrita jaunieši vecumā no 13 līdz 14 gadiem.

Salīdzinot ar 2009.gadu, skolēni retāk piekrituši, ka bibliotekāri palīdz apmeklētājiem – ja 2009.gadā tam “*piekrita*” 67%, tad 2011.gadā: 61%. Arī apgalvojumam, ka bibliotēkā ir labi datori, 2009.gadā biežāk tika piekrists biežāk (35%) nekā 2011.gadā (20%).

3.4. Pozitīvie/ negatīvie bibliotēkas aspekti

Aptaujas ietvaros skolēniem lūdza pašiem formulēt, kas viņiem patīk un kas nepatīk publiskajā bibliotēkā. Raksturojot, kas viņiem **publiskajā bibliotēkā visvairāk patīk**, visbiežāk jaunieši teikuši, ka bibliotēkā ir daudz interesantu grāmatu, žurnālu (36%) un vēl 10% minēja, ka bibliotēkā viņiem visvairāk patīk iespēja grāmatas un žurnālus lasīt, kā arī ņemt uz mājām. Savukārt 6% skolēnu atzinīgi vērtējuši iespēju bibliotēkā atrast vajadzīgo informāciju, materiālus, grāmatas, un 1% - iespēju uzzināt jaunumus, iegūt jaunas zināšanas.

19% norādīja, ka bibliotēkā viņiem patīk dators un internets, tai skaitā, arī tas, ka šie pakalpojumi pieejami bez maksas. Jāatzīmē, ka vēl 1% teikuši, ka viņiem bibliotēkā patīk tas, ka jāmaksā nav arī par grāmatām, žurnāliem. Savukārt to, ka vislabāk viņiem patīk citu tehnoloģiju, piemēram, printeru, kopētāju pieejamība, minēja 1%.

To, ka viņiem bibliotēkā visvairāk patīk apkalpošana un personāls, norādīja 7%. Runājot par bibliotēku kā vietu, kur komunicēties, 2% norādīja, ka tā ir vieta, kur var satikties ar draugiem, interesantiem cilvēkiem, kā arī, ka bibliotēkā viņiem patīk cilvēki (t.sk., ka cilvēki ir pieklājīgi, ka viņu ir daudz u.tml.) (1%).

Jaunieši teikuši arī, ka bibliotēkā viņiem patīk tās ārējais un iekšējais izskats, iekārtojums (5%), kā arī tur valdošais klusums un miers (5%) atmosfēra un vide (4%), kārtība un tīrība (1%) un iespēja ērti atrast vajadzīgo (1%).

Lai arī salīdzinoši reti, tomēr 5.-9.klašu skolēni teikuši arī, ka bibliotēkā viņiem patīk tas, ka tur var daudz ko darīt (ir dažādi pasākumi, konkursi u.tml.) (2%), ka tur ir liela izvēle, daudz dažādu iespēju (1%), ir iespēja gan spēlēt spēles (2%), gan mācīties (1%), kā arī, ka tur kopumā ir interesanti (1%). Atsevišķi respondenti norādīja arī, ka bibliotēka ir tuvu mājām, visiem pieejama (1%).

Jāatzīmē, ka kopumā 9% aptaujāto atzina, ka bibliotēkā viņiem nepatīk nekas.

Savukārt, lūgti nosaukt lietas, kas **bibliotēkā visvairāk nepatīk**, visbiežāk skolēni teikuši, ka tādu lietu nav, respektīvi, - ka viņiem bibliotēkā viss patīk (21%). Salīdzinājumam, kādu

negatīvu aspektu nosauca no 0.3 līdz 9% aptaujas dalībnieku. Visbiežāk (9%) skolēni norādīja, ka bibliotēkā viņiem nepatīk noteikumi (tai skaitā bibliotēkas darba laiks, tas, ka jāievēro klusums, grāmatu u.c. nodošanas termiņi u.tml.). 7% norādīja, ka viņiem nepatīk tas, ka bibliotēkā ir daudz cilvēku, garas rindas. 5% minēja, ka viņiem nepatīk bibliotēkas ārējais un iekšējais izskats, iekārtojums. Viens no negatīvajiem aspektiem, pēc aptaujāto domām, ir arī pārāk šaurais grāmatu klāsts (grāmatu ir pārāk maz, tās ir tikai vienā eksemplārā, nav pieejamas jaunākās grāmatas) (4%), kā arī, ka bibliotēkā nav interesantu, vajadzīgu grāmatu (4%). 1% skolēnu norādīja arī, ka grāmatas ir sliktā stāvoklī, saplēstas vai ka nav pieejamas grāmatas citās valodās (1%). Tikpat bieži (1%) skolēniem nav patīcis arī tas, ka bērnu grāmatas nav nodalītas no pieaugušo grāmatām.

4% savukārt teica, ka bibliotēkā viņiem nepatīk apkalpošana, personāls un tā attieksme. Jāatzīmē, ka tas, ka apkalpošana, personāls un tā attieksme ir viena no lietām, kas viņiem bibliotēkā patīk, 5.-9.klašu skolēni atzina nedaudz biežāk (7%).

Kā liecina aptaujas dati, vēl 3% aptaujāto 5.-9.klašu skolēnu bibliotēkā nepatīk troksnis un mazie bērni, kā arī bibliotēkas apmeklētāji kopumā (viņu rupjā, aizvainojošā uzvedība u.tml.) (3%). Par negatīvu aspektu uzskatīts arī tas, ka citi cilvēki var skatīties, ar ko respondents bibliotēkā nodarbojas (1%).

Starp bibliotēkas trūkumiem minētas arī dažādas ar datoriem saistītas lietas. 2% teikuši, ka paši datori vai datorspēles ir negatīvs bibliotēkas aspekts. Tiesa, aptuveni tikpat bieži (1%) teikts arī, ka bibliotēkā ir sliktu datoru kvalitāte, lēns interneta ātrums (1%), kā arī tas, ka bibliotēkā kopumā ir par maz datoru (1%) un par daudz grāmatu (1%).

Jāatzīmē, ka 4% skolēnu atzina, ka viņiem nepatīk grāmatas un lasīšana kā tādas, ka bibliotēkā ir garlaicīgi (3%). Atsevišķi respondenti norādījuši arī, ka viņiem vispār nepatīk svešas, publiskas vietas (0.3%).

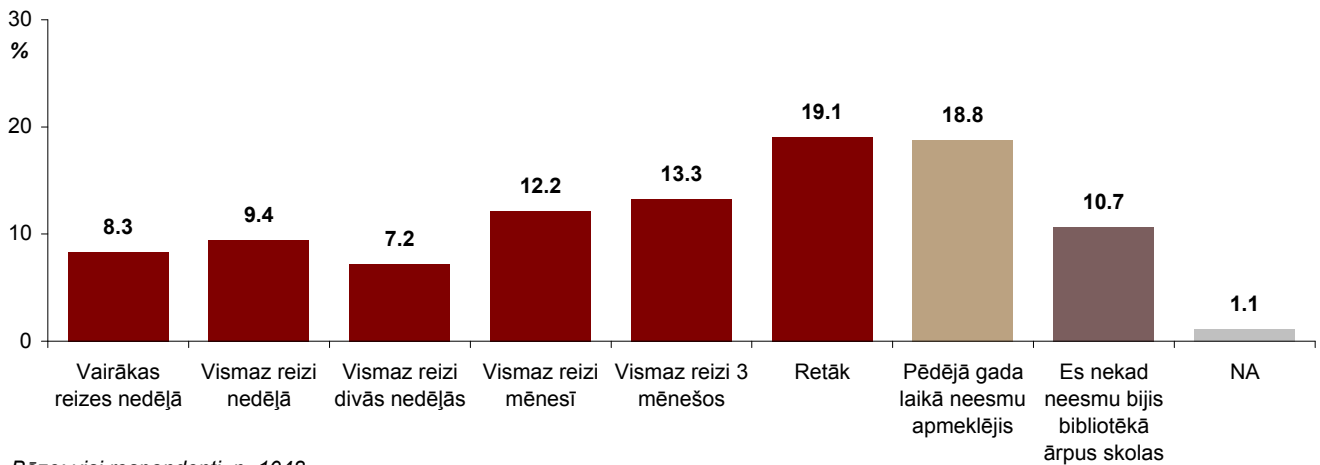
Vēl 2% norādīja, ka viņus neapmierina bibliotēkas atrašanās vieta. Savukārt 1% respondentu teikuši, ka visvairāk viņiem nepatīk nekārtība, netīrība un smaka bibliotēkā, kā arī tās vide un atmosfēra (0.4%).

Kopumā 5% norādīja, ka bibliotēkā viņiem nepatīk nekas.

3. Uzskati par publiskām bibliotēkām un to pakalpojumu izmantošana

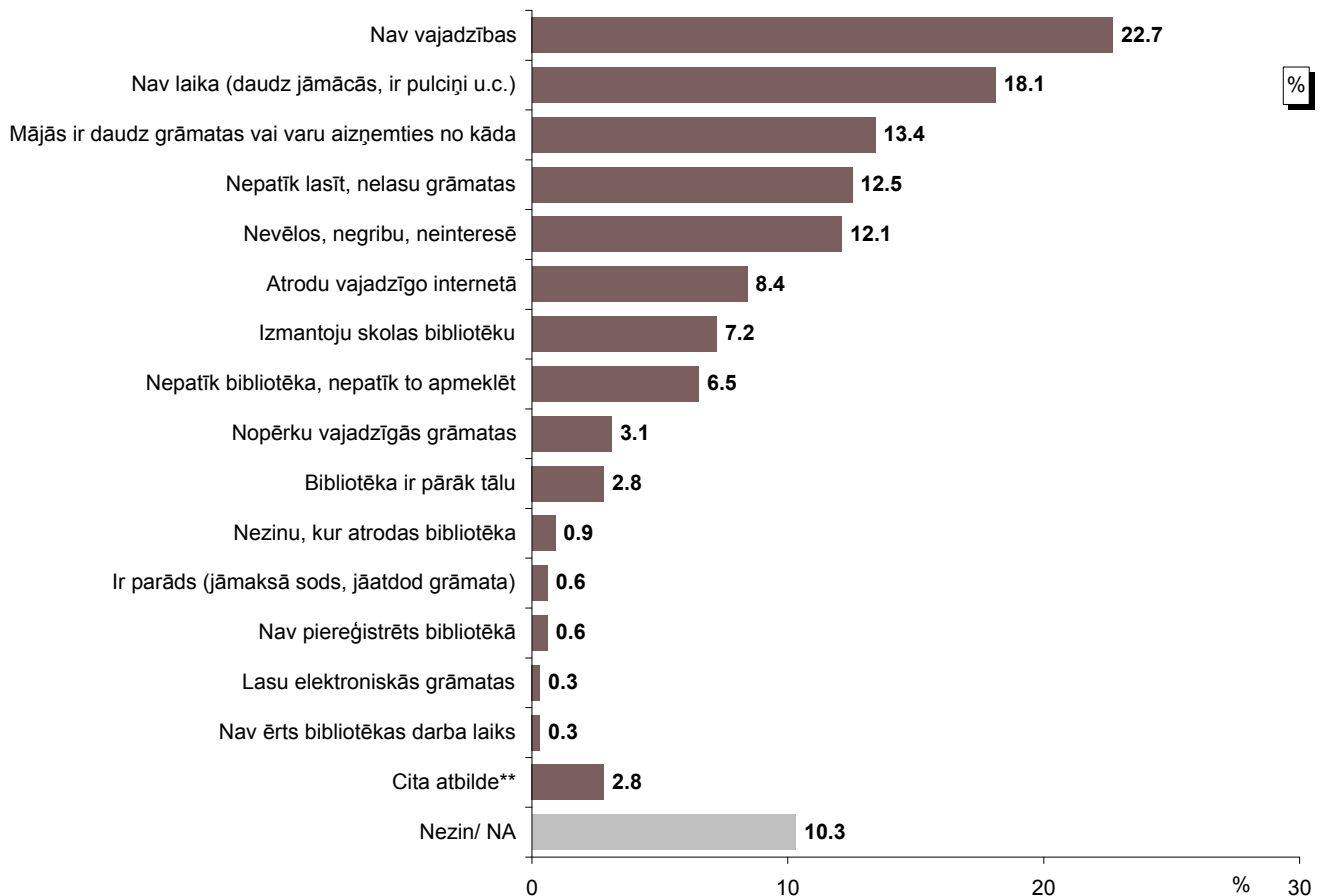
3.1. Bibliotēkas apmeklēšanas paradumi

"Cik bieži Tu pēdējo 12 mēnešu laikā esi bijis publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

"Uzraksti, kāpēc Tu vispār vai pēdējā gada laikā neesi apmeklējis publisko (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēku?"

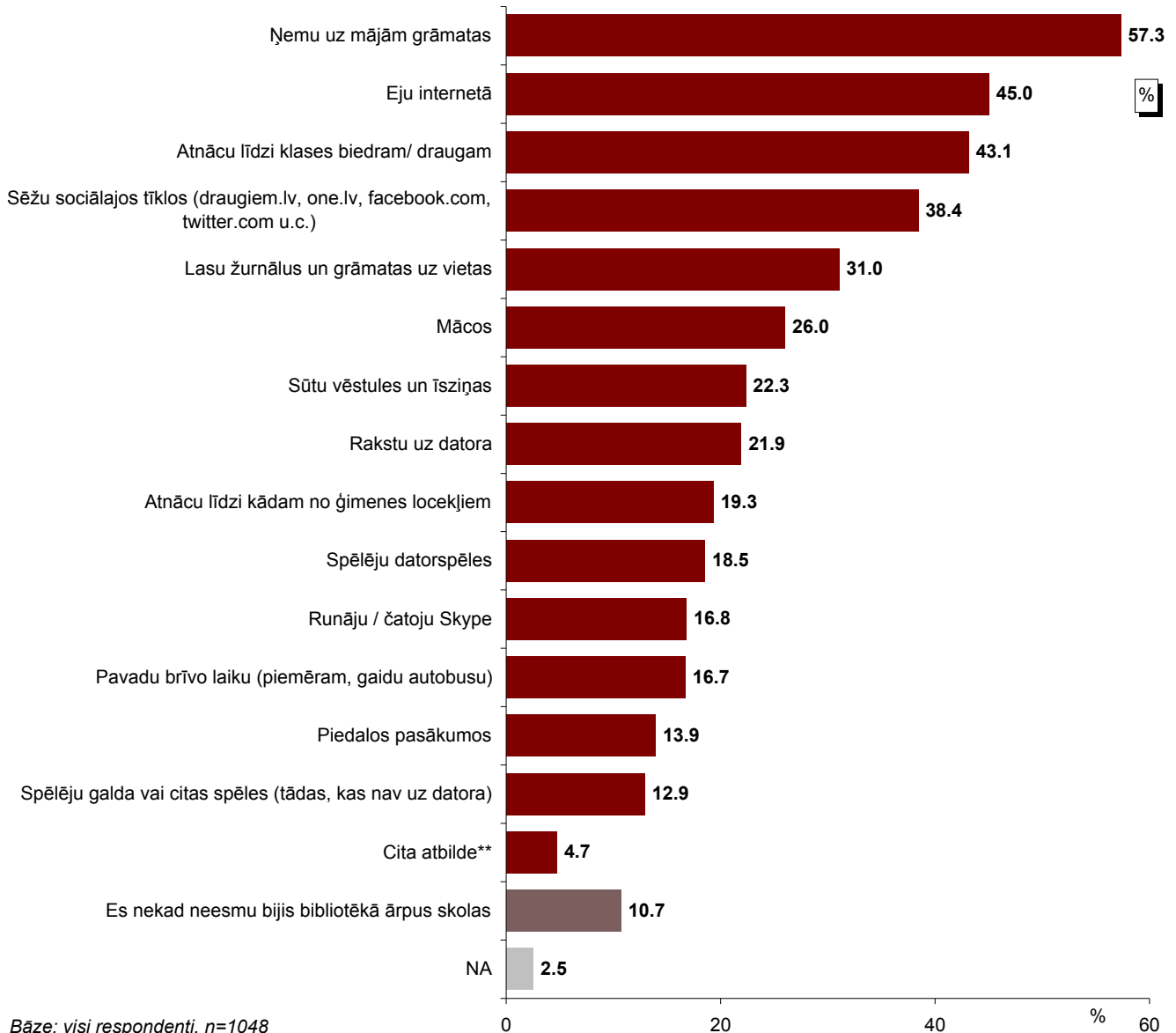
Bāze: respondenti, kuri pēdējā gada laikā nav bijuši bibliotēkā vai kuriem ir grūti pateikt, vai viņi ir bijuši bibliotēkā, n=321

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "daudz nevar lasīt" (minēts 1 reizi); "es neaizraujos ar Biblii" (minēts 1 reizi); "es nezinu nekādu bibliotēku, bet zinu, ka būvē bibliotēku ar nosaukumu Gaismas pils" (minēts 1 reizi); "es pat nezināju, ka tāda bibliotēka eksistē" (minēts 1 reizi); "man labāk paskatīties TV" (minēts 1 reizi); "nav tādu grāmatu, kuras es gribētu lasīt" (minēts 1 reizi); "parasti aizmirstu grāmatas nodot laikā" (minēts 1 reizi); "tā sanācis" (minēts 1 reizi); "tāpēc, ka bibliotēkā es reti lasu" (minēts 1 reizi).

3.2. Bibliotēkā izmantotie pakalpojumi

"Ko Tu parasti dari publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"

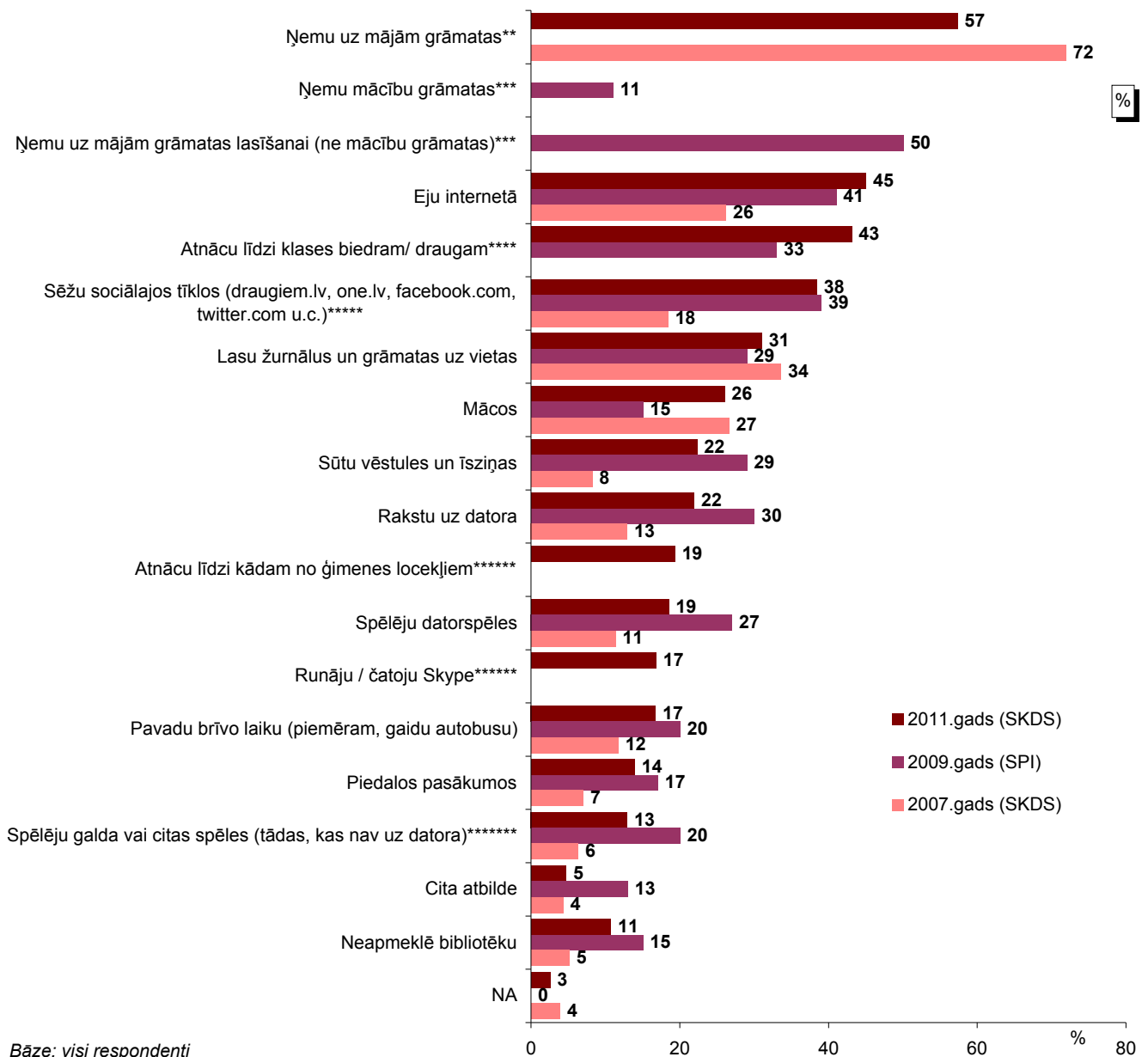

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "printēju, kopēju" (minēts 7 reizes); "satiekos, pavadu laiku ar draugiem" (minēts 7 reizes); "meklēju informāciju" (minēts 5 reizes); "apskatu jaunās grāmatas" (minēts 2 reizes); "eju tāpat vien" (minēts 2 reizes); "ņemu uz mājām žurnālus" (minēts 2 reizes); "palīdzu sakārtot grāmatas" (minēts 2 reizes); "pastaigājos" (minēts 2 reizes); "spēlēju spēles ar draugiem" (minēts 2 reizes); "staigāju pa veikaliem" (minēts 2 reizes); "aicinu kaimiņu" (minēts 1 reizi); "aizeju kādu pasaukt" (minēts 1 reizi); "atpūšos" (minēts 1 reizi); "atpūšos no apkārtējiem mierā un klusumā" (minēts 1 reizi); "daudzveidībai" (minēts 1 reizi); "gada sākumā apvākoju grāmatas" (minēts 1 reizi); "nodarbības ar repetitoru" (minēts 1 reizi); "paņemu filmu" (minēts 1 reizi); "parunāju ar bibliotekārēm" (minēts 1 reizi); "runāju ar draugiem pa telefonu" (minēts 1 reizi); "sarakstos ar draugiem" (minēts 1 reizi); "sēžu" (minēts 1 reizi); "skatos TV" (minēts 1 reizi); "smēķēju" (minēts 1 reizi); "tāpat vien lasu" (minēts 1 reizi); "ziemā ieeju sasildīties" (minēts 1 reizi).

**"Ko Tu parasti dari publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"
2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums**

Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

***2007. un 2011.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

****2007.gada SKDS aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

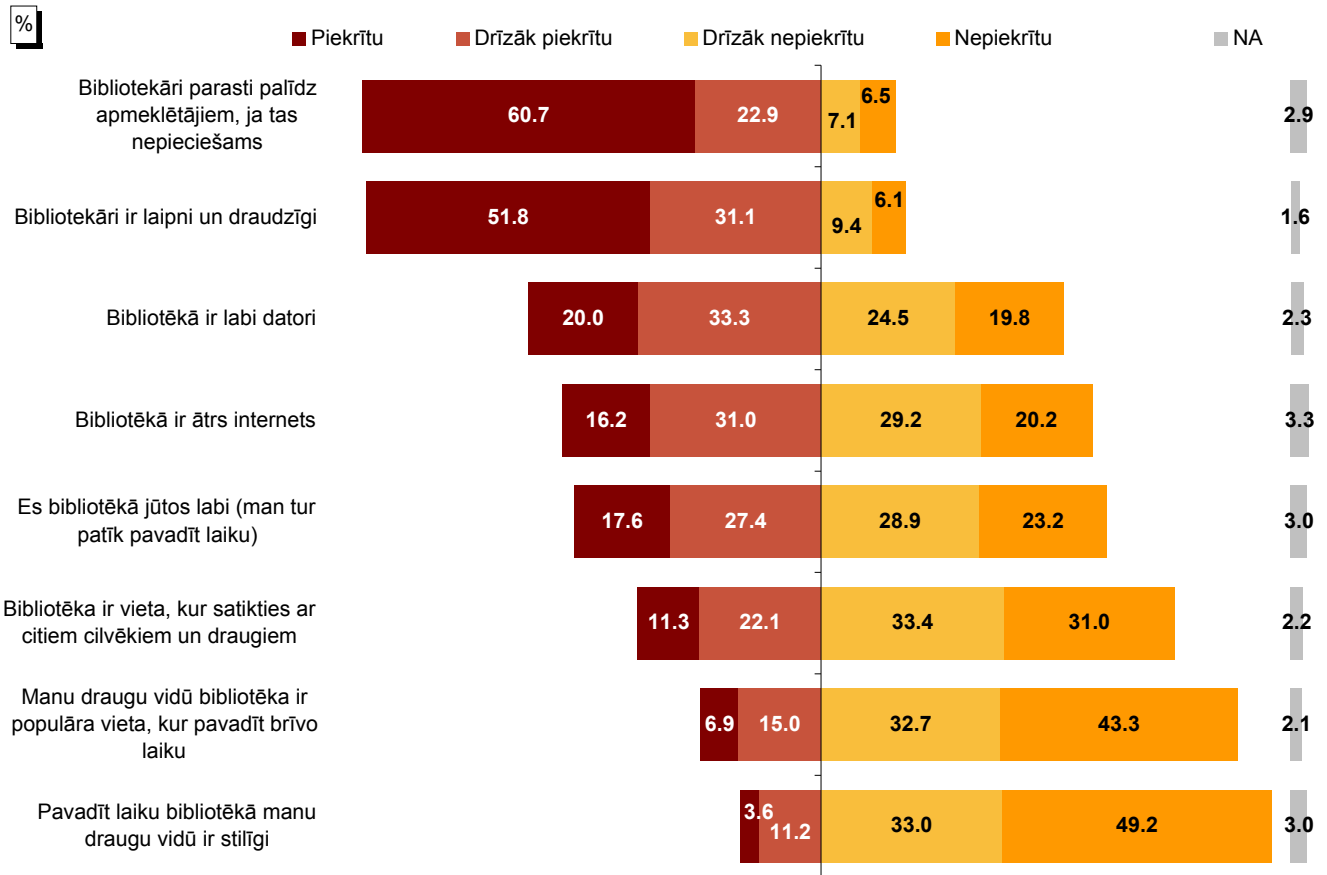
*****2007. un 2009.gada aptaujās tika piedāvāts atbilžu variants "Sēžu Draugos (draugiem.lv)".

*****2007. un 2009.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

*****2007. un 2009.gada aptaujās tika piedāvāts atbilžu variants "Spēlēju parastās spēles".

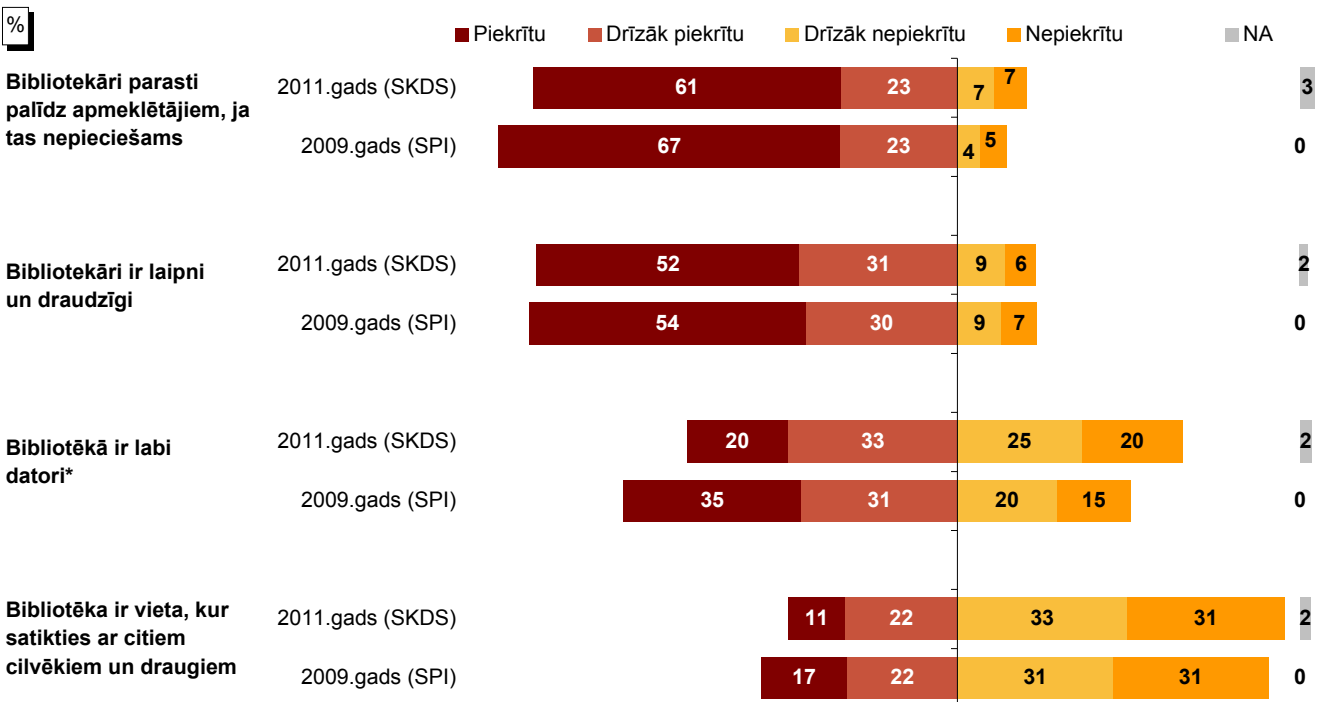
3.3. Uzskati par publiskām bibliotēkām

"Kuriem no šiem apgalvojumiem par bibliotēkām kopumā Tu piekrīti?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

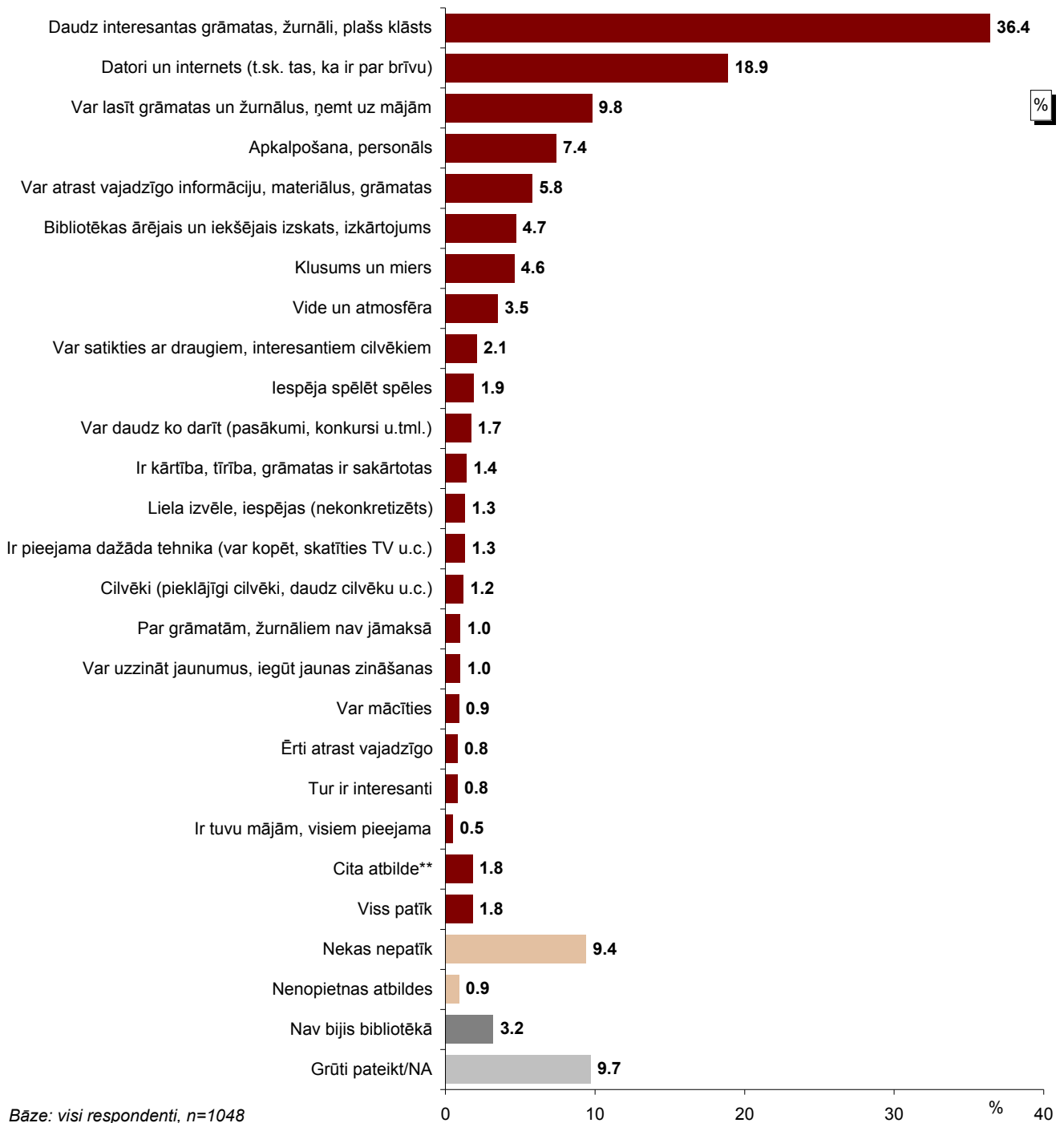

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstošs variants "Bibliotēkā ir laba un jauna tehnika - datori".

3.4. Pozitīvie/ negatīvie bibliotēkas aspekti

"Kas Tev patīk publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "bērnu bibliotēka" (minēts 1 reizi); "blakus bibliotēkai ir kaste grāmatām" (minēts 1 reizi); "dažkārt dod konfektes" (minēts 1 reizi); "dienas centrs" (minēts 1 reizi); "ir apvienota bērnu bibliotēka ar pieaugušo" (minēts 1 reizi); "ir kaut kas jauns" (minēts 1 reizi); "ka tur ir bibliotēka" (minēts 1 reizi); "man patīk apskatīt, kādas ir citas bibliotēkas" (minēts 1 reizi); "nezinu, mani vienkārši uz turieni velk" (minēts 1 reizi); "patīk, ka pats varu apstaigāt un meklēt grāmatas, kas man vajadzīgas" (minēts 1 reizi); "pieaugušo nodaļa ir atdalīta no bērnu nodaļas" (minēts 1 reizi); "piedzīvojumi, burvība" (minēts 1 reizi); "tas, ka tur var sēdēt ilgi" (minēts 1 reizi); "tas, ka var darīt, ko grib; ir laika ierobežojumi" (minēts 1 reizi); "tur ir ko apskatīt" (minēts 1 reizi); "tur var skatīties filmas" (minēts 1 reizi); "uzlabojumi" (minēts 1 reizi); "var pavadīt laiku līdz autobusam" (minēts 1 reizi); "visās publiskajās vietās ir jāparāda sevi no labākās puses un uzvesties labi" (minēts 1 reizi).

"Kas Tev nepatīk publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "bērnu bibliotēka" (minēts 1 reizi); "ka nevar pirkt" (minēts 1 reizi); "ka notiek maz pasākumu" (minēts 1 reizi); "man vairāk patīk publiskās vietas" (minēts 1 reizi); "mazs apmeklējums" (minēts 1 reizi); "nepatīk, ka nevar novērtēt grāmatas" (minēts 1 reizi); "pārāk sliktas bibliotēkas" (minēts 1 reizi); "tas, ka nezinu, pie kā bijusi kāda grāmata" (minēts 1 reizi); "tas, ka tur bieži notiek pasākumi, tāpēc grūti atrast, ko es vēlos" (minēts 1 reizi); "tas, ka viņu nav daudz" (minēts 1 reizi); "uzskatu, ka mums nevajag Gaismas pili" (minēts 1 reizi); "var apvākot grāmatas" (minēts 1 reizi); "viņas ir maz" (minēts 1 reizi); "viss noveco" (minēts 1 reizi).

4. Datora un interneta izmantošana

Pētījuma ietvaros tika noskaidroti arī 5.-9.klašu skolēnu paradumi datora un interneta lietošanā. Skolēni atbildēja uz jautājumu par to, kur un kādiem mērķiem viņi lieto datoru un internetu, novērtēja savas datorprasmes, minēja, pie kā viņi ir vērsušies pēc padoma datorlietošanā, kā arī detalizētāk raksturoja savu pieredzi datora un interneta lietošanā publiskajās bibliotēkās.

4.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi

Saskaņā ar aptaujas datiem 9/10 skolēnu, kas mācās 5.-9.klasē, **mājās ir dators ar internetu** (90%). To, ka viņiem mājās ir dators, bet nav interneta pieslēguma, norādīja 4%, bet 5% atbildēja, ka viņiem mājās vispār nav datora.

Visās sociāldemogrāfiskajās grupās to, ka mājās ir dators ar interneta pieslēgumu, norādīja lielākā daļa respondentu. Tomēr, salīdzinot atbildes atkarībā no apdzīvotas vietas tipa, vērojams, ka Rīgā un pārējās lielajās pilsētās jaunieši biežāk norādījuši, ka viņiem mājās ir dators ar internetu. Respondenti, kuri dzīvo mazajās pilsētās un laukos, to atzīmējuši retāk. Savukārt atbildes atkarībā no reģiona liecina, ka Zemgalē un Latgalē skolēni salīdzinoši retāk minējuši, ka viņiem ir dators ar interneta pieslēgumu.

2009.gadā bērniem tika uzdots līdzīgs jautājums (*“Vai Tev ir mājās dators?”*). Toreiz apstiprinoši atbildēja 90%. Ja salīdzina ar 2011.gada datiem, to respondentu īpatsvars, kuriem mājās ir dators, ir nedaudz pieaudzis (2011.gadā: 94%).

Lūgti norādīt, kur viņi **visbiežāk izmanto datoru**, 94% aptaujāto atzīmēja, ka to dara mājās. Nākamās biežāk minētās atbildes bija *“pie draugiem”* (61%) un *“skolā”* (54%).

Aptuveni 1/4 norādīja, ka datoru izmanto pilsētas/pagasta bibliotēkā (27%) vai pie vecākiem darbā (22%), bet visretāk tas tiek darīts skolas bibliotēkā (18%) un internetkafejnīcās (14%).

Meitenes biežāk nekā zēni atzīmēja, ka datoru izmanto pie draugiem, skolā, pie vecākiem darbā vai pilsētas/pagasta bibliotēkā. Zēni savukārt nedaudz biežāk kā meitenes norādīja, ka izmanto internetkafejnīcu pakalpojumus, tomēr abās grupās, tāpat kā pārējās analizētajās sociāldemogrāfiskajās grupās, visbiežāk minētā atbilde bija *“mājās”*.

Ja detalizētāk aplūko, kas visbiežāk izmanto datoru publiskajās (pilsētas vai pagasta) bibliotēkās, vērojams, ka tie ir jaunieši, kas mācās skolās ar latviešu mācību valodu, meitenes, Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē aptaujātie, kā arī mazajās pilsētās un laukos dzīvojošie. Dati par atbildēm atkarībā no vecuma būtiski neatšķiras (25% - 29%).

Salīdzinot 2007., 2009. un 2011.gada aptauju datus, jāsecina, ka 2007. un 2009.gadā skolēni retāk nekā 2011.gadā norādīja, ka datoru ikdienā izmanto mājās (2007. un 2009.gadā: 88%, 2011.gadā: 94%), pie draugiem (2007.gadā: 48%, 2009.gadā: 49%, 2011.gadā: 61%) un skolā (2007.gadā: 37%, 2009.gadā: 48%, 2011.gadā: 54%). Datora izmantošanas biežums publiskajā bibliotēkā nav būtiski mainījies: ja 2009.gadā to norādīja 26% skolēnu, tad 2011.gadā: 27%.

Arī jautājumā par to, **kur viņi PARASTI izmanto internetu** (norādot visas iespējamās vietas) bērni visbiežāk minēja tādas atbildes kā mājās (90%), pie draugiem (60%) un skolā (54%). Aptuveni 1/3 respondentu internetu lieto mobilajā tālrunī/viedtālrunī (35%) un nedaudz retāk – pilsētas/pagasta bibliotēkā (26%), pie vecākiem darbā (22%), skolas bibliotēkā (17%) un internetkafejnīcā (15%).

Arī šajā jautājumā, līdzīgi kā jautāti par datora izmantošanas vietām, meitenes biežāk nekā zēni norādīja, ka izmanto internetu skolā, pie draugiem vai vecākiem darbā, bibliotēkā, bet zēni – internetkafejnīcā.

To, ka izmanto internetu pagasta/pilsētas bibliotēkā, biežāk nekā caurmērā minēja arī Kurzemē, Zemgalē un Latgalē, kā arī laukos dzīvojošie, un skolēni 10-11 gadu vecumā.

Kaut arī 2009.gadā trīs biežāk minētās atbildes arī bija mājās, pie draugiem un skolā, toreiz tās tika minētas nedaudz retāk. 2011.gadā ir nedaudz samazinājies to bērnu īpatsvars, kuri lieto internetu skolas bibliotēkā (no 25% 2009.gadā līdz 17% 2011.gadā). Savukārt to, ka internetu izmanto publiskajās bibliotēkās, 2011.gadā (26%) skolēni minēja aptuveni tikpat bieži, cik 2009 (27%).

Norādot, kur viņi **VISBIEŽĀK izmanto internetu** (atzīmējot tikai vienu vietu), 67% bērnu minēja mājās. Citas atbildes atzīmētas ievērojami retāk. To, ka internetu visbiežāk izmanto publiskajā bibliotēkā, atzīmēja 3%, bet citas atbildes nosauca mazāk nekā 2% aptaujāto. 1/4 aptaujāto 5.-9.klašu skolēnu bija grūti nosaukt vienu vietu, kur viņi visbiežāk lieto internetu (25% s).

Salīdzinot atbildes dažādos griezumos, būtiskākās atšķirības vērojamas atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas – to, ka internetu visbiežāk lieto mājās, biežāk nekā caurmērā atzīmēja Pierīgā, Vidzemē un Kurzemē dzīvojošie, kā arī lielajās pilsētās, izņemot Rīgu, aptaujātie.

To, ka internetu visbiežāk lieto pilsētas/pagasta bibliotēkā, norādīja no 1% līdz 5% (visbiežāk - lauku rajonos aptaujātie).

Arī 2009.gadā nedaudz vairāk kā 2/3 bērnu atzīmēja, ka internetu visbiežāk lieto mājās. Jāatzīmē, ka 2011.gadā nedaudz retāk minēts, ka internets visbiežāk tiek izmantots skolā (2009.gadā: 7%, 2011.gadā: 1%).

Raksturojot **interneta lietošanas biežumu pēdējā mēneša laikā**, gandrīz 3/4 5.-9.klašu skolēnu atbildēja, ka internetu izmanto *“katru vai gandrīz katru dienu”* (73%). Vēl 15% to dara vairākas reizes nedēļā, un 6% - vismaz vienu reizi nedēļā.

Savukārt, vērtējot, **cik bieži pēdējā mēneša laikā internets lietots publiskajā bibliotēkā**, nedaudz vairāk kā 1/4 skolēnu norādīja, ka to ir lietojuši vismaz vienu reizi mēnesī un biežāk, tai skaitā, katru vai gandrīz katru dienu – 2%, vairākas reizes nedēļā – 5%, vismaz vienu reizi nedēļā – 5%, divas līdz trīs reizes mēnesī – 10% un vismaz vienu reizi mēnesī – 5%.

17% atzīmēja, ka internetu publiskajā bibliotēkā izmanto retāk kā reizi mēnesī, un 12% - ka ir to darījuši vienu reizi. To, ka internetu publiskajā bibliotēkā nekad nav lietojuši, minēja aptuveni 2/5 jeb 41% respondentu.

Tie bērni, kas mācās skolās ar latviešu mācību valodu, to, ka internetu publiskajā bibliotēkā izmanto reizi mēnesī vai biežāk, atzīmēja biežāk nekā bērni no citām skolām. Savukārt dati par atbildēm dažādās vecuma grupās liecina, ka biežāk (reizi mēnesī vai biežāk) internetu publiskajās bibliotēkās lieto skolēni vecumā no 12 līdz 13 gadiem.

Salīdzinot atbildes atkarībā no reģiona, visretāk to, ka izmanto publiskajās bibliotēkās pieejamo internetu vismaz reizi mēnesī un biežāk, norādīja Rīgā aptaujātie. Savukārt, respondenti lauku apvidos to atzīmēja biežāk nekā caurmērā.

Skolēniem lūdza arī atbildēt uz jautājumu „**Runājot par pēdējo reizi, kad Tu darbojies internetā, lūdzu, raksturo, ko Tu meklēji / darīji internetā?**”. Jāatzīmē, ka šis bija t.s. atvērtais jautājums, kur skolēni paši brīvi formulēja atbildes, kas datu kodēšanas rezultātā tika apkopotas lielākās kategorijās.

Kā liecina pētījuma dati, pēdējoreiz darbojoties internetā, skolēni visbiežāk ir apmeklējuši sociālos tīklus (38%). Jāatzīmē, ka citi laika pavadīšanas veidi internetā minēti ievērojami retāk: 19% skolēnu pēdējoreiz, kad bija internetā, darīja kaut ko mācībām. Vēl 1% norādīja, ka ir apmeklējuši e-klasi.

Nedaudz retāk jaunieši norādījuši, ka viņi sarakstījās, čatoja, sūtīja vai pārbaudīja vēstules (15%). Jāatzīmē, ka vēl 6% teica, ka internetu izmantojuši, lai sarakstītos caur Skype.

Internets izmantots arī, lai meklētu vai lejupielādētu spēles (14%), mūziku (11%), filmas vai seriālus (7%), bildes (3%) vai video (2%). Runājot par video skatīšanos/meklēšanu, vēl 3% atzīmēja, ka pēdējoreiz, kad darbojās internetā, izmantoja vietni www.youtube.com.

8% aptaujas dalībnieku norādīja, ka internetu viņi pēdējoreiz izmantojuši dažādas informācijas meklēšanai savām vajadzībām, kā arī lai lasītu ziņas, jaunumus (2%). Internets izmantots arī, lai apmeklētu dažādas mājaslapas (7%).

Jāatzīmē, ka kopumā 2% norādīja, ka, pēdējoreiz darbojoties internetā, viņi ir vienkārši „sērfojuši” – bez noteikta mērķa. Citas atbildes nosauca mazāk par 1% respondentu.

Pētījuma dalībnieki tika lūgti arī norādīt, **kādiem nolūkiem viņi izmanto datoru un internetu un cik bieži tas tiek darīts**. Līdzīgi kā jautājumā par to, ko viņi pēdējoreiz darījuši internetā, 5.-9. klašu skolēni visbiežāk teikuši, ka internetā izmanto sociālos tīklus (draugiem.lv, one.lv, facebook.com, twitter.com u.c.) – 67% katru vai gandrīz katru dienu un 17% vairākas reizes nedēļā. Otrā visbiežāk minētā aktivitāte bija mūzikas klausīšanās un lejupielādēšana, ko katru vai gandrīz katru dienu dara 54% un dažas reizes nedēļā – 22%. Gandrīz vienlīdz bieži bērni arī norādījuši, ka izmanto Skype, lai sazinātos ar saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā (47% un 18% attiecīgi), sērfo internetā bez īpaša mērķa (42% un 21%), raksta uz datora (38% un 26%).

Vairāk kā puse skolēnu arī bieži izmanto internetu, lai meklētu informāciju saviem hobijiem, interesēm (33% gandrīz katru dienu un 30% vairākas reizes nedēļā) vai mācībām, skolas darbiem (25% gandrīz katru dienu un 36% vairākas reizes nedēļā), kā arī skatās vai

lejupielādē filmas (35% un 24%), spēlē datorspēles (32% un 25%) un raksta e-pastus saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā (32% un 24%).

Retāk skolēni izmanto internetu, lai rakstītu e-pastus saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo ārpus Latvijas (dzīvo, strādā citā valstī) (22% gandrīz katru dienu un 19% vairākas reizes nedēļā), bet visretāk tie izmanto datoru programmēšanai (11% un 14%).

Ja salīdzina skolēnu atbildes atkarībā no dzimuma, vērojams, ka meitenes biežāk norādījušas, ka internetu regulāri (katru vai gandrīz katru dienu un dažas reizes nedēļā) izmanto informācijas meklēšanai mācībām, sociālajiem tīkliem un e-pastu rakstīšanai draugiem un ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā vai ārzemēs. Zēni savukārt nedaudz biežāk atzīmējuši, ka spēlē datorspēles, skatās/lejupielādē filmas vai programmē.

Jāpiebilst, ka jaunieši, kas mācās skolās ar citu (ne latviešu) mācību valodu biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka regulāri veic lielāko daļu no minētajām darbībām internetā. Jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem biežāk nekā jaunāki bērni izmanto internetu, lai meklētu dažāda veida informāciju, izmantotu sociālos tīklus vai sērfotu internetā bez īpaša iemesla, klausītos/lejupielādētu mūziku un caur Skype sazinātos ar draugiem un radniekiem, kas dzīvo Latvijā. Jaunākie bērni (10-11 gadi) savukārt biežāk nekā caurmērā raksta uz datora un spēlē datorspēles. Tomēr visās sociāldemogrāfiskajās grupās visizplatītākie interneta lietošanas mērķi ir sociālo tīklu lietošana un mūzikas klausīšanās/lejupielādēšana.

Salīdzinot ar 2009.gadu, 2011.gadā 5.-9.klašu skolēni biežāk norādījuši, ka izmanto datoru un internetu katru, gandrīz katru dienu vai dažas reizes nedēļā, lai darbotos sociālajos tīklos un meklētu informāciju hobijiem un interesēm, bet retāk – ka izmanto Skype, lai sazinātos ar draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā.

4.2. Datorprasmju pašvērtējums

Lūgti novērtēt, **cik labi viņi māc strādāt ar datoru**, vairāk kā 3/4 skolēnu, kas mācās 5.-9.klasē, norādīja, ka ļoti labi prot pamatlietas datora izmantošanā (ieslēgt, izslēgt datoru, pārvietot, printēt failus) (80%), lietot internetu (77%) un izmantot interneta meklētājus (80%). Vēl 10%-13% norādīja, ka *“drīzāk prot”* veikt minētās darbības.

Aptuveni 2/3 atbildēja, ka ļoti labi prot sūtīt e-pastus ar pievienotajiem failiem (68%) un veikt zvanus, izmantojot internetu, piemēram, Skype (66%). Nedaudz retāk atzīmētas tādas prasmes kā dalība interneta tērzētavās, diskusiju forumos (61%), palīdzības sniegšana citiem datora un interneta lietošanā (55%), failu apmaiņas programmu izmantošana (55%) un datorprogrammatūras lietošanas prasmes (piemēram, MS Word, MS Excel, datubāzes, Power Point) (52%).

Visbiežāk to, ka viņiem nepiemīt šādas prasmes (*“pilnīgi neprot”* un *“drīzāk neprot”*) bērni norādījuši par mājas lapu veidošanu, bibliotēkas elektroniskā kataloga un tiešsaistes datu bāzu izmantošanu. Tomēr arī par šīm jomām biežāk atzīmēts, ka tās drīzāk prot vai prot ļoti labi.

Zēni caurmērā atzinīgāk nekā meitenes vērtējuši savas datorlietošanas prasmes. Viņi biežāk kā caurmērā norādījuši, ka prot ļoti labi novērst vispārīgas tehnoloģiskas problēmas, izmantot tiešsaistes datu bāzes, bibliotēkas elektronisko katalogu, veidot mājas lapas un piedalīties interneta tērzētavās un diskusiju forumos, izmantot failu apmaiņas programmas.

Biežāk nekā caurmērā to, ka ļoti labi prot darīt lielāko daļu uzskaitīto lietu, norādīja jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem un Rīgā dzīvojošie. Ja salīdzina atbildes atkarībā no skolas mācību valodas skolā, vērojams, ka bērni no skolas ar citu (ne latviešu) mācību valodu biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka ļoti labi prot lietot datorprogrammatūru, novērst vispārīgas tehnoloģiskas problēmas, izmantot bibliotēkas elektronisko katalogu, veidot mājas lapas, veikt telefonzvanus un izmantot failu apmaiņas programmas.

Arī 2007.gadā un 2009.gadā aptaujātie 5.-9.klašu skolēni viskritiskāk vērtēja tās pašas prasmes, ko 2011.gadā – mājas lapu veidošanu, kā arī bibliotēkas elektroniskā kataloga un tiešsaistes datubāžu izmantošanu. Turklāt, kaut arī respondentu īpatsvars, kuri uzskatīja, ka prot tās darīt, ir paaugstinājies, izmaiņas ir salīdzinoši nelielas (3%-4%). Arī par pārējām prasmēm skolēnu pašvērtējums nav krasi mainījies. Vienīgā joma, kurā ir vērojama uzlabošanās, ir datorprogrammatūras (MS Word, MS Excel u.tml.) lietošana – 2007.gadā 37% uzskatīja, ka prot to ļoti labi, bet 2011.gadā to atzīmēja jau aptuveni puse respondentu (52%).

4.3. Konsultēšana datora un interneta lietošanā

Jautāti, kam viņi **lūdz padomu, ja rodas jautājumi par datora lietošanu**, vairāk kā puse skolēnu situācijās, kad viņiem ir bijuši jautājumi saistībā ar datora lietošanu, padomu ir prasījuši ģimenes locekļiem (57%). Pie draugiem un klasesbiedriem vērsušies 49%, bet 37% vajadzīgo informāciju ieguvuši internetā (t.sk. čatos un forumos).

Retāk skolēni vērsušies pēc padoma pie skolotājiem (25%) vai izlasījuši nepieciešamo žurnālos un grāmatās (11%). Jāatzīmē, ka arī pie bibliotekāres skolēni pēc padoma vērsušies salīdzinoši reti (9%).

Nedaudz vairāk kā 1/10 aptaujāto jauniešu norādīja, ka nekad nav prasījuši padomu datora un interneta lietošanā (14%). Jāpiebilst, ka zēni šādu atbildi sniedza biežāk nekā meitenes. Meitenes savukārt biežāk atzīmēja, ka prasījušas kādam padomu – ģimenes locekļiem, draugiem un klasesbiedriem, skolotājiem vai arī izlasījušas grāmatās un žurnālos.

Dažāda vecuma skolēni devuši priekšroku atšķirīgiem avotiem. Jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem biežāk nekā caurmērā pēc padomiem vērsušies pie draugiem un klasesbiedriem, kā arī meklējuši vajadzīgo informāciju internetā, bet jaunākie respondenti vairāk vērsušies pie ģimenes locekļiem, skolotājiem, bibliotekārēm, kā arī izlasījuši grāmatās un žurnālos.

Bērni, kas mācās skolās ar latviešu mācību valodu, biežāk prasījuši padomu ģimenes locekļiem un skolotājiem, bet skolēni no skolām ar citu (ne latviešu mācību valodu) – meklējuši internetā.

Ja analizē detalizētāk, kādas sociāldemogrāfiskās grupas biežāk nekā caurmērā datorlietošanas jautājumos vērsušies pie bibliotekārēm, vērojams, ka tās ir meitenes,

pusaudži 13 gadu vecumā, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē aptaujātie, kā arī mazajās pilsētās un lauku apvidos dzīvojošie. Šajās grupās nedaudz vairāk kā 1/10 norādīja, ka prasījuši padomu bibliotekārei.

Arī 2007.gadā un 2009.gadā bērni visbiežāk norādīja, ka pēc padoma datorlietošanas jautājumos vērsušies pie ģimenes locekļiem (pārsvarā pie vecākiem vai brāļiem un māsām), kā arī pie draugiem un klasesbiedriem. Bibliotekāra kā konsultanta minēšanas biežums īpaši neatšķiras no 2007.gada datiem (2007.gadā: 10%, 2011.gadā: 9%), bet ir nedaudz retāk minēts nekā 2009.gadā, kad šādu atbildi atzīmēja 14%.

Respondentiem uzdeva arī t.s. atvērto jautājumu, **lūdzot norādīt, par kādiem ar datora lietošanu saistītiem jautājumiem viņi visbiežāk ir lūguši padomu.** Visbiežāk skolēni atbildēja, ka padoms lūgts saistībā ar programmatūras lietošanu (31%): konsultācijas bija nepieciešamas par dažādu MS Office programmu lietošanā (Excel, Word, Power point), programmu instalēšanā, antivīrusu programmu lietošanā u.tml. 17% padomu lūdza saistībā ar dažādas informācijas meklēšanu, tai skaitā, informācijas meklēšanu internetā. To, ka lūguši padomu par failu apmaiņu, lejupielādi, augšupielādi, norādīja 11%. Skolēni interesējušies par iespējām lejupielādēt dažādas spēles, filmas, mūziku, par iespēju apmainīties ar failiem internetā, tai skaitā, izmantojot e-pastu. Savukārt 10% palīdzību lūguši datortehnikas lietošanā, tai skaitā, dažādu tehnisku bojājumu novēršanā vai pamatdarbību veikšanā ar datoru kā elektronisku ierīci.

Uz jautājumu, **vai bibliotekāre publiskajā bibliotēkā ir mācījusi/konsultējusi, kā izmantot datoru un internetu,** aptuveni 1/10 bērnu atbildēja apstiprinoši (11%). Nedaudz biežāk (15%) bērni norādījuši, ka bibliotekāre nav viņus mācījusi vai konsultējusi šajos jautājumos, bet to, ka palīdzība nav bijusi vajadzīga, minēja nedaudz vairāk kā puse respondentu (54%).

Šajā jautājumā biežāk nekā caurmērā to, ka bibliotekāre ir mācījusi datora vai interneta lietošanu, atzīmēja bērni, kam ir 13 gadi, respondenti Zemgalē un Latgalē, kā arī citās (ne republikas nozīmes) pilsētās un lauku apvidos dzīvojošie.

Raksturojot, par kādām tēmām viņi **vēlētos apmeklēt apmācības vai saņemt konsultāciju, ja tās tiktu piedāvātas publiskajā bibliotēkā,** aptuveni 1/3 5.-9.klases skolēnu interesētu, kā labāk sagatavot prezentāciju (39%), kā pareizi uzrakstīt referātu (34%), kā meklēt informāciju internetā (mācībām, referātiem, projektiem) (32%) vai kā labāk izmantot MS Word un MS Excel (31%). Retāk aptaujas dalībniekus interesēja, kā atrast informāciju datubāzēs un bibliotēkas elektroniskajā katalogā (23%). Savukārt 22% atbildēja, ka nevēlas apmeklēt mācības publiskajā bibliotēkā.

Meitenes biežāk nekā zēni izrādījušas interesi par tādām tēmām, kā labāk sagatavot prezentāciju, pareizi uzrakstīt referātu un arī – kā lietot datu bāzes un bibliotēkas elektronisko katalogu. Zēni biežāk paiduši noraidošu attieksmi un atzīmējuši, ka viņi neko nevēlas.

To, ka viņus interesētu MS Excel un MS Word iespējas, referātu rakstīšana un informācijas meklēšana internetā, biežāk nekā caurmērā atzīmēja jaunāki bērni (vecumā no 10 līdz 12 gadiem).

Jāatzīmē arī, ka 5.-9.klašu skolēni, kuri bija apmeklējuši publisko bibliotēku pēdējā gada laikā, biežāk nekā caurmērā izrādīja interesi par visām minētajām tēmām, bet negatīvu attieksmi biežāk pauda tie, kuri publisko bibliotēku nebija apmeklējuši.

Salīdzinot ar iepriekšējām aptaujām 2007.gadā un 2009.gadā, bērnu interese par mācībām publiskajās bibliotēkās ir mazinājusies. Ja iepriekš aptuveni 1/10 atzīmēja, ka viņi tās nevēlas, tad 2011.gadā – jau 22%. Ir pieaudzis arī to respondentu īpatsvars, kuri vispār nesniedza konkrētu atbildi (*“nezinu/grūti pateikt”*) – no 14% 2007.gadā līdz 25% 2011.gadā.

4.4. Uzskati par drošību internetā

Aptuveni 9/10 aptaujāto 5.-9.klašu skolēnu atbildēja, ka viņiem **ir stāstīts par to, no kā internetā ir jāuzmanās un kas ir drošība internetā**. 70% par to ir uzzinājuši skolā, 55% - mājās, 10% - bibliotēkā un 24% - citur.

To, ka viņiem neviens nav stāstījis par drošību internetā, atzīmēja 7%. Biežāk nekā caurmērā to norādīja zēni.

Meitenes caurmērā biežāk atzīmēja, ka par šīm tēmām ar viņām ir runāts skolā un mājās. Bērni vecumā no 10 līdz 12 gadiem biežāk nekā vecāki skolēni atzīmēja, ka par drošu interneta lietošanu viņiem ir stāstīts mājās, bet bērni vecumā no 13 līdz 14 gadiem atbildēja, ka tas pārrunāts skolā.

Dati par atbildēm atkarībā no mācību valodas skolā liecina, ka bērni, kuri mācās skolās ar latviešu mācību valodu, nedaudz biežāk nekā caurmērā par drošu internetu ir uzzinājuši tieši skolā. Tie bērni, kas apmeklē skolas ar citu mācību valodu, biežāk minēja mājas.

Savukārt to, ka par drošību internetā ir uzzinājuši bibliotēkā, biežāk nekā caurmērā norādīja aptaujas dalībnieki Kurzemē un Zemgalē, Latgalē, kā arī citās pilsētās. Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē, kā arī laukos un lielajās pilsētās (izņemot Rīgu) dzīvojošie biežāk nekā caurmērā minēja skolu, bet mājas – Rīgā un pārējās lielajās pilsētās mītošie.

Lūgti precizēt, **no kā, viņuprāt, internetā ir jāuzmanās** (šis bija t.s. atvērtais jautājums), visbiežāk aptaujātie skolēni teikuši, ka uzmanīties vajadzētu no svešiniekiem, vai sliktiem cilvēkiem (55%). Tai skaitā minēts, ka jāuzmanās no maniakiem, pedofiliem (14%), hakeriem (10%), krāpniekiem, noziedzniekiem (6%), kā arī no viltvāržiem un nepatiesiem profiliem (4%).

Otrs biežāk minētais internetā sastopamais drauds ir vīrusi (38%). Citas lietas, no kurām internetā būtu jāuzmanās, minētas ievērojami retāk. 7% teikuši, ka uzmanīties vajadzētu no nezināmām, bīstamām mājas lapām vai nepazīstamām programmām, 4% norādīja, ka internetā nevajadzētu izpaust savus personiskos datus. Tikpat bieži teikts arī, ka uzmanīties vajadzētu no spama, reklāmām vai izlecošiem baneriem (4%). 2% norādīja, ka jāuzmanās no mājas lapām ar seksuālu, nepieklājīgu saturu. Savukārt to, ka jāuzmanās būtu no atkarības, datorslimības, norādīja 1%. Citus internetā sastopamos draudus minēja mazāk nekā 1% aptaujāto.

4.5. Informētība par datora un interneta izmantošanas iespējām bibliotēkā

Kā liecina pētījuma dati, lielākā daļa skolēnu (87%) ir informēti par to, ka **publiskajās bibliotēkās ir pieejami bezmaksas datora un interneta pakalpojumi**. Nedaudz vairāk kā 1/10 skolēnu par to nezināja (13%).

Visās sociāldemogrāfiskajās grupās to, ka zina par bezmaksas datoru un internetu publiskajās bibliotēkās, norādīja vairāk kā 3/4 aptaujāto. Tomēr salīdzinoši retāk informēti par to bija bērni vecumā no 10 līdz 11 gadiem, skolēni skolās ar citu (ne latviešu) mācību valodu un rīdzinieki.

Ja analizē atbildes atkarībā no tā, vai pēdējā gada laikā ir apmeklēta publiskā bibliotēka, vērojams, ka respondenti, kuri ir to darījuši, ir labāk informēti par bezmaksas datoru un internetu. Tiesa, arī šajā grupā 9% atbildēja, ka to nezin. Salīdzinājumam – bērnu vidū, kuri nebija apmeklējuši publisko bibliotēku pēdējā gada laikā, 78% zināja un 22% nezināja, ka bibliotēkā var lietot datoru un internetu bez maksas.

Salīdzinot 2011.gada aptaujas datus ar iepriekšējo aptauju rezultātiem, ir vērojams, ka nedaudz pieaudzis to bērnu īpatsvars, kuri zina par bezmaksas datoru un internetu. 2007.gadā to zināja 81%, 2009.: 83%, bet 2011.gadā: 87%.

Informētība par to, ka publiskajā bibliotēkā vai pie tās ēkas **iespējams izmantot WiFi ar savu portatīvo datoru**, ir bijusi zemāka, nekā runājot par bezmaksas internetu. To zināja 56% aptaujāto.

Zēni, jaunieši vecumā no 15 līdz 17 gadiem, Vidzemē un Latgalē aptaujātie, kā arī laukos un lielajās pilsētās, izņemot Rīgu, dzīvojošie biežāk nekā caurmērā bija informēti, ka publiskajās bibliotēkās vai pie tās ir pieejams WiFi.

No tiem skolēniem, kas pēdējā gada laikā bija apmeklējuši publisko bibliotēku, 58% zināja, ka tajās ir pieejams bezvadu internets, bet grupā, kas bibliotēku nebija apmeklējuši, informēto īpatsvars bija zemāks (48%).

Skolēnu informētība par minēto iespēju kopš 2009.gada ir uzlabojusies – toreiz par to zināja 45% (2011.gadā: 56%).

Aptuveni 1/3 5.-9.klašu skolēnu (32%) atbildēja, ka publiskajās bibliotēkās **ir izmantojuši bezvadu internetu**, un biežāk nekā caurmērā to ir darījuši zēni, bērni 14 gadu vecumā, skolēni no skolām ar citu (ne latviešu) mācību valodu, Kurzemē aptaujātie un respondenti lauku apvidos.

Kaut arī joprojām lielākā daļa bērnu (67%) nav izmantojuši bezvadu internetu publiskajās bibliotēkās, to īpatsvars kopš 2009.gada ir samazinājies – toreiz 23% bija izmantojuši bezvadu internetu, bet 77% nekad to nebija darījuši.

4.6. Uzskati par interneta izmantošanu bibliotēkā

Pētījuma ietvaros bērniem tika uzdots jautājums par to, vai **publiskajās bibliotēkās pieejamais internets ir devis viņiem iespēju paveikt kaut ko labāk, iegūt labākus rezultātus** nekā tad, ja internets bibliotēkās nebūtu pieejams.

Nedaudz vairāk kā 1/3 skolēnu norādīja, ka publiskajās bibliotēkās pieejamais internets ir uzlabojis brīvā laika pavadīšanas iespējas (36%) un sazināšanos ar draugiem (34%).

25% norādīja, ka interneta pieejamība bibliotēkās ir uzlabojusi sazināšanos ar ģimenes locekļiem, 24% - iespējas iesaistīties jaunās, interesantās aktivitātēs, 22% - piedalīties ārpuskolas aktivitātēs, 21% - atrast jaunus draugus, 13% - nopelnīt vai ietaupīt naudu.

Biežāk nekā caurmērā to, ka uzlabojusies lielākā daļa uzskaitīto iespēju, atzīmēja bērni vecumā no 10 līdz 13 gadiem, Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē dzīvojošie, kā arī skolēni, kuri tika aptaujāti lauku apvidos.

Lūgti nosaukt **trīs galvenos iemeslus, kāpēc viņi izmanto internetu publiskajā bibliotēkā**, 37% norādīja, ka dara to tāpēc, ka internets ir par brīvu, un 20% atzīmēja, ka dara to tāpēc, ka izmanto arī citus bibliotēkas pakalpojumus, piemēram, grāmatas un žurnālus.

Nedaudz retāk minēti tādi iemesli kā iespēja izmantot citas iekārtas, piemēram, printeri, kopētāju vai skeneri (15%), bibliotēkā internetu var izmantot kopā ar draugiem un klasesbiedriem (15%), internetu var lietot, ja kāds ir jāgaida vai ir brīvs laiks (12%) un var izmantot bibliotēkara palīdzību (10%). Mazāk kā 1/10 atzīmēja tādus iemeslus kā labāks internets/dators nekā mājās, atzina, ka mājās internetu nav iespējams lietot tik ilgi, cik vēlētos, kā arī to, ka bibliotēkā ērtāk izmantot internetu, jo tur ir labākas telpas, ir iespējama citu apmeklētāju palīdzība un bibliotēka atrodas izdevīgā vietā.

Meitenes biežāk nekā zēni minējušas tādus iemeslus kā iespējas izmantot arī citus bibliotēkas pakalpojumus un iekārtas, darīt to kopā ar draugiem un klasesbiedriem un izmantot brīvo laiku vai ja kāds ir jāgaida. Zēni biežāk atzīmējuši, ka izmanto internetu publiskajās bibliotēkās, jo tas ir bez maksas.

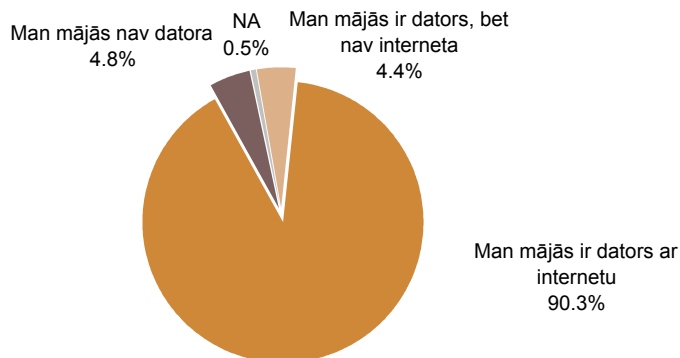
Dati par atbildēm atkarībā no reģiona un apdzīvotas vietas tipa liecina, ka iespēja lietot internetu par brīvu visbiežāk šķītis svarīgs faktors aptaujas dalībniekiem Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē, mazajās pilsētās un laukos. Rīgā un Pierīgā dzīvojošie savukārt biežāk norādījuši, ka neizmanto internetu publiskajās bibliotēkās.

Arī 2009.gadā visnozīmīgākais iemesls interneta izmantošanai bibliotēkās bija tā pieejamība bez maksas. Salīdzinot ar 2009.gada datiem, 2011.gadā aptaujātie skolēni retāk atzīmējuši lielāko daļu no faktoriem, kāpēc izmanto internetu bibliotēkā, un vislielākais kritums ir tādām atbildēm kā *“bibliotēka atrodas izdevīgā vietā”* (no 17% līdz 8%) un *“man nav interneta mājās”* (no 18% līdz 9%).

4. Datora un interneta izmantošana

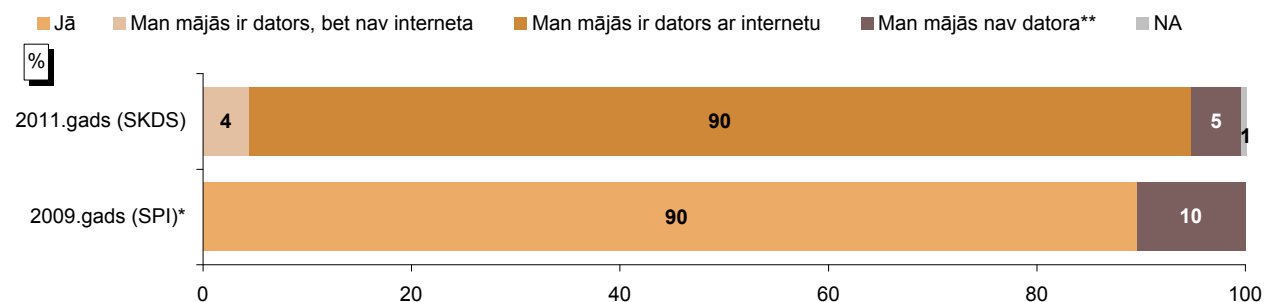
4.1. Datora un interneta izmantošanas paradumi

"Vai Tev mājās ir dators un internets?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

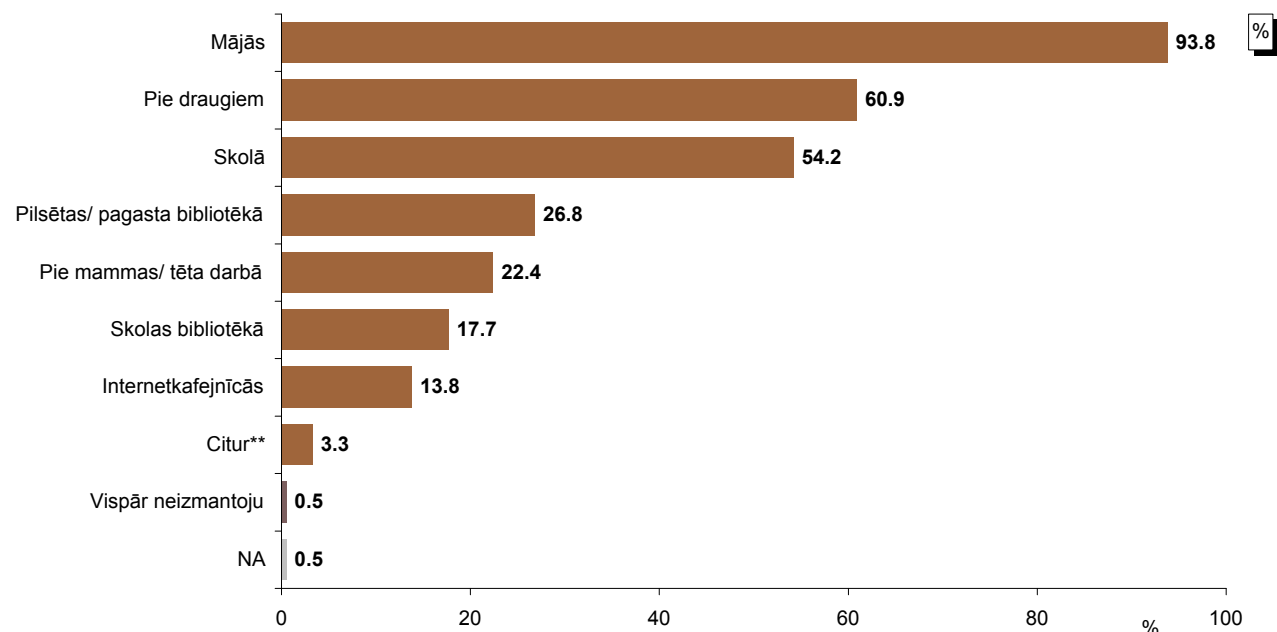

Bāze: visi respondenti

*2009.gada SPI aptaujā tika jautāts: " Vai Tev mājās ir pieejams dators? "

**2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstu variants " Nē "

"Kur Tu izmanto datoru?"

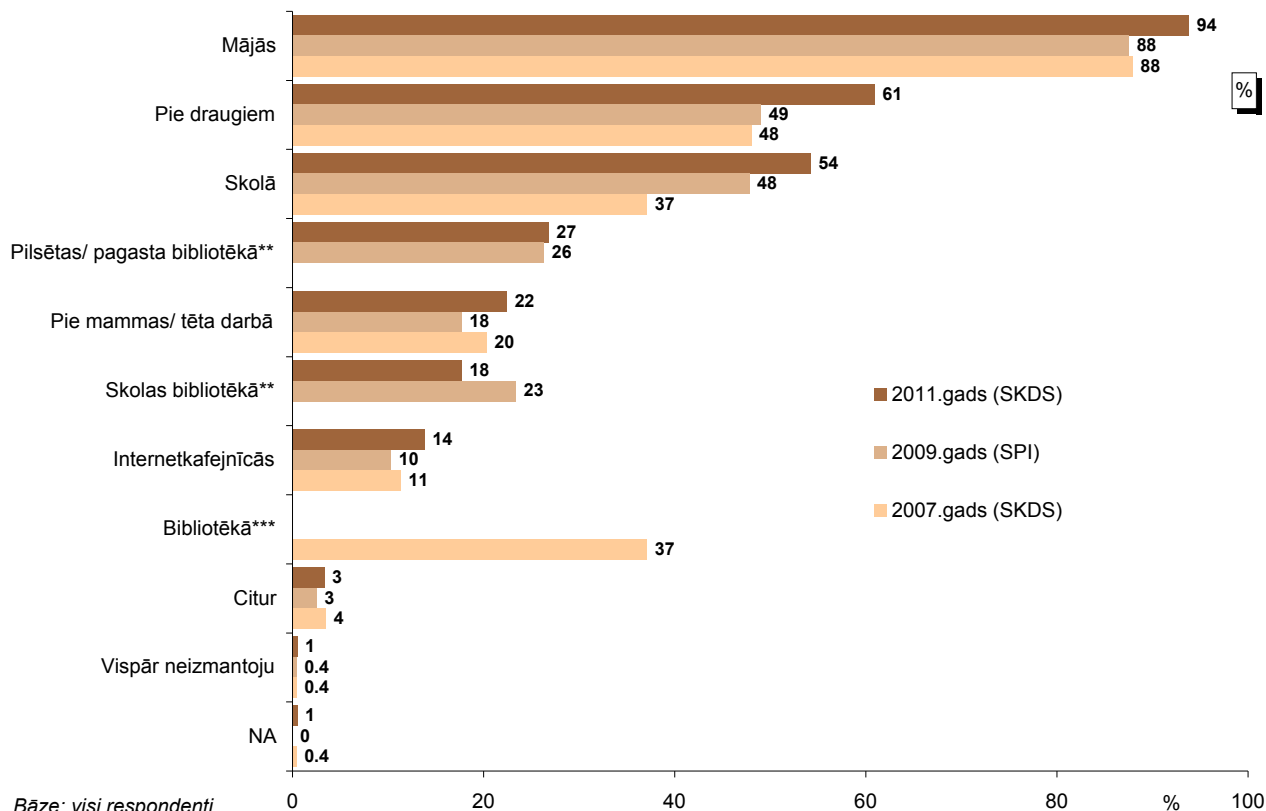
Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilstu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Citur" minēts: "pie radniekiem" (minēts 12 reizes); "laukos" (minēts 3 reizes); "vasaras mājā" (minēts 3 reizes); "pie kaimiņiem" (minēts 2 reizes); "uz ielas" (minēts 2 reizes); "ārpus Latvijas" (minēts 1 reizi); "ciemos" (minēts 1 reizi); "citas pieejamās vietās" (minēts 1 reizi); "dabā ārpus pilsētas" (minēts 1 reizi); "dienas centrā" (minēts 1 reizi); "kafejnīcā" (minēts 1 reizi); "Londonā" (minēts 1 reizi); "mācībās" (minēts 1 reizi); "Makdonaldā" (minēts 1 reizi); "mežā" (minēts 1 reizi); "pastā" (minēts 1 reizi); "PSP" (minēts 1 reizi); "televīzora" (minēts 1 reizi).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

"Kur Tu izmanto datoru?"

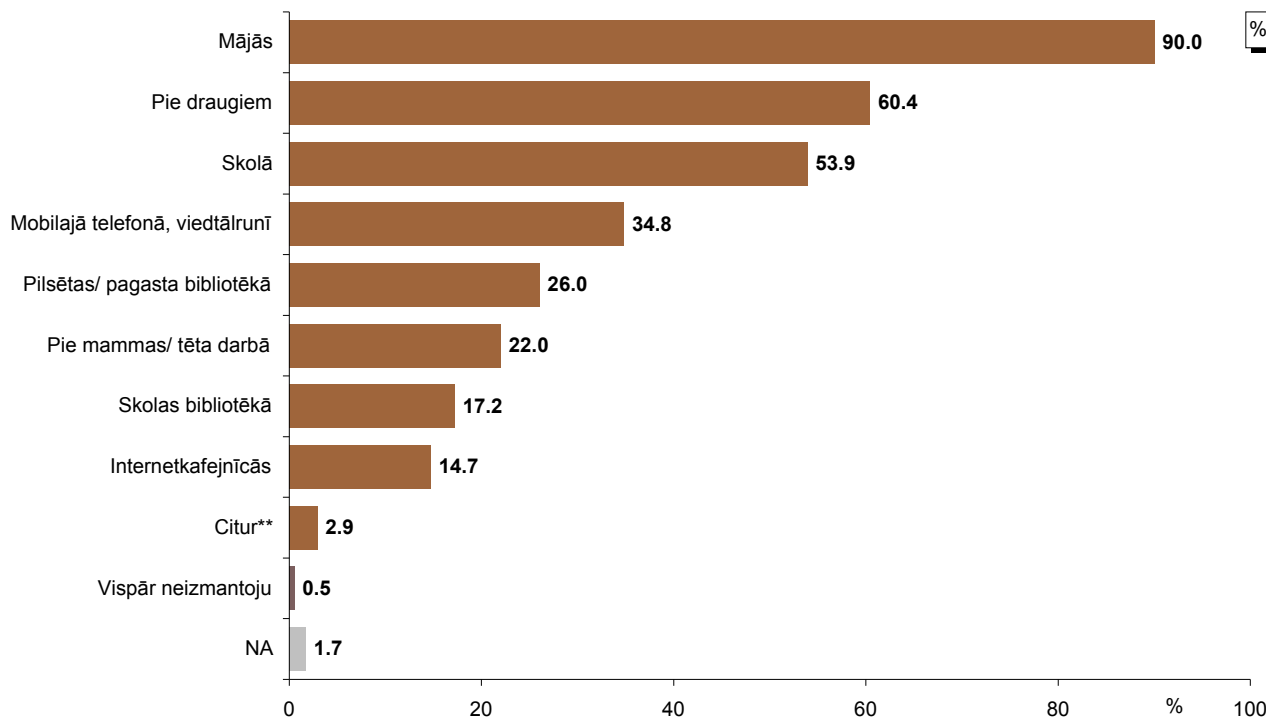
Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2007.gada SKDS aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

***2009. un 2011.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

"Kur Tu izmanto internetu?"

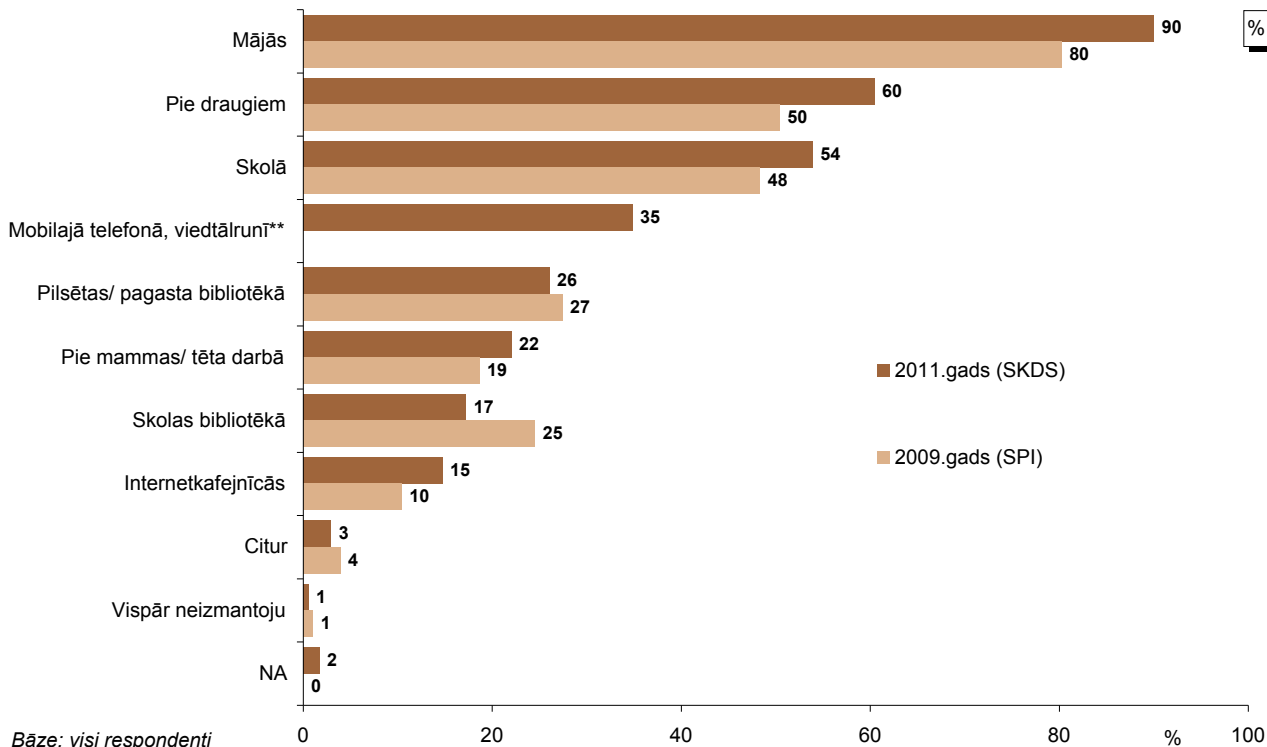
Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Kategorijā "Citur" minēts: "pie radniekiem" (minēts 12 reizes); "pie paziņām, kaimiņiem" (minēts 3 reizes); "uz ielas" (minēts 2 reizes); "ārpus pilsētas" (minēts 1 reizi); "bibliotēkā" (minēts 1 reizi); "ciemos" (minēts 1 reizi); "dabā" (minēts 1 reizi); "dienas centrā" (minēts 1 reizi); "Ipad" (minēts 1 reizi); "Londonā" (minēts 1 reizi); "mašīnā" (minēts 1 reizi); "projektos" (minēts 1 reizi); "PSP" (minēts 1 reizi); "televizorā" (minēts 1 reizi); "vasaras mājā" (minēts 1 reizi).

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

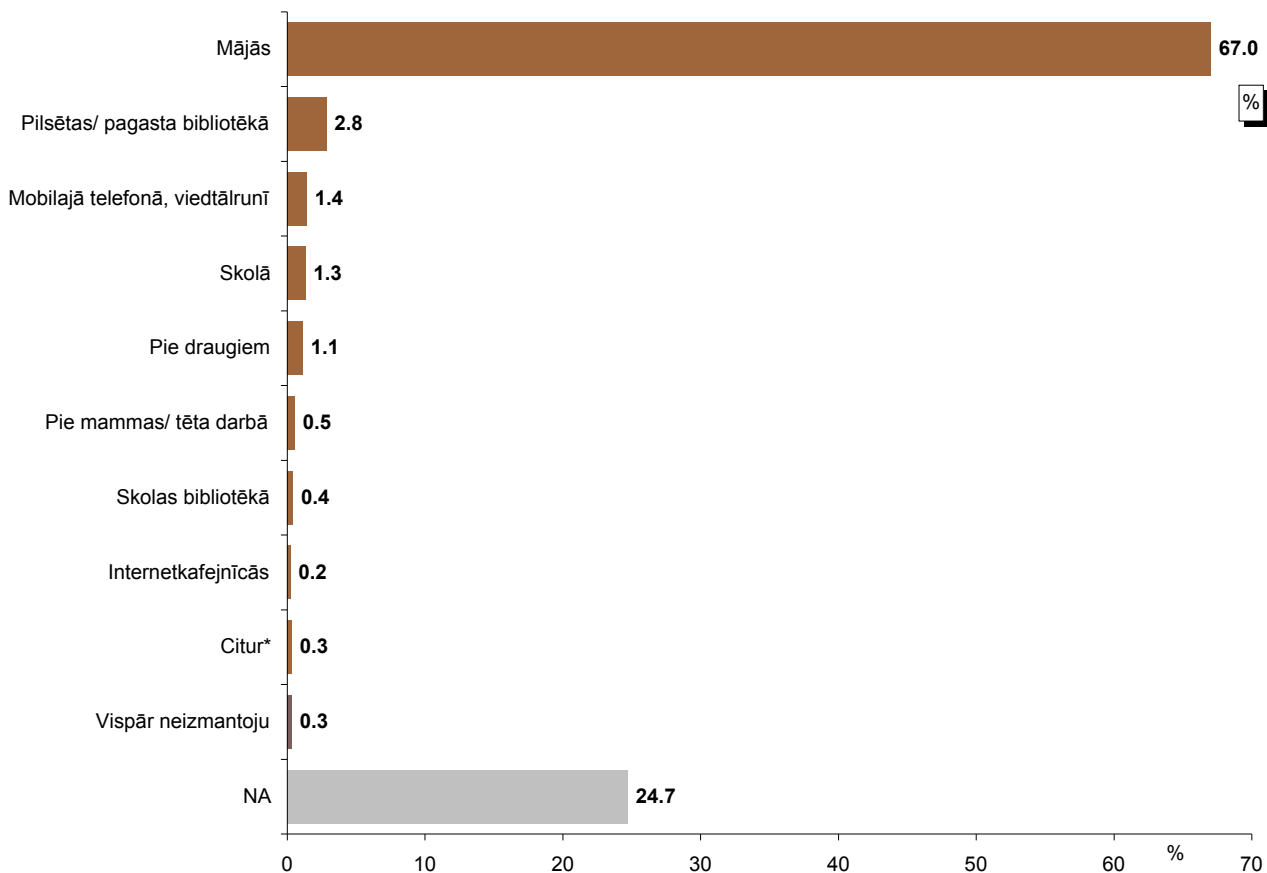
"Kur Tu izmanto internetu?"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

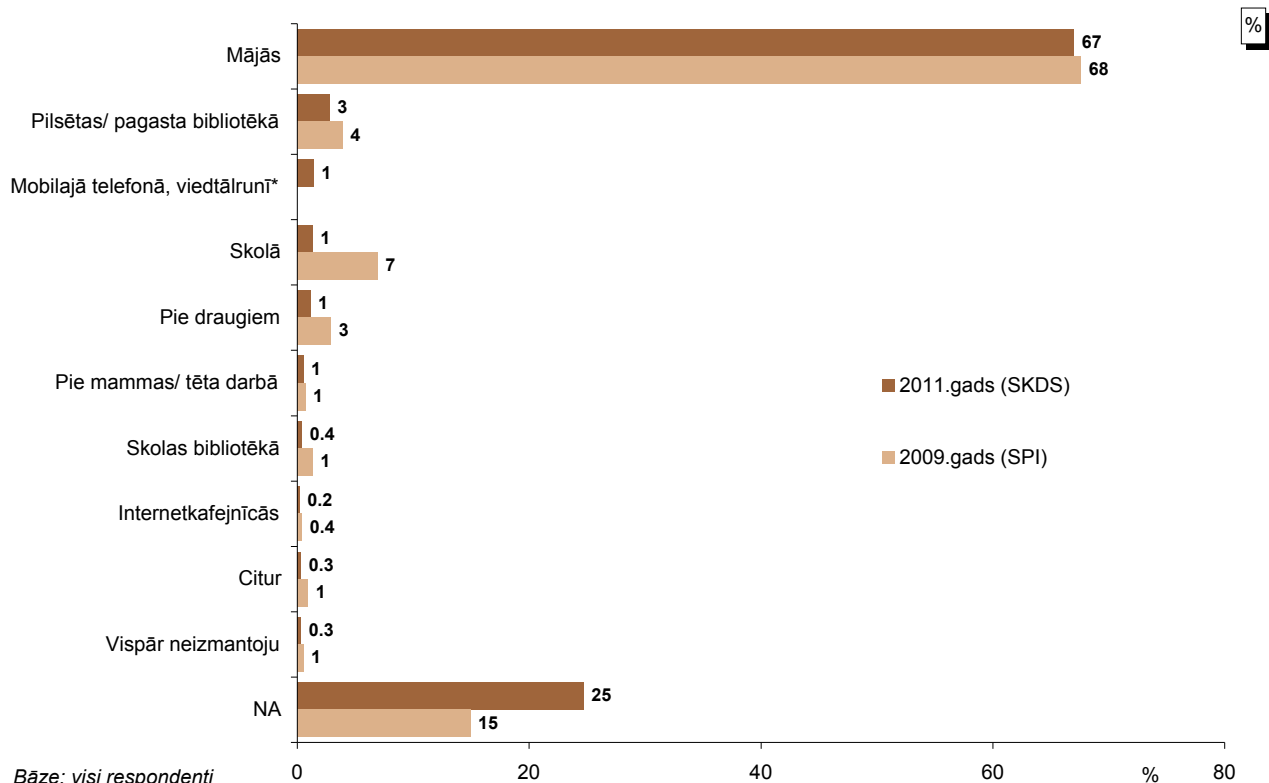
"Kur Tu visbiežāk izmanto internetu?"

*Kategorijā "Citur" minēts: "pie radniekiem" (minēts 3 reizes).

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

"Kur Tu visbiežāk izmanto internetu?"

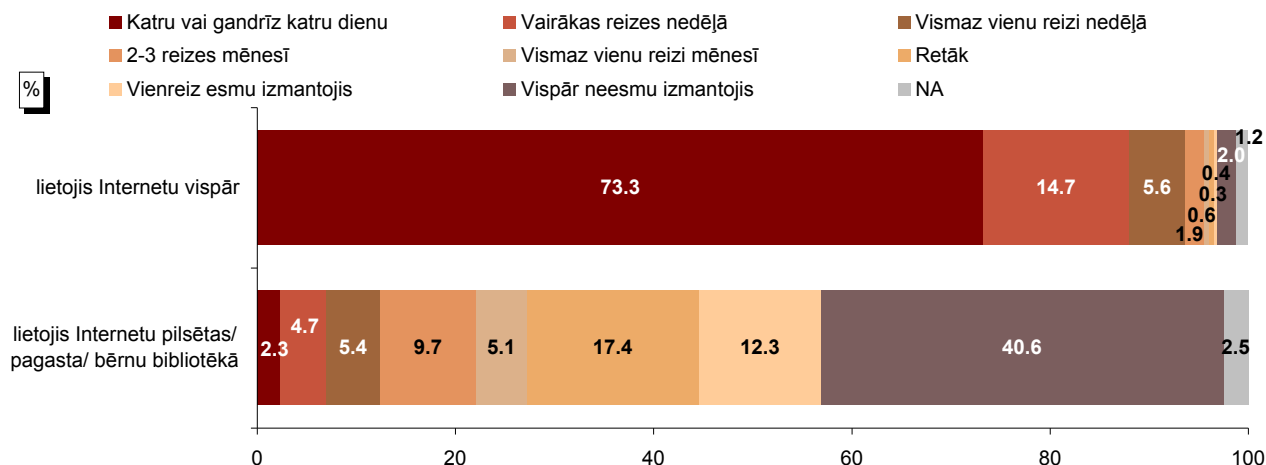
Bāze: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

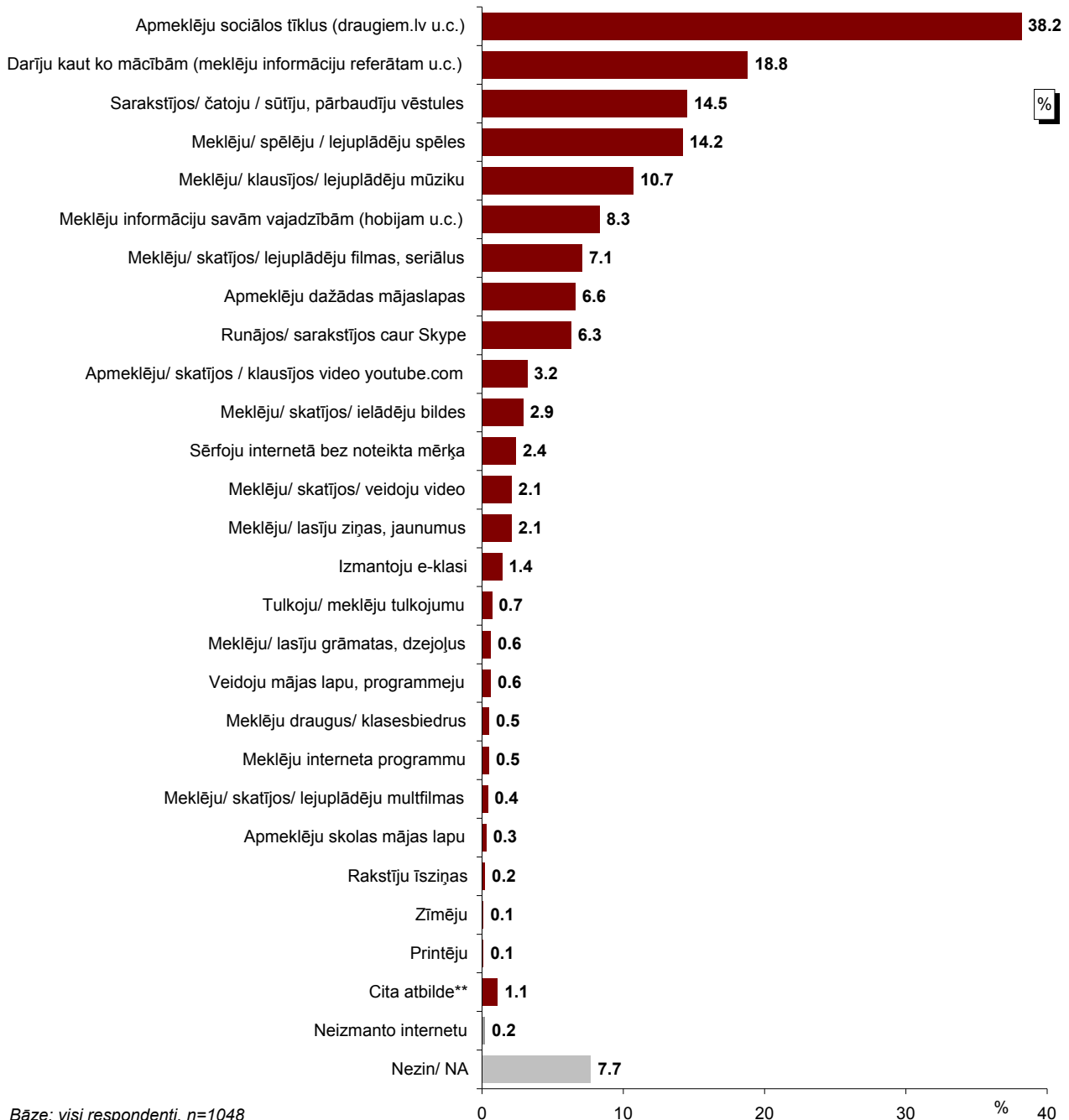
***2009.gada SPI aptaujas dati tika pārrēķināti.

"Vidēji cik bieži pēdējā mēneša laikā Tu esi lietojis internetu un cik bieži esi to lietojis bibliotēkā?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

"Runājot par pēdējo reizi, kad Tu darbojies internetā, lūdzu, raksturo, ko Tu meklēji / darīji Internetā?"

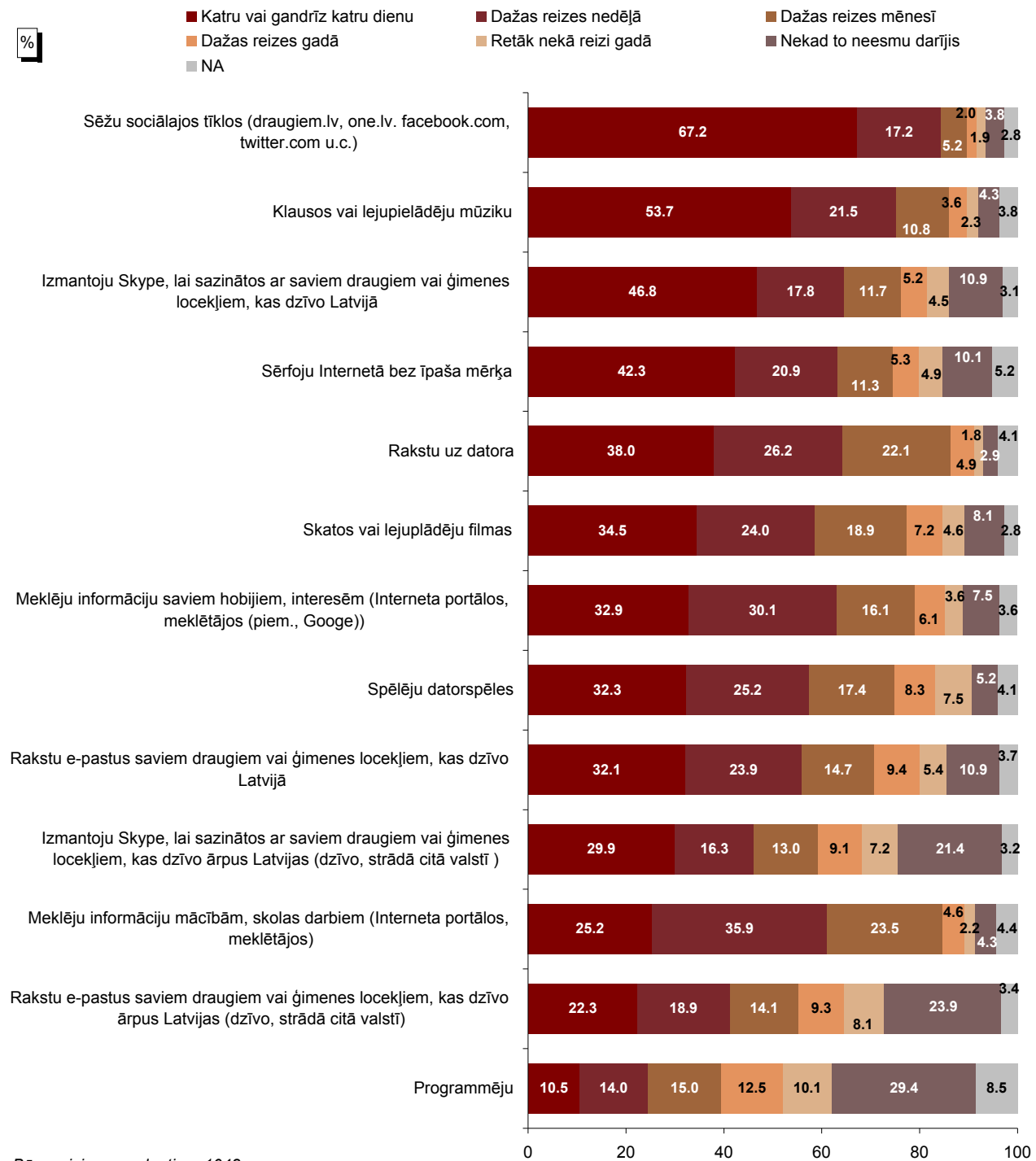

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "aizpildīju konkursa atbilžu anketu" (minēts 1 reizi); "es lejupielādēju" (minēts 1 reizi); "ievietoju informāciju spoki.lv par parakstu vākšanu, lai Latvijā valsts apmaksātās skolās mācītu tikai latviešu valodā" (minēts 1 reizi); "informātikā uzliku citu darba ekrānu" (minēts 1 reizi); "lasīju anekdotes" (minēts 1 reizi); "lejuplādēju iCarly" (minēts 1 reizi); "PH" (minēts 1 reizi); "Power Point" (minēts 1 reizi); "rakstīju uz datora" (minēts 1 reizi); "risināju testus BeOn.ru" (minēts 1 reizi); "skatījos pornogrāfiju" (minēts 1 reizi).

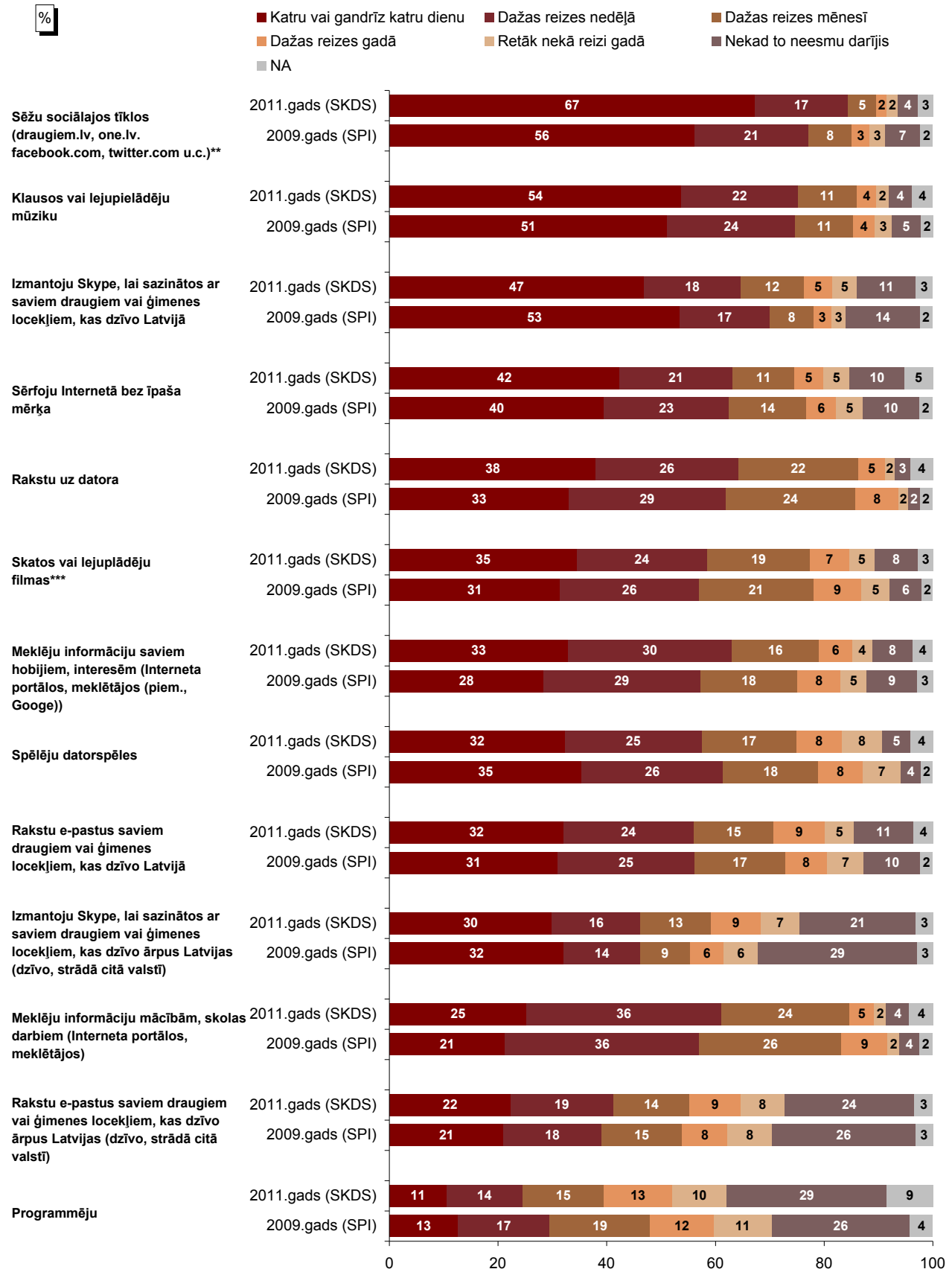
"Kādiem nolūkiem un cik bieži Tu izmanto datoru un internetu?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums*

"Kādiem nolūkiem un cik bieži Tu izmanto datoru un internetu?"

Bāze: visi respondenti

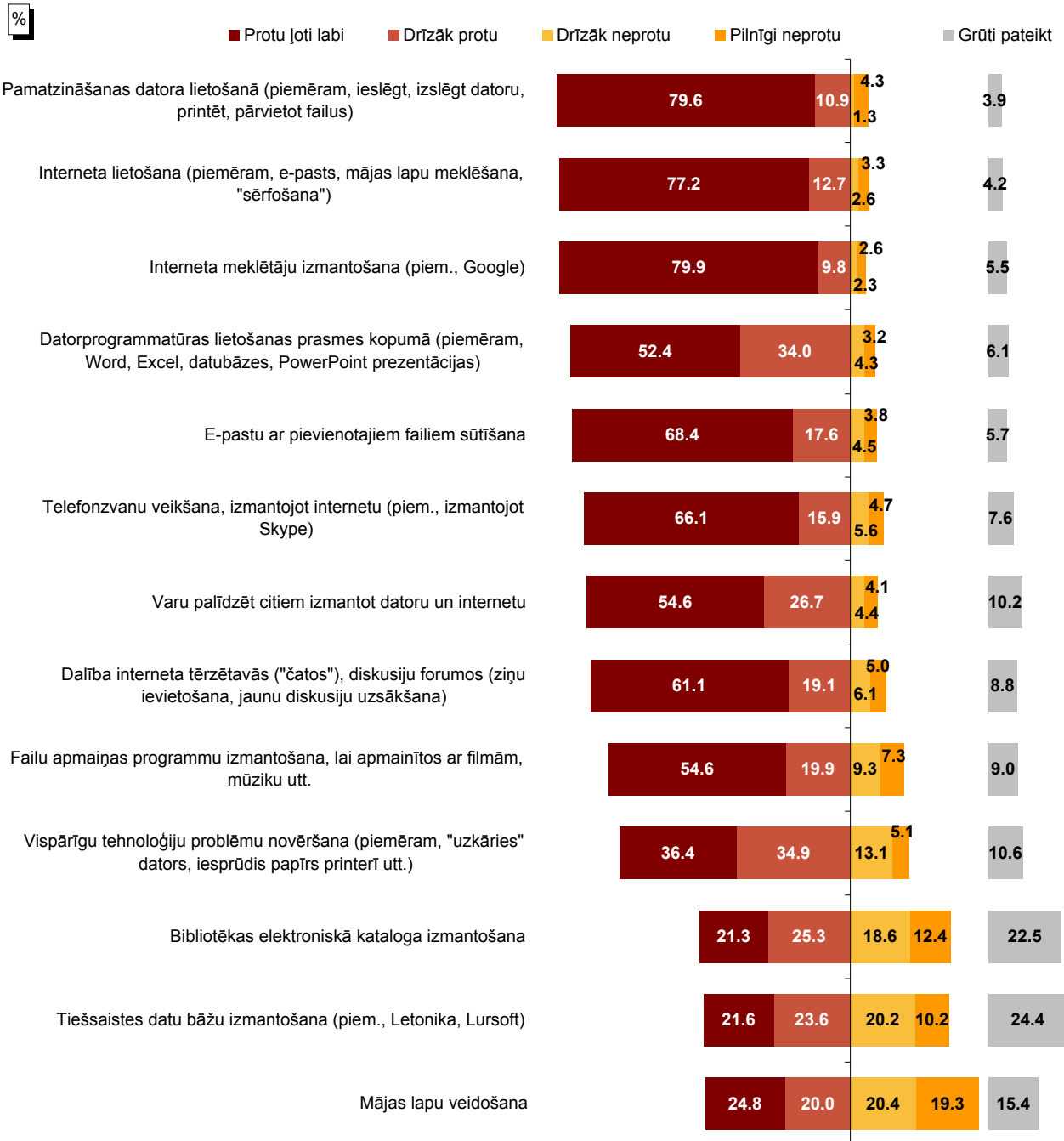
*2009.gada SPI aptaujas dati tika pārrēķināti.

**2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstošs variants "Sēžu Draugos (draugiem.lv) vai līdzīgos portālos".

***2009.gada SPI aptaujā tika piedāvāts atbilstošs variants "Skatos filmas".

4.2. Datorprasmju pašvērtējums

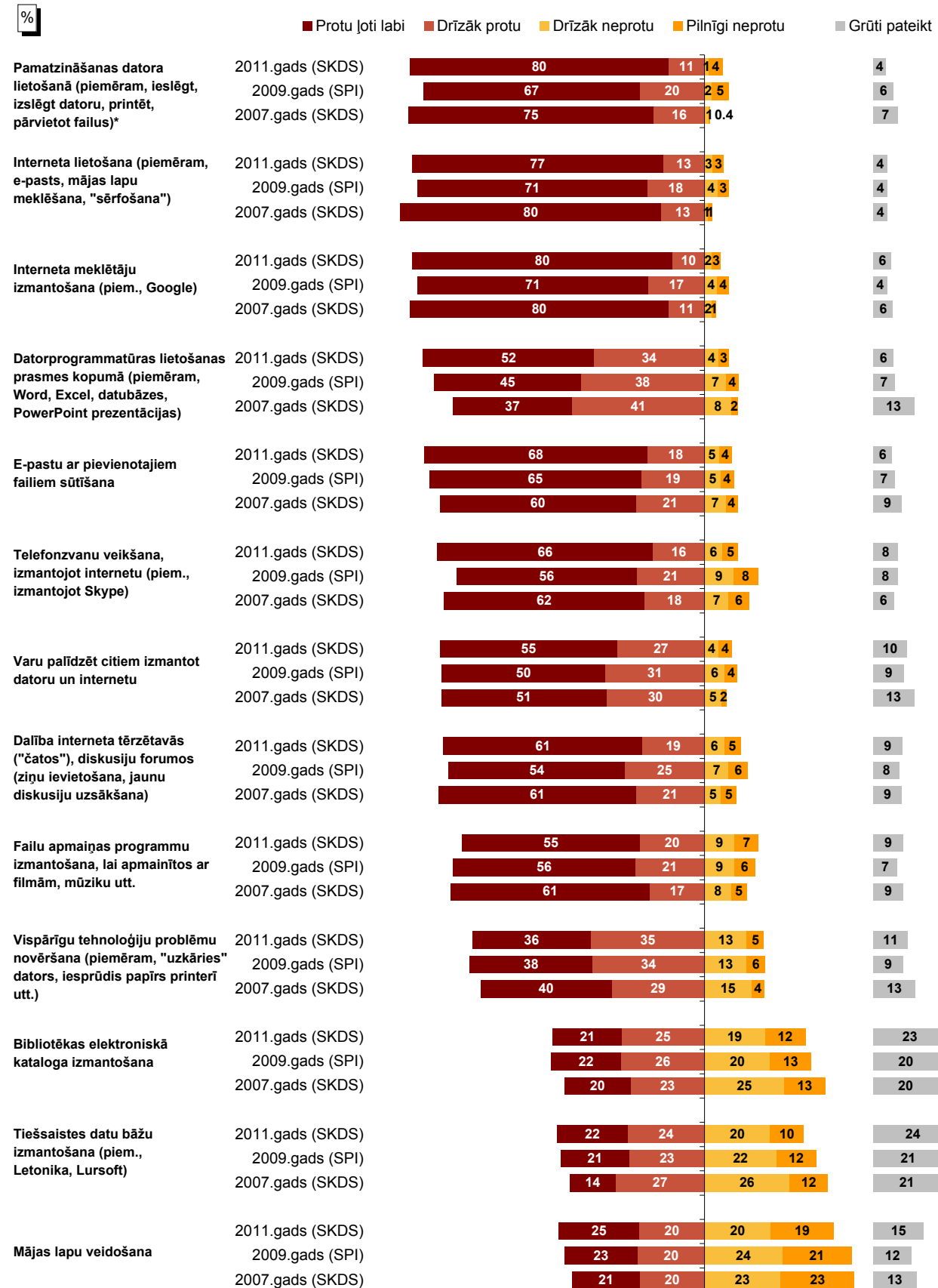
"Lūdzu, novērtē, cik labi Tu proti strādāt ar datoru!"

Bāze: visi respondenti, n=1048

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

"Lūdzu, novērtē, cik labi Tu proti strādāt ar datoru!"

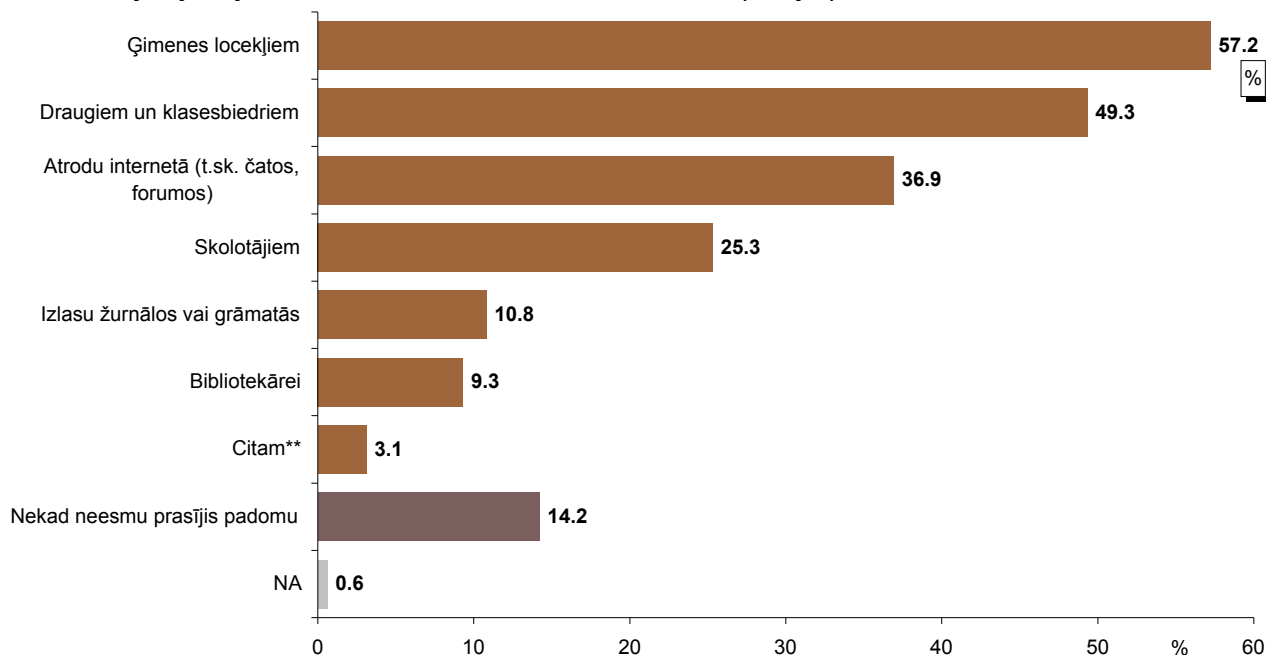

Bāze: visi respondenti

*2007. un 2009.gada aptaujās tika piedāvāts atbilžu variants "Datorlietošanas prasmes kopumā (piemēram, peles lietošana, printēšana)".

4.3. Konsultēšana datora un interneta lietošanā

"Ja Tev ir bijuši jautājumi saistībā ar datora lietošanu, kam Tu esi prasījis padomu?"

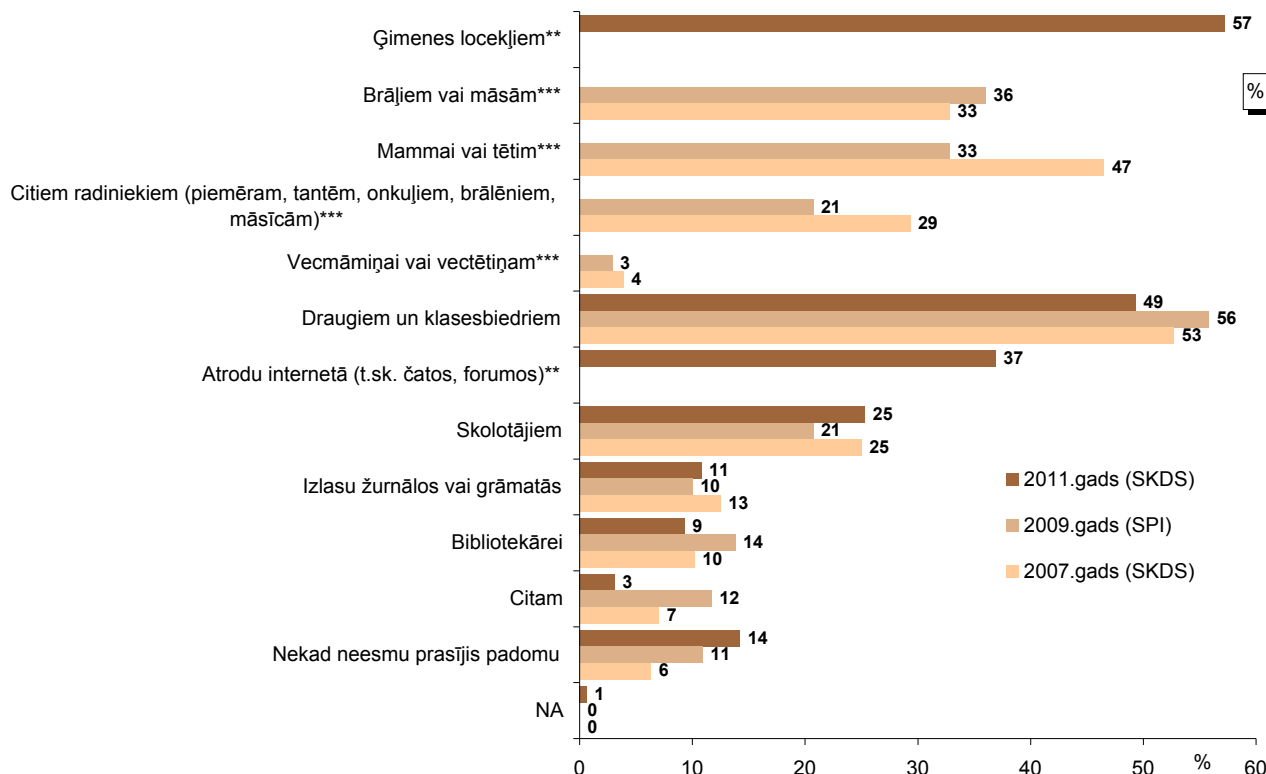

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Citam" minēts: "datortspecialistiem, programmētājiem" (minēts 19 reizes); "kaimiņam" (minēts 3 reizes); "pašam datoram, kur ir rakstīts - search" (minēts 1 reizi); "pedofiliem" (minēts 1 reizi); "televīzijā" (minēts 1 reizi); "visiem, kas labi sazinās ar datoru" (minēts 1 reizi); "neprecizēts" (minēts 4 reizes).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

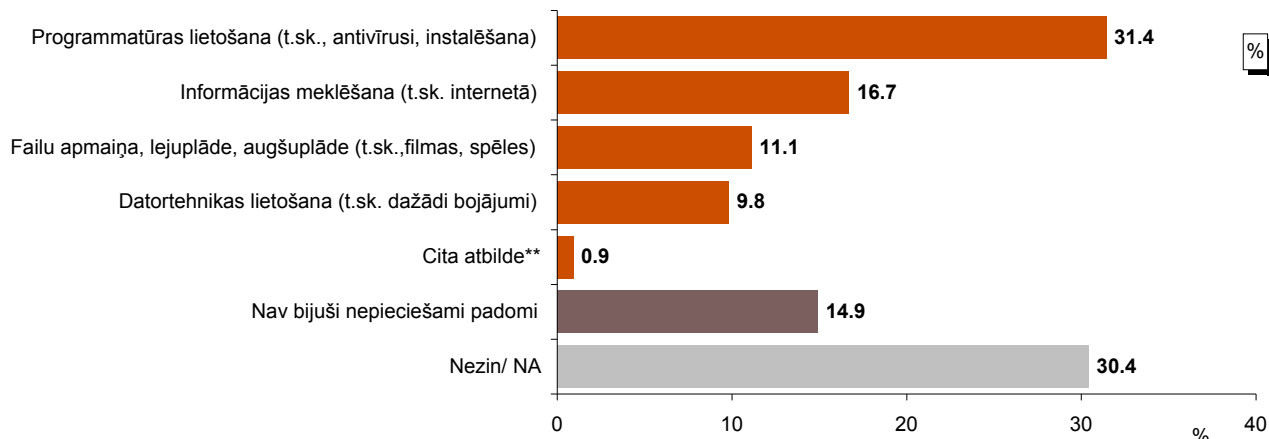
Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2007. un 2009.gada aptaujās atbilžu variants netika piedāvāts.

***2011.gada SKDS aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts.

"Ja Tu esi kādam prasījis padomu par datora lietošanu, par kādiem jautājumiem Tu pēdējo reizi lūdzi padomu?"

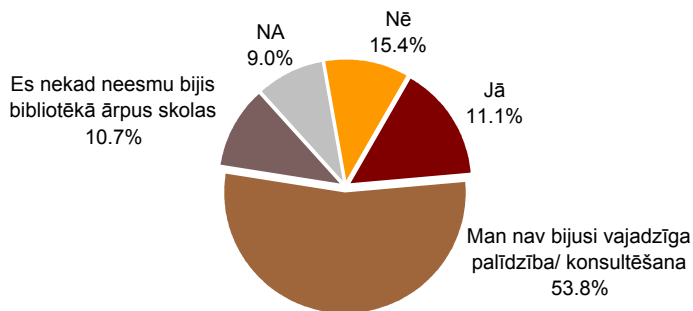

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "caur kuru programmu var radīt vīrusu" (minēts 1 reizi); "iepirkšanās internetā" (minēts 1 reizi); "kā izdarīt man vajadzīgo lietu" (minēts 1 reizi); "kā lai izdzēs no interneta spēles, un kā var pievienot tele2 internetu" (minēts 1 reizi); "kā uzlauzt Apple" (minēts 1 reizi); "kā uzlauzt cita datora failus" (minēts 1 reizi); "kā uzlauzt Microsoft" (minēts 1 reizi); "ko tu darīji pie mana datora" (minēts 1 reizi); "par ātrumu datoros" (minēts 1 reizi).

"Vai bibliotekāre publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā Tev ir mācījusi / konsultējusi, kā izmantot datoru un Internetu?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

"Ja publiskā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēka piedāvātu apmeklēt apmācības vai konsultācijas datorlietošanā, interneta izmantošanā, kādi jautājumi Tevi visvairāk interesētu?"

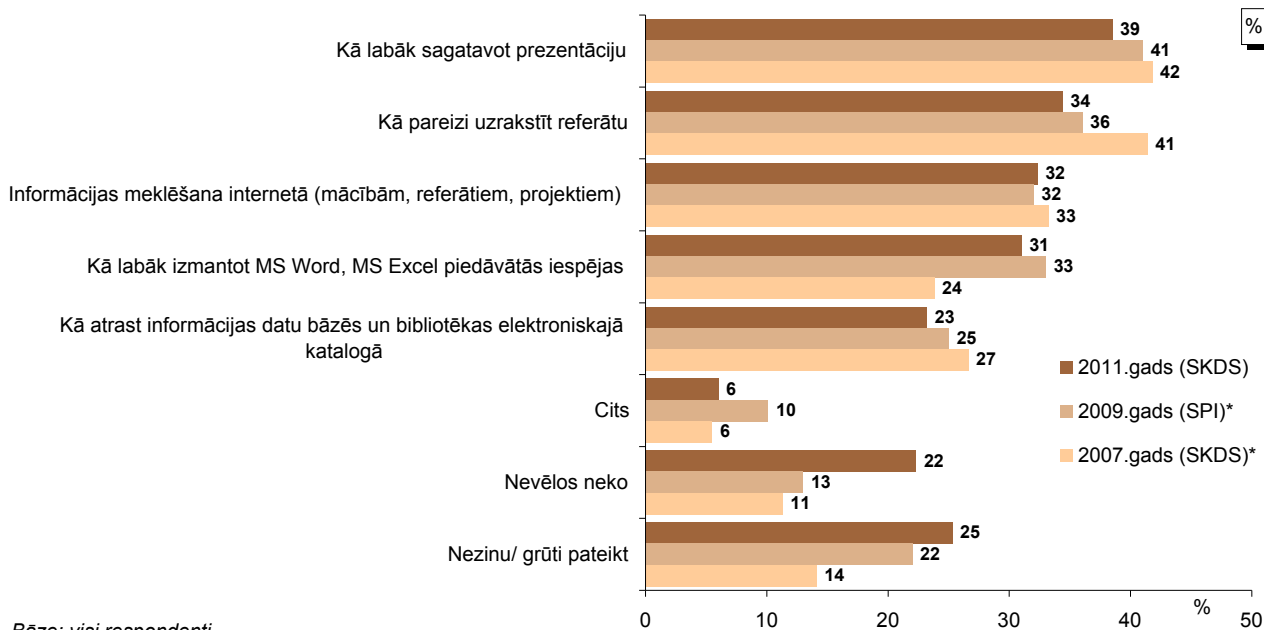

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cits" minēts: "mājaslapu veidošana" (minēts 19 reizes); "darbs ar video" (minēts 3 reizes); "man derīgu informāciju" (minēts 3 reizes); "programmēšana" (minēts 3 reizes); "kā uzlauzt mājaslapas" (minēts 2 reizes); "lejuplāde, failu apmaiņas programmas" (minēts 2 reizes); "Android viedtālrunu operētājsistēmas programmēšana" (minēts 1 reizi); "darbs" (minēts 1 reizi); "datora veiktspējas uzlabošana" (minēts 1 reizi); "draugiem.lv, google.lv" (minēts 1 reizi); "failu lietošana" (minēts 1 reizi); "kā atbrīvoties no vīrusiem" (minēts 1 reizi); "kā dabūt bildes uz datora" (minēts 1 reizi); "kā ieslēgt datoru" (minēts 1 reizi); "kā labāk zīmēt" (minēts 1 reizi); "kā lietot programmu Adobe after effect" (minēts 1 reizi); "kā pareizi uzrakstīt bakalaura darbu" (minēts 1 reizi); "kā pasargāt datoru no vīrusiem" (minēts 1 reizi); "kur legāli var ielādēt mūziku" (minēts 1 reizi); "mūziku vai filmas" (minēts 1 reizi); "nestandarta" (minēts 1 reizi); "piecus latus" (minēts 1 reizi); "neprecizēts" (minēts 24 reizes).

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

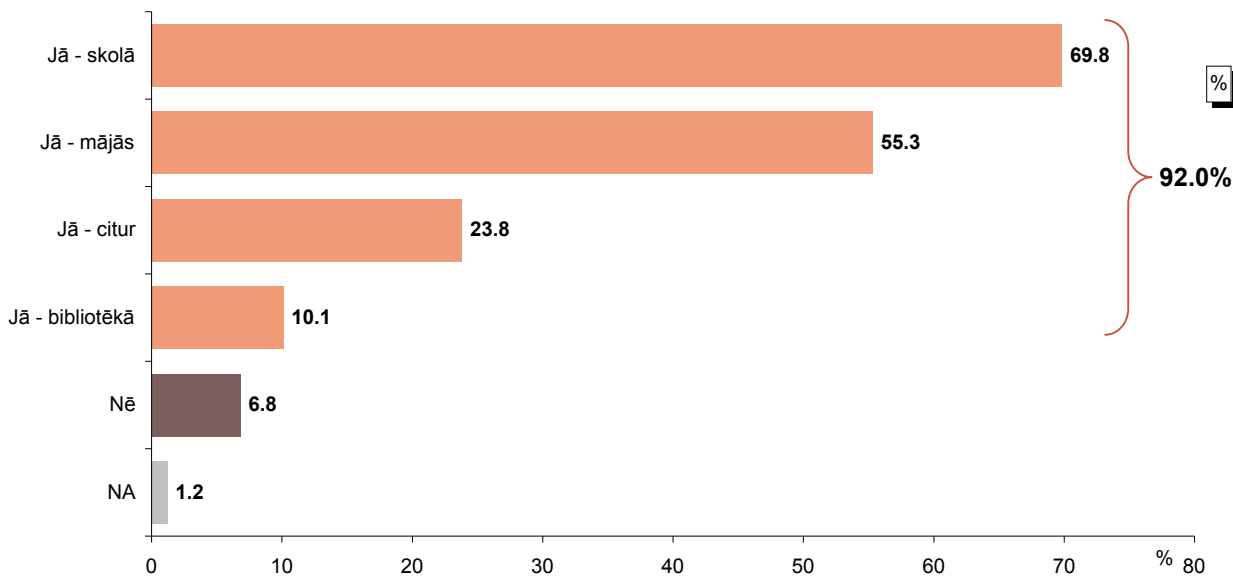

Bāze: visi respondenti

*2007. un 2009. gada aptaujās tika jautāts: "Ja bibliotēka piedāvātu apmeklēt apmācības vai konsultācijas, kādi jautājumi Tevi visvairāk interesētu?"

4.4. Uzskati par drošību internetā

"Vai Tev kāds ir stāstījis, no kā Internetā ir jāuzmanās un kas ir drošība Internetā?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

"No kā, Tavuprāt, internetā ir jāuzmanās?"

	Minēšanas biežums %
No svešiniekiem, sliktiem cilvēkiem (t.sk. zemāk minētās grupas)	55.2
No maniakiem, pedofiliem utml.	14.1
No hakeriem	10.4
No krāpniekiem, noziedzniekiem utml.	6.0
No viltvāržiem, nepatiesiem profiliem utml.	3.8
No vīrusiem	37.5
No nezināmam, bīstamām mājas lapām/ nepazīstamām programmām	7.0
No personīgo datu izpaušanas	4.4
No spama, raklāmām, izlecošiem baneriem u.c.	3.7
No mājas lapām ar seksuālu, nepieklājīgu saturu	1.8
No atkarības, datorslimības	1.2
No gejiem	0.9
No draudu vēstulēm, aizvainošanas	0.8
No bīstamām, pirātiskām lejupielādēm	0.8
No redzes bojāšanās	0.7
No dažādiem pirkumiem, piedāvājumiem, akcijām u.c.	0.4
No spēlēm, azartspēlēm	0.3
No datora uzskāršanās/ nepareizu pogu spiešanās	0.2
No sliktām bildēm/ filmām	0.2
No sprādziena, aizdegšanās	0.1
No ilgas sēdēšanas internetā/ pie datora	0.1
No ūdens lietošanas blakus datoram	0.1
Cita atbilde**	2.4
Ne no kā nav jābaidās	1.4
Nezin/ NA	10.4
Neizmanto internetu	0.1

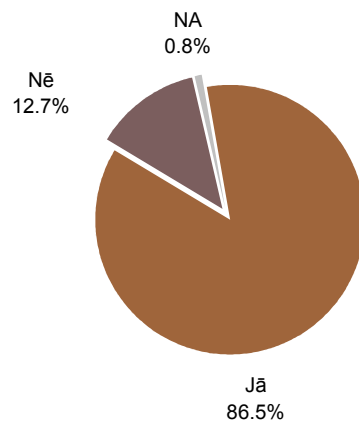
Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk kā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**Kategorijā "Cita atbilde" minēts: "no manis" (minēts 2 reizes); "no uzaicinājumiem" (minēts 2 reizes); "chīteriem - cs:s" (minēts 1 reizi); "daudz kā, īpaši donatoriem" (minēts 1 reizi); "donatoriem ar kristopahiem, kuri var nozagt tev krusus, tā arī, ja tev nav totēmu tev būs grūti ar tiem badīties" (minēts 1 reizi); "jāuzmanās no tā, lai cits neuzzinātu" (minēts 1 reizi); "nedrīkst ēst, dzert un nedrīkst spēlēties ar sērkociņiem pie datora" (minēts 1 reizi); "nerādīt caur internetu kaut ko bērniem" (minēts 1 reizi); "no anonimitātes, jo dažreiz tu ieliec videoklipu youtube, tad visi domā, ka kaut kas cits ir ielicis" (minēts 1 reizi); "no bibliotekāriem" (minēts 1 reizi); "no ielaušanās" (minēts 1 reizi); "no mātes un tēva" (minēts 1 reizi); "no nepareizām sarunām" (minēts 1 reizi); "no psiholoģiski traumējošiem materiāliem" (minēts 1 reizi); "no tā, ka draugiem.lv tevi nobano" (minēts 1 reizi); "no tevis" (minēts 1 reizi); "no visa" (minēts 1 reizi); "no visādas bīstamas informācijas" (minēts 1 reizi); "no viskautkā" (minēts 1 reizi); "saskarsmei un interesei" (minēts 1 reizi); "sektanti" (minēts 1 reizi); "Teletūbijiem" (minēts 1 reizi); "tumšādaino pārstāvju fotogrāfijas, uz viņiem slikti reaģē mans antivīruss" (minēts 1 reizi).

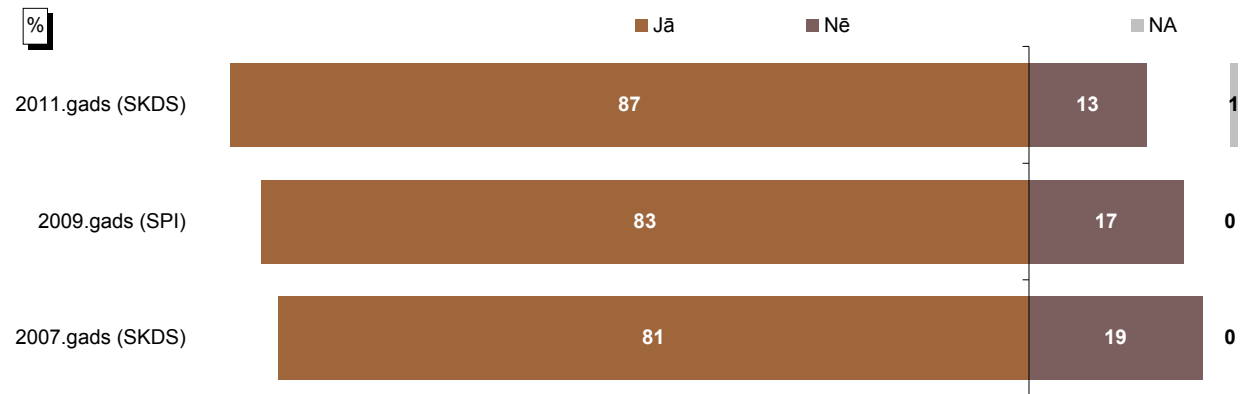
4.5. Informētība par datora un interneta izmantošanas iespējām bibliotēkā

"Vai Tu zini, ka publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā datoru un internetu var izmantot bez maksas?"

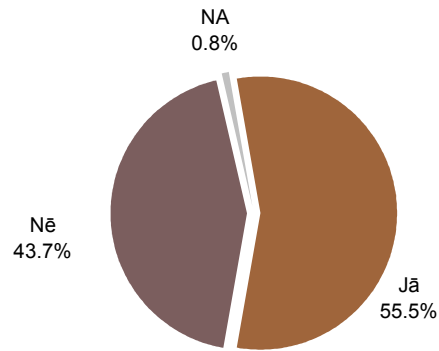
Bāze: visi respondenti, n=1048

2007., 2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

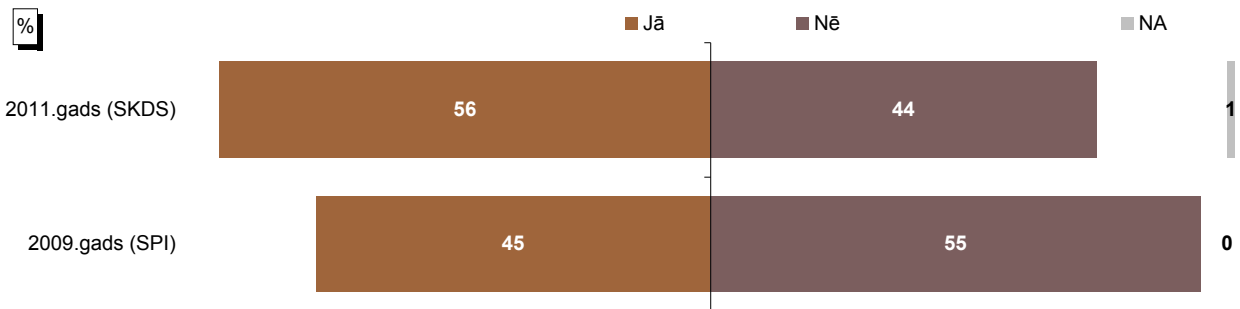
Bāze: visi respondenti

"Vai Tu zini, ka publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā, vai atrodies pie bibliotēkas ēkas var izmantot WiFi (bezvadu interneta pieeju) ar savu portatīvo datoru?"

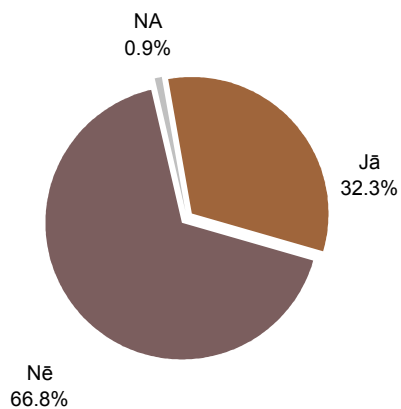
Bāze: visi respondenti, n=1048

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

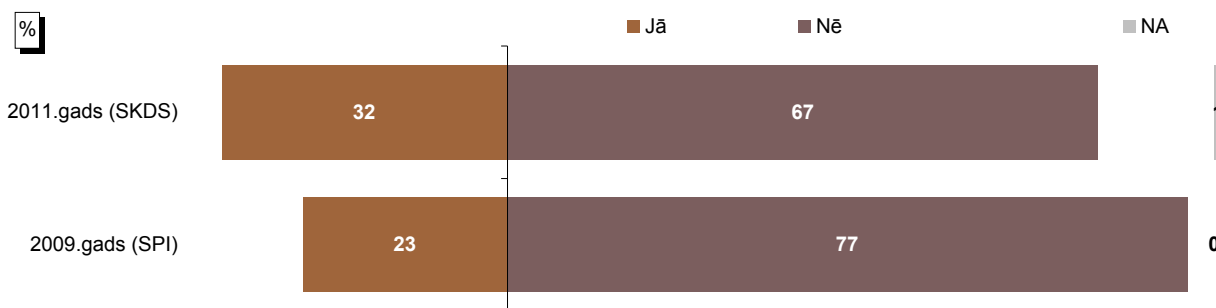
Bāze: visi respondenti

"Vai Tu izmanto/jebkad esi izmantojis bibliotēkas bezvadu internetu WiFi?"

Bāze: visi respondenti, n=1048

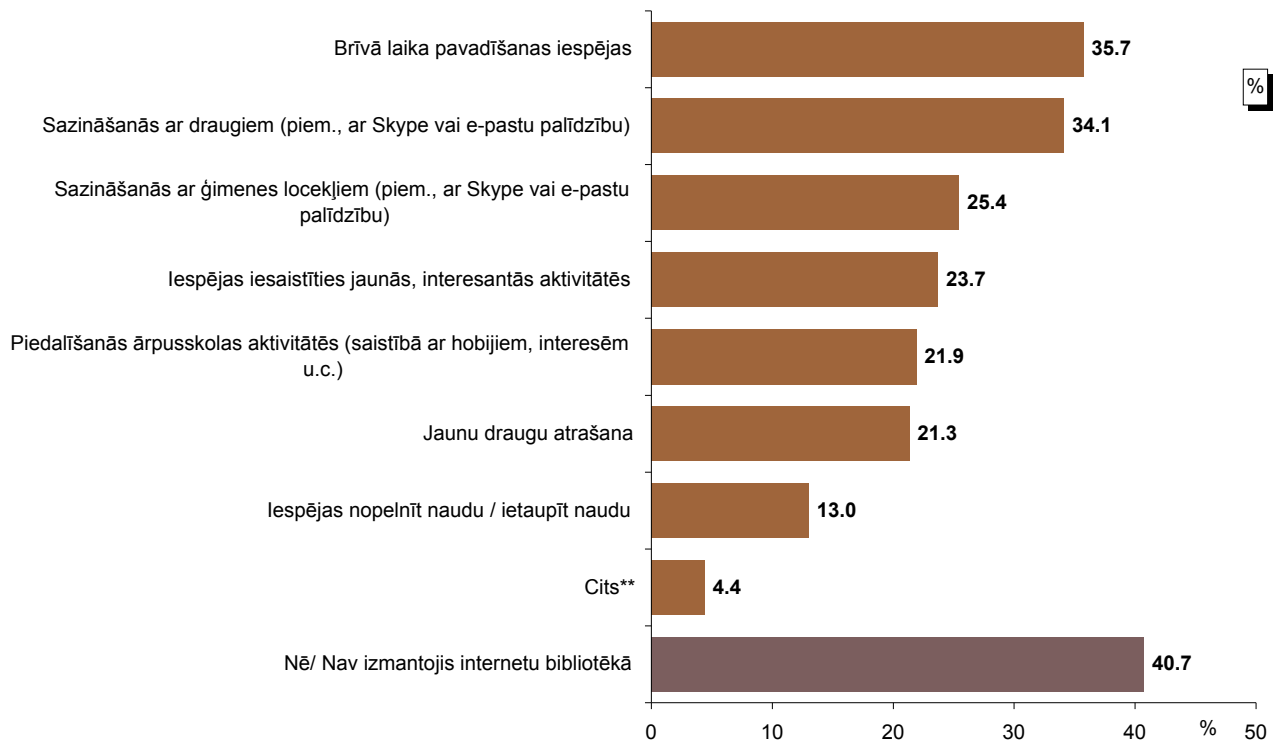
2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: visi respondenti

4.6. Uzskati par interneta izmantošanu bibliotēkā

"Vai Interneta izmantošana pilsētas, pagasta vai bērnu bibliotēkā Tev ir ļāvusi kaut ko no šeit minētā paveikt labāk, iegūt labākus rezultātus nekā tas būtu izdevies, ja bibliotēkā internets nebūtu pieejams?"

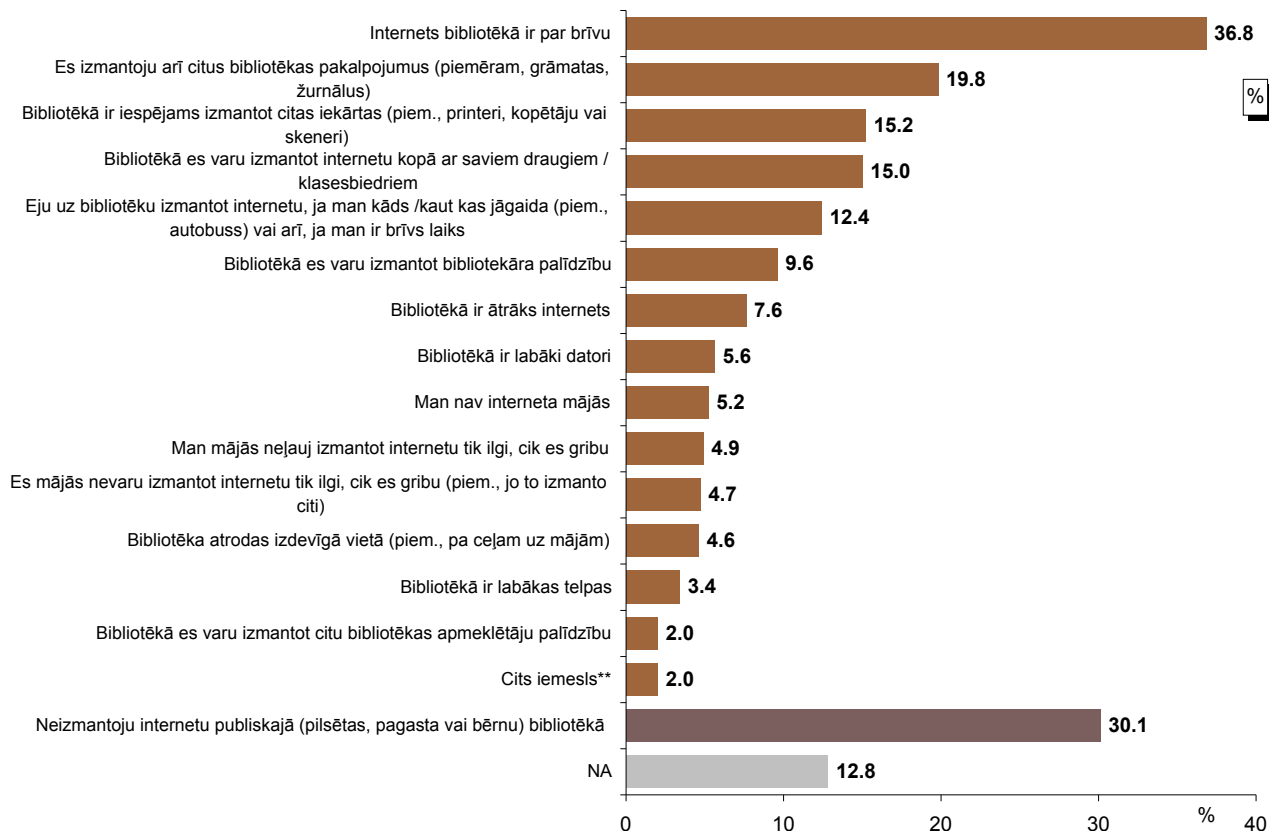

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cits" minēts: "spēļu spēlēšana" (minēts 11 reizes); "informācijas, jaunumu meklēšana" (minēts 5 reizes); "ieiet draugos" (minēts 3 reizes); "mūzikas klausīšanās" (minēts 3 reizes); "lasīt grāmatas" (minēts 2 reizes); "printēšana" (minēts 2 reizes); "anketas aizpildīšana" (minēts 1 reizi); "autosporta mājaslapas" (minēts 1 reizi); "bildes" (minēts 1 reizi); "cilvēku apsveikšana" (minēts 1 reizi); "dzejoļu meklēšana" (minēts 1 reizi); "dzīvot" (minēts 1 reizi); "esmu sūtījis pieteikumu Latvijas izcilniekam" (minēts 1 reizi); "filmu lejupielādēšana" (minēts 1 reizi); "gulēju" (minēts 1 reizi); "nezināmu lapu apmeklēšana" (minēts 1 reizi); "pasūtīt kaut ko no interneta" (minēts 1 reizi); "pazudušā drauga atrašana" (minēts 1 reizi); "piedalīšanās konkursos" (minēts 1 reizi); "reģistrācija saitās" (minēts 1 reizi); "runāju skype" (minēts 1 reizi); "runāšana ar bibliotekāriem" (minēts 1 reizi); "skatīties filmas" (minēts 1 reizi); "spēlēt ar draugiem" (minēts 1 reizi); "sportā" (minēts 1 reizi); "uzzināt jaunumus par pulciņiem" (minēts 1 reizi); "valodu apguve" (minēts 1 reizi).

"Lūdzu, atzīmē 3 galvenos iemeslus, kāpēc Tu izmanto internetu publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?"

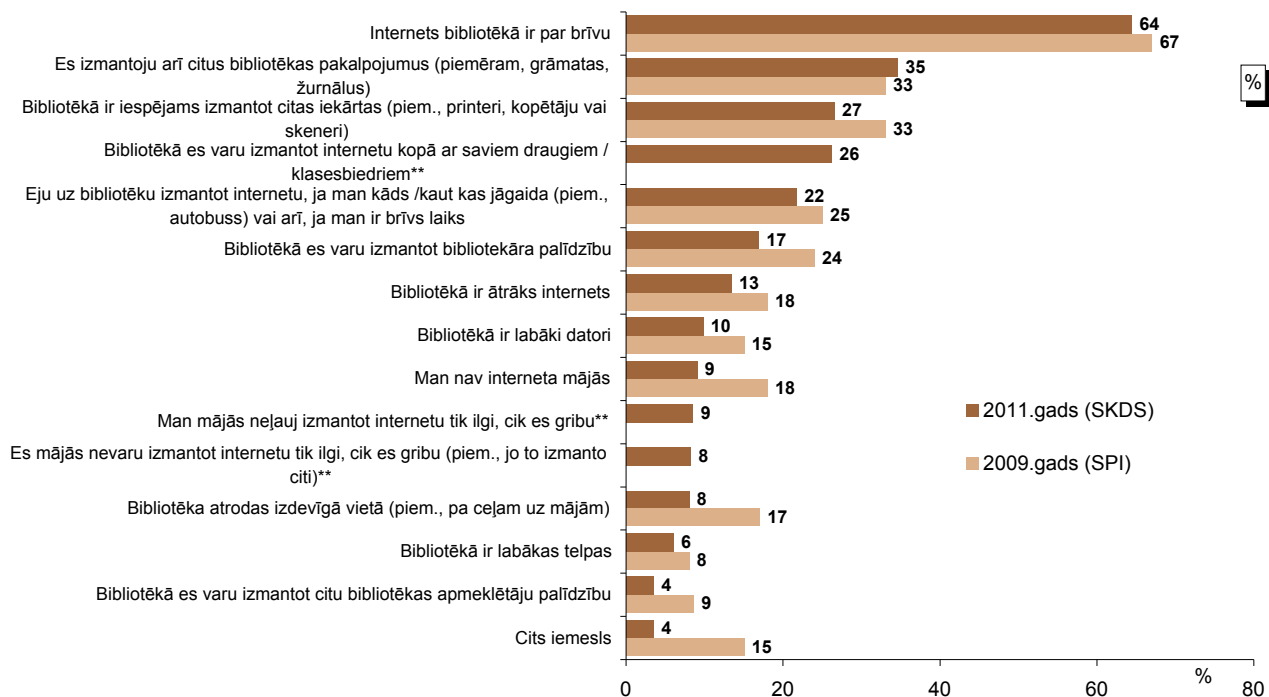

Bāze: visi respondenti, n=1048

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cits iemesls" minēts: "pildu mājas darbus, strādāju pie skolas projektiem" (minēts 5 reizes); "lietoju, kad mājās saplīst dators" (minēts 3 reizes); "izmantoju reti" (minēts 2 reizes); "saņemt, nosūtīt steidzamas vēstules" (minēts 2 reizes); "aizsūtīt sms" (minēts 1 reizi); "lai apmeklētu sociālos tīklus" (minēts 1 reizi); "paspēlēt" (minēts 1 reizi); "tāpat vien" (minēts 1 reizi); "tur daudz laika var veltīt referātam" (minēts 1 reizi); "neprecizēts" (minēts 5 reizes);

2009. un 2011.gada aptauju salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri izmanto internetu publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā un/vai ir snieguši noteiktu atbildi uz jautājumu (nav arzīmēts "grūti pateikt/NA")

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas piemērotās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2009.gada SPI aptaujā atbilžu variants netika piedāvāts

Aptaujā izmantotās anketas

1.-4. klašu skolēnu aptaujā izmantotā anketa

Lūdzam Tevi piedalīties aptaujā, kuras mērķis ir noskaidrot Tavu attieksmi pret lasīšanu un grāmatām, pieredzi bibliotēkās – to, vai un cik bieži Tu apmeklē bibliotēkas, kas Tev tajās patīk un kas nepatīk. Vairumam jautājumu ir doti iespējamie atbilžu varianti. Tev jāizvēlas viens, sev visatbilstošākais atbildes variants un jāapvelk tam atbilstošais skaitlis vai jāieraksta sava atbilde. Lūdzu, atbildi uz visiem jautājumiem!

A1. Vai Tev patīk lasīt grāmatas? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Ļoti patīk	1
Patīk	2
Nepatīk	3
Ļoti nepatīk	4

A2. Vai Tev mājās ir savas grāmatas? Un kā Tu vērtē, cik daudz savu grāmatu Tev ir? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Man nav nevienas savas grāmatas	1
Man ir 1 - 10 grāmatas	2
Man ir 11 – 20 grāmatas	3
Man ir vairāk kā 20 grāmatas	4

B1. Vai Tu esi bijis kādā citā bibliotēkā, izņemot skolas bibliotēku?

Jā	1
Nē	2

B2. Kad Tu biji bibliotēkā ārpus skolas pēdējo reizi? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Pēdējās nedēļas laikā	1
Pēdējā mēneša laikā	2
Šajā mācību gadā	3
Pagājušajā vasarā	4
Vēl senāk	5
Es neesmu bijis nevienā bibliotēkā ārpus skolas	6

B3. Cik bieži Tu apmeklē bibliotēku ārpus skolas? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Katru dienu vai gandrīz katru dienu	1
Vismaz vienu reizi nedēļā	2
Vismaz vienu reizi mēnesī	3
Retāk	4
Esmu bijis bibliotēkā tikai vienu reizi	5
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	6

B4. Vai Tev patīk bibliotēkā? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Ļoti patīk	1
Patīk	2
Nepatīk	3
Ļoti nepatīk	4
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	5

B5. Vai Tev patīk bibliotēkāre bibliotēkā ārpus skolas? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Ļoti patīk	1
Patīk	2
Nepatīk	3
Ļoti nepatīk	4
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	5

B6. Ar ko Tu kopā pirmo reizi aizgāji uz bibliotēku ārpus skolas?

Aizgāju pats	1
Ar mammu/ tēti	2
Ar vecmāmiņu/ vectētiņu	3
Ar brāli / māsu	4
Ar draugu/ draugiem	5
Biju ekskursijā ar bērnudārza grupu vai klasi	6
Ar kādu citu cilvēku (<i>ko tieši? Ieraksti</i>)	7
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	8

B7. Ar ko Tu parasti kopā ej uz bibliotēku ārpus skolas? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Viens pats	1
Kopā ar mammu vai tēti	2
Kopā ar vecmāmiņu, vectētiņu	3
Kopā ar brāļiem vai māsām	4
Kopā ar draugiem	5
Ar kādu citu cilvēku (<i>ko tieši? Ieraksti</i>).....	6
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	7

B8. Ko Tu parasti dari bibliotēkā ārpus skolas? (Atzīmē visas piemērotās atbildes)

Nemu uz mājām grāmatas	1
Lasu žurnālus un grāmatas uz vietas	2
Rakstu uz datora	3
Spēlēju spēles uz datora	4
Eju Internetā	5
Skatos filmas	6
Sēžu <i>Draugos</i> (draugiem.lv, one.lv u.c.)	7
Sūtu vēstules un īsziņas	8
Runāju / čatoju Skype	9
Spēlēju parastās spēles (galda spēles u.c.)	10
Piedalos pasākumos	11
Pavadu brīvo laiku (piemēram, gaidu autobusu)	12
Mācos	13
Atnācu līdzī mammai, tētim, vecmāmiņai, vectētiņam, brāļiem vai māsām	14
Atnācu līdzī draugiem	15
Daru kaut ko citu (<i>ieraksti, ko</i>).....	16
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	17

TURPMĀK JAUTĀJUMI PAR DATORU, INTERNETU UN TĀ LIETOŠANU

C1. Vai Tev mājās ir dators? (Atzīmē tikai vienu atbildi)

Man mājās ir dators, bet nav interneta	1
Man mājās ir dators ar internetu	2
Man mājās nav datora	3

C2. Kur Tu izmanto Internetu? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Mājās	1
Skolā	2
Pie draugiem	3
Pie mammas vai tēta darbā	4
Bibliotēkā	6
Internetkafejnīcās	7
Mobilajā telefonā	8
Citūr (<i>ieraksti, kur</i>).....	9
Es vispār neizmantoju Internetu	10

C3. Ko Tu parasti dari pie datora? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Rakstu uz datora	1
Spēlēju spēles uz datora	2
Eju Internetā	3
Sēžu <i>Draugos</i> (draugiem.lv, one.lv)	4
Sūtu vēstules un īsziņas	5
Skatos filmas	6
Skatos YouTube video	7
Klausos mūziku	8
Runāju / čatoju skype	9
Daru kaut ko citu (<i>ieraksti, ko</i>).....	10
Es neizmantoju datoru	11

C4. Ja Tev ir bijuši jautājumi par datora lietošanu, kam Tu esi prasījis padomu? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Mammai vai tētim	1
Vecmāmiņai vai vectētiņam	2
Brāļiem vai māsām	3
Skolotājiem	4
Bibliotekārei	5
Draugiem un klasesbiedriem	6
Kādam citam (<i>ieraksti, kam</i>).....	7
Es neesmu prasījis padomu	8
Es neizmantoju datoru	9

C5. Vai bibliotekāre bibliotēkā ārpus skolas Tev ir mācījusi, kā izmantot datoru un Internetu?

Jā	1
Nē	2
Es neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	3

C6. Runājot par pēdējo reizi, kad Tu darbojies internetā, lūdzu, raksturo, ko Tu meklēji / darīji Internetā? (Uzraksti!)

C7. Vai Tev kāds ir stāstījis, no kā Internetā ir jāuzmanās un kas ir drošība Internetā? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Jā – mājās	1
Jā – skolā	2
Jā – bibliotēkā	3
Jā – citur	4
Nē	5

C8. No kā, Tavuprāt, Internetā ir jāuzmanās? (Uzraksti!)

NOBEIGUMĀ DAŽI JAUTĀJUMI PAR TEVI PAŠU

D1. Vai Tu esi?

Meitene	1
Zēns	2

D2. Cik Tev ir gadu? (ieraksti!)|____|

D3. Kas dzīvo kopā ar Tevi? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Mamma	1
Tētis	2
Māsa, māšas	3
Brālis, brāļi	4
Vecmāmiņa	5
Vectētiņš	6
Citi cilvēki (tantes, onkuļi)	7

D4. Kādā valodā Tu parasti sarunāties savās mājās?

Latviešu	1
Krievu	2
Citā (ieraksti, kādā).....	3

D5. Vai skola, kurā Tu mācies, atrodas tajā pašā pilsētā vai pagastā, kur Tu dzīvo?

Jā	1
Nē	2

Paldies, ka piedalījies aptaujā!

5.-9. klašu skolēnu aptaujā izmantotā anketa

Lūdzam Tevi piedalīties aptaujā, kuras mērķis ir noskaidrot Tavu pieredzi un attieksmi pret bibliotēku pakalpojumiem, informācijas tehnoloģiju pieejamību un prasmi tās izmantot. Lai sasniegtu pētījuma mērķus, mums ir ļoti svarīgs katra jaunieša viedoklis un pieredze.

Lūdzu, ievēro nosacījumus, kā jāaizpilda anketa:

- Vairumam jautājumu ir doti iespējamie atbilžu varianti. Tev jāizvēlas viens vai vairāki sev visatbilstošākie atbilžu varianti un jāapvelk tiem atbilstošais skaitlis tabulā.
- Gadījumā, ja Tu izvēlies atbildi „cits variants”, lūdzu, pieraksti, kāds ir Tavs variants!
- Ja atbildes nav dotas, Tev jāieraksta sava atbilde norādītajā vietā.
- Lūdzu, ievēro norādes pie jautājumiem par to, vai iespējamās vairākas atbildes vai tikai viena.
- Uz tabulu veidā noformētajiem jautājumiem jāsniedz atbilde katrā rindiņā vai atbilstošajā stabiņā.
- Dažās vietās ir norādes - pie kura jautājuma pāriet

Aptauja ir anonīma, tās rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā.

Lūdzu, atbildi uz visiem jautājumiem!

Atceries, nav pareizu vai nepareizu atbilžu, mūs interesē tieši TAVS viedoklis!

A1. Kā Tu pavadi savu brīvo laiku? Cik bieži Tu nodarbojies ar zemāk minēto?

(Atzīmē vienu atbildi katrā rindiņā)

		Gandrīz katru dienu	Vismaz reizi nedēļā	Reizi vai divas reizes mēnesī	Dažas reizes gadā	Nekad
1	Aktīvi nodarbojies ar sportu – trenējies sporta klubā, komandā	1	2	3	4	5
2	Apmeklē aerobiku, trenāžieru zāli utt.	1	2	3	4	5
3	Lasi grāmatas savam priekam (izņemot mācību grāmatas)	1	2	3	4	5
4	Ej uz bibliotēku	1	2	3	4	5
5	Vakarā ej izkļaidēties (uz kādu pasākumu)	1	2	3	4	5
6	Nodarbojies ar mūziku vai mākslu, apmeklē kādu pulciņu, studiju (zīmē, dziedā, spēlē kādu mūzikas instrumentu)	1	2	3	4	5
7	Pavadi laiku kopā ar draugiem	1	2	3	4	5
8	Pastaigājies pa ielām, parkos, veikalos, tirdzniecības centros utt. bez noteikta iemesla	1	2	3	4	5
9	Darbojies kādā jauniešu organizācijā	1	2	3	4	5
10	Darbojies kādā neformālā interešu/ domubiedru grupā	1	2	3	4	5
11	Skaties televizoru	1	2	3	4	5
12	Pavadi brīvo laiku internetā	1	2	3	4	5
13	Pavadi brīvo laiku sociālajos tīkos internetā (draugiem.lv, facebook.com, twitter.com, one.lv u.c.)	1	2	3	4	5
14	Spēlē datorspēles	1	2	3	4	5
15	Nodarbojies ar kaut ko citu (Ko tieši? Uzraksti, lūdzu!)	1	2	3	4	5

A2. Vai Tev patīk lasīt grāmatas? (vienu atbildi!)

Ļoti patīk	1
Patīk	2
Nepatīk	3
Ļoti nepatīk	4

A3. Vai Tev mājās ir savas grāmatas? Un kā Tu vērtē, cik daudz savu grāmatu Tev ir? (vienu atbildi!)

Man nav nevienas savas grāmatas	1
Man ir 1 - 10 grāmatas	2
Man ir 11 – 20 grāmatas	3
Man ir vairāk kā 20 grāmatas	4

Nākamie jautājumi ir par Tavu pieredzi, apmeklējot publiskās (t.i., pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkas. Atgādināšu, ka mēs šajā aptaujā NERunājam par skolas bibliotēku!

B1. Cik bieži Tu pēdējo 12 mēnešu laikā esi bijis publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?
(Atzīmē vienu atbildi !)

Vairākas reizes nedēļā	1	Pāriet uz B3
Vismaz reizi nedēļā	2	
Vismaz reizi divās nedēļās	3	
Vismaz reizi mēnesī	4	
Vismaz reizi 3 mēnešos	5	
Retāk	6	
Pēdējā gada laikā neesmu apmeklējis	7	Pāriet uz B2
Es nekad neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	8	

UZ B2. JAUTĀJUMU ATBILD TIE JAUNIEŠI, KURI NAV BIJUŠI PUBLISKAJĀ BIBLIOTĒKĀ

B2. Uzraksti, kāpēc Tu vispār vai pēdējā gada laikā neesi apmeklējis publisko (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēku? (Lūdzu, ieraksti!)

ATBILD VISI

B3. Kas Tev patīk publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā? (Lūdzu, ieraksti!)

B4. Kas Tev nepatīk publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā? (Lūdzu, ieraksti!)

B5. Ko Tu parasti dari publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā?
(Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Ņemu uz mājām grāmatas	1
Lasu žurnālus un grāmatas uz vietas	2
Rakstu uz datora	3
Spēlēju datorspēles	4
Eju Internetā	5
Sēžu sociālajos tīklos (draugiem.lv, one.lv, facebook.com, twitter.com u.c.)	6
Sūtu vēstules un īsziņas	7
Runāju / čatoju Skype	8
Spēlēju galda vai citas spēles (tādas, kas nav uz datora)	9
Piedalos pasākumos	10
Pavādu brīvo laiku (piemēram, gaidu autobusu)	11
Mācos	12
Atnācu līdz kādam no ģimenes locekļiem	13
Atnācu līdz klases biedram/ draugam	14
Cita atbilde (uzraksti, ko tieši)	15
Es nekad neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	16

B6. Kuriem no šiem apgalvojumiem par bibliotēkām kopumā Tu piekrīti?
(Atzīmē vienu atbildi katrā rindiņā)

		Piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nepiekrītu
1	Manu draugu vidū bibliotēka ir populāra vieta, kur pavadīt brīvo laiku	1	2	3	4
2	Bibliotēka ir vieta, kur satikties ar citiem cilvēkiem un draugiem	1	2	3	4
3	Es bibliotēkā jūtos labi (man tur patīk pavadīt laiku)	1	2	3	4
4	Bibliotēkā ir labi datori	1	2	3	4
5	Bibliotēkā ir ātrs internets	1	2	3	4
6	Pavadīt laiku bibliotēkā manu draugu vidū ir stilīgi	1	2	3	4
7	Bibliotekāri parasti palīdz apmeklētājiem, ja tas nepieciešams	1	2	3	4
8	Bibliotekāri ir laipni un draudzīgi	1	2	3	4

TURPMĀK JAUTĀJUMI PAR DATORU, INTERNETU UN TĀ LIETOŠANU

C1. Vai Tev mājās ir dators un internets? (Atzīmē vienu atbildi !)

Man mājās ir dators, bet nav interneta	1
Man mājās ir dators ar internetu	2
Man mājās nav datora	3

C2. Lūdzu, atzīmē prasīto atbilžu skaitu katrā stabiņā

	1. Kur Tu izmanto datoru? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)	2. Kur Tu izmanto internetu? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)	3. Kur Tu <u>visbiežāk</u> izmanto internetu? (Atzīmē vienu atbildi!)
Mājās	1	1	1
Skolā	2	2	2
Pie draugiem	3	3	3
Pie mammas/ tēta darbā	4	4	4
Skolas bibliotēkā	5	5	5
Pilsētas/ pagasta bibliotēkā	6	6	6
Internet-kafejnīcās	7	7	7
Mobilajā telefonā, viedtālrunī		8	8
Citur (norādīt)	9.....	9.....	9.....
Vispār neizmantoju	10	10	10

C3. Vidēji cik bieži pēdējā mēneša laikā Tu esi lietojis Internetu un cik bieži esi to lietojis bibliotēkā? (Atzīmē, lūdzu, vienu atbildi katrā rindiņā)

		Katru vai gandrīz katru dienu	Vairākas reizes nedēļā	Vismaz vienu reizi nedēļā	2-3 reizes mēnesī	Vismaz vienu reizi mēnesī	Retāk	Vienreiz esmu izmantojis	Vispār neesmu izmantojis
1	lietojis Internetu vispār	1	2	3	4	5	6	7	8
2	lietojis Internetu pilsētas/ pagasta/ bērnu bibliotēkā	1	2	3	4	5	6	7	8

C4. Vai Interneta izmantošana pilsētas, pagasta vai bērnu bibliotēkā Tev ir ļāvusi kaut ko no šeit minētā paveikt labāk, iegūt labākus rezultātus nekā tas būtu izdevies, ja bibliotēkā internets nebūtu pieejams? (Atzīmē vienu atbildi katrā rindiņā!)

		Jā	Nē	Neesmu izmantojis internetu bibliotēkā
1	Skolai nepieciešamo darbu (mājas darbi, referāti u.tml.) sagatavošana	1	2	3
2	Piedalīšanās ārpusskolas aktivitātēs (saistībā ar hobijiem, interesēm u.c.)	1	2	3
3	Iespējas nopelnīt naudu / ietaupīt naudu	1	2	3
4	Jaunu draugu atrašana	1	2	3
5	Sazināšanās ar ģimenes locekļiem (piem., ar Skype vai e-pastu palīdzību)	1	2	3
6	Sazināšanās ar draugiem (piem., ar Skype vai e-pastu palīdzību)	1	2	3
7	Brīvā laika pavadīšanas iespējas	1	2	3
8	Iespējas iesaistīties jaunās, interesantās aktivitātēs	1	2	3
9	Cits (lūdzu, norādi, kas).....	1	2	3

C5. Lūdzu, atzīmē 3 galvenos iemeslus, kāpēc Tu izmanto Internetu publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā? (Atzīmēt ne vairāk kā 3 atbilžu variantus!)

Internets bibliotēkā ir par brīvu	1
Es izmantoju arī citus bibliotēkas pakalpojumus (piemēram, grāmatas, žurnālus)	2
Bibliotēkā ir labāki datori	3
Bibliotēkā ir ātrāks Internets	4
Man nav Interneta mājās	5
Man mājās neļauj izmantot internetu tik ilgi, cik es gribu	6
Es mājās nevaru izmantot internetu tik ilgi, cik es gribu (piem., jo to izmanto citi)	7
Bibliotēkā es varu izmantot Internetu kopā ar saviem draugiem / klasesbiedriem	8
Bibliotēkā es varu izmantot bibliotekāra palīdzību	9
Bibliotēkā es varu izmantot citu bibliotēkas apmeklētāju palīdzību	10
Bibliotēka atrodas izdevīgā vietā (piem., pa ceļam uz mājām)	11
Bibliotēkā ir labākas telpas	12
Bibliotēkā ir iespējams izmantot citas iekārtas (piem., printeri, kopētāju vai skeneri)	13
Eju uz bibliotēku izmantot Internetu, ja man kāds / kaut kas jāgaida (piem., autobuss) vai arī, ja man ir brīvs laiks (piemēram, starpbrīdis vai brīvs laiks pēc skolas)	14
Cits iemesls (lūdzu, norādi, kāds).....	15
Neizmantoju Internetu publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā	16

TURPINĀJUMĀ JAUTĀJUMI VISIEM SKOLĒNIEM

C6. Kādiem nolūkiem un cik bieži Tu izmanto datoru un internetu? (Atzīmē vienu atbildi katrā rindīnā)

		Katru vai gandrīz katru dienu	Dažas reizes nedēļā	Dažas reizes mēnesī	Dažas reizes gadā	Retāk nekā reizi gadā	Nekad to neesmu darījis
1	Rakstu uz datora	1	2	3	4	5	6
2	Spēlēju datorspēles	1	2	3	4	5	6
3	Programmēju	1	2	3	4	5	6
4	Meklēju informāciju mācībām, skolas darbiem (Interneta portālos, meklētājos)	1	2	3	4	5	6
5	Meklēju informāciju saviem hobijiem, interesēm (Interneta portālos, meklētājos (piem., Google))	1	2	3	4	5	6
6	Sērfoju Internetā bez īpaša mērķa	1	2	3	4	5	6
7	Sēžu sociālajos tīklos (draugiem.lv, one.lv, facebook.com, twitter.com u.c.)	1	2	3	4	5	6
8	Klausos vai lejupielādēju mūziku	1	2	3	4	5	6
9	Rakstu e-pastus saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā	1	2	3	4	5	6
10	Rakstu e-pastus saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo ārpus Latvijas (dzīvo, strādā citā valstī)	1	2	3	4	5	6
11	Izmantoju Skype, lai sazinātos ar saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo Latvijā	1	2	3	4	5	6
12	Izmantoju Skype, lai sazinātos ar saviem draugiem vai ģimenes locekļiem, kas dzīvo ārpus Latvijas (dzīvo, strādā citā valstī)	1	2	3	4	5	6
13	Skatos vai lejupielādēju filmas	1	2	3	4	5	6
14	Izmantoju citos nolūkos (lūdzu, norādi)	1	2	3	4	5	6

C7. Vai bibliotekāre publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā Tev ir mācījusi / konsultējusi kā izmantot datoru un Internetu?

Jā	1
Nē	2
Man nav bijusi vajadzīga palīdzība/ konsultēšana	3
Es nekad neesmu bijis bibliotēkā ārpus skolas	4

C8. Runājot par pēdējo reizi, kad Tu darbojies internetā, lūdzu, raksturo, ko Tu meklēji / darīji Internetā? (Uzraksti!)

C9. Vai Tev kāds ir stāstījis, no kā Internetā ir jāuzmanās un kas ir drošība Internetā? (Atzīmēt visas atbilstošās atbildes)

Jā – mājās	1
Jā – skolā	2
Jā – bibliotēkā	3
Jā – citur	4
Nē	5

C10. No kā, Tavuprāt, Internetā ir jāuzmanās? (uzraksti)

C11. Ja Tev ir bijuši jautājumi saistībā ar datora lietošanu, kam Tu esi prasījis padomu? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Ģimenes locekļiem	1
Skolotājiem	2
Bibliotekārei	3
Draugiem un klasesbiedriem	4
Izlasu žurnālos vai grāmatās	5
Atrodu internetā (t.sk. čatos, forumos)	6
Citam (ieraksti, kam)	7
Nekad neesmu prasījis padomu	98

C12. Ja Tu esi kādam prasījis padomu par datora lietošanu, par kādiem jautājumiem Tu pēdējo reizi lūdzi padomu? (Norādi ne vairāk 3 lietas!)

C13. Lūdzu, novērtē, cik labi Tu proti strādāt ar datoru! (Lūdzu, atzīmē vienu atbildi katrā rindiņā)

		Pilnīgi neprotu	Drīzāk neprotu	Drīzāk protu	Protu ļoti labi	Grūti pateikt
1	Pamatināšanas datora lietošanā (piemēram, ieslēgt, izslēgt datoru, printēt, pārvietot failus)	1	2	3	4	5
2	Datorprogrammatūras lietošanas prasmes kopumā (piemēram, Word, Excel, datubāzes, PowerPoint prezentācijas)	1	2	3	4	5
3	Vispārīgu tehnoloģiju problēmu novēršana (piemēram, "uzkāries" dators, iesprūdis papīrs printerī utt.)	1	2	3	4	5
4	Interneta lietošana (piemēram, e-pasts, mājas lapu meklēšana, "sērfošana")	1	2	3	4	5
5	E-pastu ar pievienotajiem failiem sūtīšana	1	2	3	4	5
6	Interneta meklētāju izmantošana (piem., Google)	1	2	3	4	5
7	Tiešsaistes datu bāžu izmantošana (piem., Letonika, Lursoft)	1	2	3	4	5
8	Bibliotēkas elektroniskā kataloga izmantošana	1	2	3	4	5
9	Mājas lapu veidošana	1	2	3	4	5
10	Telefonzvanu veikšana, izmantojot internetu (piem., izmantojot Skype)	1	2	3	4	5
11	Dalība interneta tērzētavās ("čatos"), diskusiju forumos (ziņu ievietošana, jaunu diskusiju uzsākšana)	1	2	3	4	5
12	Failu apmaiņas programmu izmantošana, lai apmainītos ar filmām, mūziku utt.	1	2	3	4	5
13	Varu palīdzēt citiem izmantot datoru un internetu	1	2	3	4	5

C14. Ja publiskā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēka piedāvātu apmeklēt apmācības vai konsultācijas datorlietošanā, interneta izmantošanā, kādi jautājumi Tevi visvairāk interesētu? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Informācijas meklēšana Internetā (mācībām, referātiem, projektiem)	1
Kā pareizi uzrakstīt referātu	2
Kā labāk sagatavot prezentāciju	3
Kā labāk izmantot MS Word, MS Excel piedāvātās iespējas	4
Kā atrast informācijas datu bāzēs un bibliotēkas elektroniskajā katalogā	5
Cits (<i>ieraksti, kas tieši!</i>).....	6
Nevēlos neko	7
Nezinu/ grūti pateikt	8

C15. Vai Tu zini, ka publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā datoru un internetu var izmantot bez maksas? (Atzīmē vienu atbildi!)

Jā	1
Nē	2

C16. Vai Tu zini, ka publiskajā (pilsētas, pagasta vai bērnu) bibliotēkā, vai atrodoties pie bibliotēkas ēkas var izmantot WiFi (bezvadu Interneta pieeju) ar savu portatīvo datoru?

Jā	1
Nē	2

C17. Vai Tu izmanto/jebkad esi izmantojis bibliotēkas bezvadu Internetu WiFi?

Jā	1
Nē	2

NOBEIGUMĀ DAŽI JAUTĀJUMI PAR TEVI PAŠU

D1. Vai Tu esi ?

Meitene	1
Zēns	2

D2. Cik Tev ir gadu? (*ieraksti*) |__|__|

D3. Kas dzīvo kopā ar Tevi? (Atzīmē visas piemērotās atbildes!)

Mamma	1
Tētis	2
Māsa, māšas	3
Brālis, brāļi	4
Vecmāmiņa	5
Vectētiņš	6
Citi cilvēki (norādi, kas).....	7

D4. Kādā valodā Tu parasti sarunāties savās mājās?

Latviešu	1
Krievu	2
Citā (<i>ieraksti, kādā</i>).....	3

D5. Vai skola, kurā Tu mācies, atrodas tajā pašā pilsētā vai pagastā, kur Tu dzīvo?

Jā	1
Nē	2

Paldies, ka piedalījies aptaujā!

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv